

Spravodaj c 129

+++++

Motto 29: „Nikdy sme nezvíťazili, nikoho si nepodrobili, nič sme nezískali: vchádzame do slobody cez dlhý rad porážok. Na hrdinské gestá sme hrdí; ale vďační musíme byť tým, ktorí stavali domy.“

Vladimír Mináč – Dúchanie do pahrieb

+++++

„Myslím si, že už dnes STU do elitnej európskej triedy patrí.“
I.Radičová

„STU patrí dlhodobo medzi tie univerzity na Slovensku, ktorým sa darí budovať si kredit úspešnosti...“
P.Frešo

„STU je univerzita, ktorá je nepochybne pilierom vysokého školstva na Slovensku.“
E.Jurzyca

Dakujeme za uznanie! KEBY RADSEJ POVEDALI NACO NAM JE 35 VYSOKYCH SKOL A UNIVERZIT, A NAJMA TO, KEDY Z NICH TRI STVRTINY ZRUSIA: V TALIANSKU JE JEDNA UNIVERZITA CI VYSOKA SKOLA NA 1 MILION OBYVATELOV A AJ TO VSETCI NADAVAJU, ZE JE TO VELA...

+++++

Vyhlasenie predsedu Matice slovenskej k sčítaniu obyvateľstva

V súvislosti s tým, že sa objavuje čoraz viac výziev proti účasti na sčítaní obyvateľstva k 20. máju t.r., ktoré sa končí 6. júna, obraciam sa na slovenskú verejnosť s prosbou, aby si ich nevšímala. V dnešnej „informačnej dobe“ exitujú predsa tisícky spôsobov, ako získať „intímne“ informácie o nás všetkých, existuje však len jeden oficiálny prameň, ako zistiť národnostnú či konfesnú príslušnosť obyvateľov, so značným dopadom na kvantitu práv národnostných menšín ale aj cirkví – a tou je práve sčítanie obyvateľstva. Zdá sa teda, že môže ísť o organizovanú kampaň s cieľom oslabiť počty Slovákov či napríklad kresťanov. Veľa napovedá aj fakt, že v iných štátoch, napríklad aj v susednom Česku sa podobné kampane neorganizovali. Preto v mene Matice slovenskej odporúčam občanom Slovenska, aby sa prebiehajúceho sčítania obyvateľstva zúčastnili a pravdivo vyplnili príslušné rubriky.

23. mája 2011.

Marián Tkáč Predseda Matice slovenskej

+++++

- Centrum vedecko-technických informácií SRL Lamačská cesta 8/A 811 04 Bratislava
Pondelok 23.5.2011 o 17:00 00 **Prof. Aurel STODOLA Vo Švajčiarsku položil základy technickej revolúcie a odkaz pre budúce generácie** Úvodný príhovor k výstave Miro Suvada Zurich-Switzerland
- **Cieľ úvodnej prednášky k výstave Cieľ úvodnej prednášky k výstave**
- **Prednášateľ chce využiť mimoriadnu tému výstavy k tomu, aby poskytol organizátorom výstavy tie informácie zo života prof. Aurela Stodolu, ktoré doteraz neboli na Slovensku uznané.**

- •Ako odkazy prof. A.Stololu prebudúcu generáciu definovať, formulovať a budúcej generácii podať? •Ktoré hodnoty vytvoril, okrem už známej vedeckej činnosti prof. A. Stodola vo Švajčiarsku?
- •Bude budúca generácia ochotná tieto vytvorené hodnoty, akopríklad do života, i prijať?
- •Na otvorenom fóre počas výstavy, dať veľký priestor i spoločnej diskusii na centrálne položené otázky a ciele k tejto veľmi aktuálnej téme.

+++++

- Pozývam Vás na vernisáž výstavy „Vajnorský výtvarný salón“, ktorá bude v sobotu 4. júna 2011 o 16.00 h v Galérii TYPO&ARS na Roľníckej 349, Bratislava-Vajnory. Na salóne vystavuje 9 výtvarníkov, ktorých nejakým spôsobom spojila mestská časť Bratislava-Vajnory: **Andrej Augustín** (grafika, akryl), **Ivica Augustínová** (akryl), **Viera Čepcová** (šperk, objekt), **Peter Čepec** (olejomalba, smalt), **Dagmar Kanjaková** (drôt), **Igor Kaplan** (kov), **Kristína Kocianová** (keramika, kresba), **Aleš Šilberský** (pastel) a **Marián Vlašič** (fotografia). Výstava je zaradená medzi akcie Vajnorského kultúrneho leta a bude otvorená do 20. augusta 2011. Pekný deň želá Peter Čepec (cepec@typoars.sk, 0903/477074)

+++++

- **26. 5. 2011 o 17.00 hod.** v priestoroch Poľského inštitútu na Námestí SNP č. 27 v Bratislave. voľby v roku 1946 Demokrati verzus komunisti Diskusné večery Ústavu pamäti národa pozýva na besedu Diskutovať budú: prof. PhDr. Jan Rychlík, DrSc. (Univerzita Karlova Praha); PhDr. Milan Zemko, CSc. (HÚ SAV) a Mgr. Matej Medvecký, PhD. (ÚPN)

+++++

- **Asociácia UNIVERSUM v spolupráci s Konrad Adenauer Stiftung**

pod záštitou poslankyne Európskeho parlamentu

MUDr. Anny ZÁBORSKEJ

Vás pozývajú na seminár

Konzervatívne hodnoty v demokratickej spoločnosti

Rímskokatolícka cyrilometodská bohoslovecká fakulta UK (aula)

Bratislava, Kapitulska 26

2. jún 2011

P r o g r a m:

- 8.00   **Registrácia**
- 9.00   **Otvorenie, príhovory hostí**
akad. mal. Ladislav Vančo, predseda Združenia kresťanských
pracovníkov kultúry
Ing. Ján Figel', PhD., Dr. h. c., 1. podpredseda vlády SR,
minister dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja, predseda KDH
JUDr. Pavol Hrušovský, podpredseda NR SR
- 9.30 – 11.30   **I. Blok:**
- 9.30   **Etika v spoločenskej komunikácii a vplyv na morálku mládeže**
Mgr. ThLic. Daniel Dian, vysokoškolský pedagóg,
šéfredaktor Duchovného pastiera
- 9.50   **Kresťanská viera a usporiadanie spoločnosti**
Doc. PhDr. Milan Katuninec, PhD., Trnavská univerzita v Trnave
- 10.05   **Demokracia bez hodnôt**
akad. mal. Ladislav Vančo, predseda ZKPK
- 10.20   **Sú kresťanské hodnoty v Európskej únii ohrozené?**
MUDr. Anna Záborská, poslankyňa EP
- 10.35   **Občerstvenie**
- 11.00   **Diskusia**
- 11.30 – 13.00   **II. Blok:**
- 11.30   **Kvalitné vzdelanie – investícia do budúcnosti**
Doc. Mgr. Martin Fronc, CSc., poslanec NR SR
- 11.45   **Je ešte poľnohospodárstvo konzervatívne?**
Ing. Marián Radošovský, poslanec NR SR,
- 12.00   **Konzervativizmus v životnom prostredí**
Doc. Ing. Ján Vojtko, PhD., predseda Kresťanskodemokratického
združenia ekológov Slovenska
- 12.15   **Diskusia**

12.45   **Závery**

13.00   **Obed**

P r i h l á š k a

„Konzervatívne hodnoty v demokratickej spoločnosti“ (seminár)

2. 6. 2011, Bratislava

Meno a priezvisko: .....

Adresa: .....

e-mail:.....

Mám záujem vystúpiť v diskusii na tému:

.....

.....
p o d p i s

Závaznú prihlášku pošlite do **27. 5. 2011** na adresu:

Zväzy KDH, Bajkalská 25, 821 08 B r a t i s l a v a

e-mail: zvazy@kdh.sk

- **Usporiadateľ hradí občerstvenie a obed**

- **streda 1. jún o 16.00**

scénické čítanie

Dramaticky mladí

Scénické čítanie divadelných textov mladých autorov do 18 rokov, ktorí počas roka navštevovali dielne kreatívneho písania v Štúdiu 12. Dielne dramatického písania už druhý rok organizuje Divadelný ústav v rámci medzinárodného projektu Platforma 11+, ktorý zaostruje svoju pozornosť na podporu kultúrneho povedomia mladých.

Čítajú študenti VŠMU

Lektor dielní Miro Dacho

utorok 7. jún o 18.00

Listování.cz

Život k sežrání (Mikael Ollivier)

Ben žije s matkou na predmestí Paríža. Chodí na sedemročný gympel a je v pohode. Len ostatní sú trochu nervózni... Ben váži o dvadsať kíľ viac, než by mal. Nezostáva nič iné, len sa naštartovať, prečkať výsmech spolužiakov a pokúsiť sa schudnúť. Je obezita naozaj taký problém? Čo sa stane, keď raz človek diétu poruší? A bude život potom

krásny a ľahký? Mikäel Ollivier na deká presne vyvážil román o francúzskom "metráčikovi" súčasného sveta, kde deti môžu mať všetko, čo chcú, a pritom im často chýba to najdôležitejšie. Knižka o hlade, puberte, prvej láske a snoch.

Vydalo vydavateľstvo Baobab

Účinkujú Alan Novotný, Lenka Janíková, Lukáš Hejlík

streda 8. jún o 19.00

divadlo

Ria Kotibal: ŽENA CEZ PALUBU

Autorské predstavenie vzniklo v laboratóriu súčasnej drámy Mliečne zuby. Inscenácia nominovaná na cenu Dosky 2008/2009 v kategórii OBJAV SEZÓNY.

Tri mladé ženy. 23, 25, 27. Na prahu dospelého života. V ženských priestoroch, v ženských situáciách, v ženských rozhovoroch. O mužoch? Aj. Najmä však o... Nahliadnite spolu s nimi do tajného sveta ženskej kabelky, hlavy aj duše. Asociatívny prúd prehovorov, ktoré na prvý pohľad nedávajú zmysel. Každá hudie o svojom, a predsa si rozumejú. Niekedy sa vzájomne poľutujú, o pár minút nato poohovárajú. Nemôžu žiť spolu, ale ani bez seba. „Osudový problém možno nevyrieši kamarátka cez telefón, prinajmenšom jej však opíšem každý detail tohto dňa! Keď nás nechápu muži, zvládneme to samy.“ Humorný pohľad na veľkú dámsku jazdu.

Réžia A. Totiková

Dramaturgia, hudba M. Baláž

Scéna B. Ďurišová

Kostýmy B. Ďurišová, A. Totiková

Účinkujú B. Paliková, K. Svitekova, A. Čitbajová

štvrtok 9. jún o 17.00

prezentácia/kniha

Slávnostná prezentácia publikácie Sprievodca Archívom Divadelného ústavu v rámci Medzinárodného dňa archívov.

Súčasťou prezentácie je moderovaná prehliadka bádateľne a archívu Divadelného ústavu.

piatok 10. jún o 19.00

mliečne zuby/PREMIÉRA

Ondrej Remiáš: Manuál

Médiá a periodiká nás neúnavne zaplavujú titulmi ako: Ako nájsť toho pravého? Čo má vedieť správny metrosexuál? Ako schudnúť 30 kg za 30 dní? Párte sa s najvyšším číslom... atď. Manuál je základ. Čítajúc Evu, Cosmopolitan, Bravo, internet nachádzame manuál, návod na všetko. Zaručený, overený, pravdivý. Text vychádza z článkov-manuálov z nespočetného množstva módných, teenagerských a životno-štylových časopisov.

Réžia Ondrej Remiáš

Hudba, projekcia Music Band

Účinkujú Martin Kollár, Jana Kovalčíková, Paula Staroňová /Katarína Andrejcová, Martin Hanus

sobota 11. jún o 19.00

divadlo/ mliečne zuby

Ondrej Remiáš: Manuál

Média a periodiká nás neúnavne zaplavujú titulmi ako: Ako nájsť toho pravého ? Čo má vedieť správny metrosexuál ? Ako schudnúť 30 kg za 30 dní ? Párte sa s najvyšším číslom... atď. Manuál je základ. Čítajúc Evu, Cosmopolitan, Bravo a internet.

Nachádzame manuál, návod na všetko. Zaručený, overený, pravdivý. Text vychádza z článkov - manuálov z nespočetného množstva módných, teenagerských a životno-štýlových časopisov.

Réžia Ondrej Remiáš

Hudba, projekcia Music Band

Účinkujú Martin Kollár, Jana Kovalčíková, Paula Staroňová /Katarína Andrejcová, Martin Hanus

streda 15. jún o 19.00

periférne videnie/PREMIÉRA

Andrej Kuruc: Slabosi

Artie a Lenny sa po rokoch stretnú na terapii. Lenny je psychológ a Artie neúspešný filmár. Ria je začínajúca herečka, ktorá cez internetovú zoznamku spozná právničku Annie. Vzniká medzi nimi krehký vzťah, ktorý naruší ich zabehané koľaje. Čaká ich cesta... Tá je však vydláždená netoleranciou súčasnej spoločnosti. „Človek, keď nie je ako ostatní, cíti sa ako obeť medzi kanibalmi." Inscenácia vznikla v spolupráci s divadlom NOMANTINELS.

Úpravy textu a réžia Lea Vitkovská

Dramaturgia Andrej Kuruc

Scéna a kostýmy Katarína Žgančíková

Zvuková dramaturgia Michal Prokeš

Video art Ondrej Synak

Hrajú Lenka Čierniková, Martina Zemancová/Martina Karasová, Róbert Pakan, Roman Samotný

štvrtok 16. jún o 19.00

divadlo/periférne videnie

Andrej Kuruc: Slabosi

Artie a Lenny sa po rokoch stretnú na terapii. Lenny je psychológ a Artie neúspešný filmár. Ria je začínajúca herečka, ktorá cez internetovú zoznamku spozná právničku Annie. Vzniká medzi nimi krehký vzťah, ktorý naruší ich zabehané koľaje. Čaká ich cesta... Tá je však vydláždená netoleranciou súčasnej spoločnosti. „Človek, keď nie je ako ostatní, cíti sa ako obeť medzi kanibalmi." Inscenácia vznikla v spolupráci s divadlom NOMANTINELS.

Úpravy textu a réžia Lea Vitkovská

Dramaturgia Andrej Kuruc

Scéna a kostýmy Katarína Žgančíková

Zvuková dramaturgia Michal Prokeš

Video art Ondrej Synak

Hrajú Lenka Čierniková, Martina Zemancová/Martina Karasová, Róbert Pakan, Roman Samotný

piatok 17. jún o 19.00

divadlo

DUNAJDRÁMA ALEBO HNUSNÁ KÁVA, LACNÉ CIGARETY

Desať krajín – desať autorov – jedna hra

Účinkujú E. Borsová, Joshua, J. Hrčka, J. Igonda, J. Johanidesová, Z. Langer, U.

Kovalyk, V. Zboroň

Dramaturgia M. Vannayová

Scénografia S. Bachorík

Koncept, preklad, réžia A. Grusková

Organizuje Divadlo bez domova a Divadelný ústav

sobota 18. jún o 19.00

divadlo/periférne videnie

Divadlo Tiché iskry: Tichý plač Palie

Herecký tím sa nechal inšpirovať baladou s názvom Žltá Palia

na motívy slovenského autora Jána Bottu. Inscenácia,

zostavená z pohybovo - tanečných prvkov s čiastočným využitím umeleckého

posunkového prejavu, hovorí o príbehu mladých manželov,

Adamka a Evky, ktorí si navzájom prisahajú svoju vernosť aj po smrti.

Réžia Peter Vrťo

Dramaturgia Zuzana Knapová–Daubnerová,

Pohybovo-tanečná spolupráca Zuzana Vašičáková – Očenášová

Scéna, kostýmy Miroslava Zelniková, kolektív DTI

Hudba Peter Vanouček

Účinkujú Zuzana Knapová-Daubnerová, Jozef Rigo, Zuzana Löbbová, Ivica Tichá, Peter Vrťo

pondelok 20. jún o 19.00

divadlo/Biele divadlo

Výkrik bábky

Psychológia manželstva z pohľadu nórskeho realistu Henrika Ibsena v troch dejstvách.

Biele divadlo túto sezónu pripravilo na námiet Ibsenovej hry „Nora“ inscenáciu plnú

silných, zložitých emócií a vzťahov. Konflikty medzi piatimi rozporuplnými postavami

sa v každom dejstve vyostrejujú, až dosiahnu prekvapivý vrchol. Konečnú odpoveď na

závažné otázky o láske, umieraní, zrade a najmä manželstve však sám autor a aj my

nechávame v rukách diváka.

Účinkujú Michal Sitko, Veronika Martinková, Mojmír Procházka, Pavel Chodúr a

Romana Pavlícková

streda 22. jún o 19.00

divadlo/periférne videnie

Divadlo bez domova: Kuca paca

Hravá herecká koláž, ktorá vznikla v priebehu dvojtyždňového workshopu pre ľudí bez domova. Samotný názov je v pozitívnom zmysle slova pre výsledný tvar absolútne výstižný.

Réžia M. Komárová

Dramaturgia a produkcia U. Kovalyk

Scéna a kostýmy P. Krebs

Hrajú A. Erős, J. Matušková, A. Horváth, I. Tibenský, J. Kanáloš

Podpora MK SR, Nota bene, DÚ, Drift, SRS Light

o 20.00

Integrovaná tanečná skupina Len Tak Tak: Morské paničky

Skupina vznikla ako neformálna integrovaná tanečná skupina v zariadení komunitnej rehabilitácie Gaudeamus na Mokrohájskej ulici v Bratislave. Projekt vznikol na podnet Lucie Šuplatovej, ktorá pôsobila ako tanečníčka v integrovanej skupine Freedom 4 v Prahe. Po návrate na Slovensko sa rozhodla založiť integrovanú tanečnú skupinu. Jej cieľom bolo sprístupniť tanec mladým ľuďom s telesným postihnutím, pre ktorých je veľmi ťažko dostupnou aktivitou, či v pasívnej alebo aktívnej forme. Cez spoluprácu a vzájomný kreatívny proces v tanci sa skupina snaží prispieť i k väčšej integrácii ľudí s fyzickým postihnutím a bez neho.

nedeľa 3. júl o 19.00

rezidencia/prezentácia

Prezentácia work-in-progress tanečného predstavenia a diskusia s choreografom v rámci projektu Korespondance Europe.

Od 21. 6. do 3. 7. sa v rámci projektu Korespondance Europe pre podporu mladých európskych choreografov v spolupráci so Štúdiom 12 uskutočňuje umelecká rezidencia choreografa z Čiech Ondřeja Lipovského pod mentorským vedením slovenskej choreografky a pedagogičky Mgr. Art. Anny Sedlačkovej, ArtD.

Korespondance Europe: hlavný organizátor SE.S.TA, CZ, spoluorganizátori: Festival Jamais VU!/FR, steptext dance project/DE, Asociácia súčasného tanca/SK. Projekt sa uskutočňuje s podporou programu Kultúra Európskej únie.

+++++

- pozývame vás na Konvencie experimentálneho filmu v SEDF na Prepostskej č. 4 v Bratislave v dňoch 26. a 27. mája 2011 Miniprehliadka ponúka unikátnu možnosť v koncentrovanej podobe porovnať tvorbu, ktorá vychádza buď z filmovej tradície, alebo odkazuje na kontext súdobého výtvarného umenia. Súčasťou prehliadky je aj projekcia filmov Štefana Semjana a videoinštalácie Jany Želibskej v galeriach na 1. a 2. poschodi. Tešíme sa na Vašu návštevu. S pozdravom Elena Šoltýsová

P r o g r a m :

Štvrtok 26. mája 2011

16. 00 Nadácia AZYL

moderátor projekcie: **Maroš Hečko**

18. 00 Akadémia umení v Banskej Bystrici

Fakulta výtvarných umení

Katedra intermédií a digitálnych médií

moderátor projekcie: **Ján Adamove**

20. 00 Punkchart films

moderátor projekcie: **Ivan Ostrochovský**

špeciálny hosť diskusie: režisér **Štefan Semjan**

Piatok 27. mája 2011

16. 00 Ateliér videa a multimedialnej tvorby, Katedra intermédií a multimédií,

Vysoká školaýtvarných umení v Bratislave

moderátorka projekcie: **Anna Daučíková**

špeciálny hosť projekcie **Jana Želibská** – výtvarníčka

18. 00 Filmová a televízna fakulta VŠMU

Milan Balog: STANDARD BASTARD (27 min.) – 2005,
1.35 (8 min.) – 2003, 2 x reklama Vodafone (3 min.) –
2009

Miro Remo: Arsy – Versy (23 min.) – 2009

20. 00 Fakulta umení Technickej univerzity v Košiciach

moderátorka projekcie: **Anna Tretter**

+++++

Trnavský samosprávny kraj

Západoslovenské múzeum v Trnave

Vás pozývajú na podujatie

**Hudobný večer o Mikulášovi Schneiderovi
Trnavskom a Alexandrovi Albrechtovi**

venované 130. výročiu narodenia hudobného skladateľa Mikuláša Schneidera Trnavského

štvrtok 26. 5. 2011 o 17.00 hodine
v Západoslovenskom múzeu
v Trnave - kláštore klarisiek

www.zsmuzeum.sk

- Cena slovenskej filmovej kritiky za audiovizuálnu tvorbu roku 2010 - kino Mladosť
26.5.2011 - 16.00 hod. Program prehliadky víťazných filmov - kino Mladosť 27.5.2011 -
13.00/17.00 bude k dispozícii v kine Mladosť

+++++

Dobrý deň,

VIETE, ČO

SA DEJE V SÝRII?

Ak Vás to zaujíma,

**dovoľujeme si Vás pozvať na MEETING, kde
sa dozviete celú pravdu!**

Kde? Námestie SNP v Bratislave

Kedy? V utorok 31.5.2011 o 17:00

Organizuje: **Sýrska komunita na Slovensku** Ak si nájdete čas, dozviete sa objektívne informácie o tom, čo sa v Sýrii skutočne deje

+++++

- Prezentácia románu

Pétera Hunčíka: Hraničný prípad

v slovenskom preklade Magdy Takáčovej a Marty Ličkovej

v pondelok 30. mája 2011 o 18.00 v kultúrnom centre Dunaj (4. poschodie Domu odievania na Námestí SNP,

prístup je cez vchod na Nedbalovej 3)

V prítomnosti autora knihu predstavia

Pavol Rankov a Daniel Hevier . **Moderuje Martin Bútora** .

V duchu ballekovského označenia by sa mohol román Pétera Hunčíka nazvať ďalšou, no zároveň inou „knihou o Palánku“, svojráznom meste na južnej hranici. Teda vlastne o Šahách, ktoré v čase románového príbehu boli miestom mnohých komických i tragických situácií zasahujúcich do ľudských osudov – maďarských i slovenských. Hunčík je bytostný rozprávač s darom irónie aj humoru, okoreneného silou detského údivu pri vnímaní komplikovanej reality mnohonárodnostného priestoru v časoch druhej svetovej vojny, povojnového vysídľovania, mierových zmlúv, ale aj ponížovania ľudskej dôstojnosti.

Postavy Hunčíkovho mesta – Slovákov aj Maďarov – spája spoločná história aj vzájomné ľudské vzťahy. Vnímanie spoločnej minulosti aj prítomnosti je však neraz odlišné – aj preto je pravda jedných pre tých druhých často nepochopiteľná. Hraničný prípad je prvým beletristickým dielom Pétera Hunčíka, ktorý sa v ňom predstavuje ako brilantný a otvorený, „bezbariérový“ rozprávač.

+++++

Statny archiv v Levoci pobočka Poprad, organizuju den otvorených dverí, Sobotske namestie 18, 10.juna 2011 9.00-15.00. Prednaska: Genealogicky vyskum tradicne a netradicne a vystava: Slachticke sidla pod Tatrami.

+++++

Čo sa poslanci a slovenská verejnosť dozvedia z predkladaného návrhu zákona o ochrane jazykov národnostných menšín

Materiál prerokúvaný v NR SR postráda zásadné informácie, dôležité pre úvahu o prijatí takéhoto zákona. Všeobecne je možno konštatovať, že je zarážajúca skutočnosť, že o návrhu takéhoto zákona, ktorý bude mať zásadný dopad na veľkú časť slovenskej spoločnosti, neprebehla odborná diskusia zodpovedajúca tomuto významu. Pri všetkej úcte, za odbornú diskusiu nie je možné považovať rokovania medzi predstaviteľmi politických strán, ktorých motivácia v prospech prijatia zákona môže byť veľmi pestrá a ktorým môže z rôznych dôvodov širší obraz unikať.

Ad 1) **neobsahuje dôkladnú analýzu jazykovej politiky** na Slovensku, jej doterajší vývoj a tendencie. **Prečo?** Dozvedeli by sme sa – ak za východzí bod zoberieme vznik samostatného Slovenska – že **právna ochrana úradného jazyka vždy len „dobiehala“**

úroveň ochrany menšinových jazykov (pochopiteľne máme tu na mysli predovšetkým maďarský jazyk). Úplne by postačilo urobiť chronologický prehľad všetkých prijatých zákonov ako aj medzinárodných záväzkov za sledované obdobie. Aj schválenie poslednej novely zákona o štátnom jazyku v roku 2009 malo za cieľ obnoviť rovnováhu v jazykovom režime na zmiešaných územiach tak aby sa **v úradnom styku používal nielen menšinový ale aj úradný jazyk**. Doterajší vývoj nepreukázal negatívny vplyv tejto novely na jazyky menšín. **Prijatie nového zákona o jazykoch menšín túto rovnováhu zásadným spôsobom naruší**.

Ad 2) nedozvieme sa, aké dopady bude mať prijatie tohto zákona najmä na jazykovo zmiešaných územiach. **Prečo?** V normálnych demokratických krajinách – z tejto koncepcie vychádzajú aj relevantné medzinárodné dokumenty – sa predpokladá, že jazyky menšín sú kultúrnym obohatením danej spoločnosti a že ich podpora nejde a ani nemôže ísť na úkor úradného jazyka. Jasným **zámerom** predkladaného návrhu zákona však **je právne postaviť naruby jazykový režim na zmiešanom území**. V normálnych štátoch sa považuje za samozrejmosť, že menšina je dvojjazyčná, tj. popri používaní úradného jazyka štát vytvára podmienky k tomu aby sa chránil a rozvíjal aj jazyk menšín. Prijatie tohto zákona však **bude smerovať k tomu aby väčšinové obyvateľstvo bolo dvojjazyčné**, inak sa nebude môcť plnohodnotne uplatniť na jazykovo zmiešanom území, inými slovami **osoby, ktoré nebudú ovládať jazyk menšiny, budú diskriminované vo svojom uplatnení sa**.

Ad 3) podľa dôvodovej správy je účelom zákona ad a/ zosúladienie úprav používania štátneho jazyka a používania menšinových jazykov a ad b/ pokračovanie v implementácii medzinárodných dohovorov v oblasti ochrany menšín. Ad a/ podľa veľmi širokého katalógu nových jazykových práv navrhovaného zákona je príznačné, že **opúšťa platformu ochrany menšinových jazykov v rovine kultúrneho bohatstva a má silnú ambíciu konkurovať úradnému jazyku**. V prípade uplatňovania tohto zákona dôjde k vytlačaniu používania úradného jazyka na zmiešanom území v mnohých oblastiach života. Ad b/ ak by predkladateľ zákona uviedol informáciu o stave plnenia medzinárodných záväzkov na území Slovenska, veľmi rýchle by sme sa dozvedeli, že **SR nielen že prijala ale aj realizuje jednu z najvyšších úrovní ochrany menšinových jazykov v Európe**. Paradoxne, **susedné Maďarsko, kde ochrana menšinových jazykov patrí k najnižším v Európe**, novoprijatou ústavou ešte viac **znižuje túto ochranu a urýchľuje asimilačný proces menšín** (vrátane slovenskej) na svojom území. V slovenských podmienkach je dôležité hovoriť aj o tom, že medzinárodné dokumenty sú vyvážené. Inými slovami, venujú sa ochrane menšín, avšak súčasne zdôrazňujú význam integračnej politiky v štáte s cieľom udržiavať sociálnu kohéziu. A túto vyváženosť je nutné dodržiavať aj pri uplatňovaní týchto medzinárodných záväzkov na území Slovenska. Nie je potrebné v tejto súvislosti zvlášť zdôrazňovať, že práve **komunikácia v úradnom jazyku zohráva nezastupiteľnú úlohu v tejto integračnej politike**. Potlačanie tejto jeho funkcie zákonite posilní dezintegračnú tendenciu v spoločnosti. Je toto v záujme slovenskej spoločnosti? Určite o to neusilujú ani príslušníci menšín, neďa sa však vylúčiť, že niektorým politickým kruhom nielen na Slovensku by takýto trend vyhovoval.

Ad 4) nehovorí sa o vplyve prijatia nového zákona na menšiny. **Prečo?** Dozvedeli by sme sa, že tieto - s výnimkou niektorých politických predstaviteľov maďarskej menšiny - sú s daným štandardom ochrany svojich jazykov spokojné. A nemajú ani záujem ani potenciál využiť tieto nové práva. **Pre príslušníkov maďarskej menšiny to bude mať zásadný vplyv v tom, že sa im dramaticky zmenší priestor pre používanie úradného jazyka a stratia posledné zvyšky motivácie ovládať ho**. Zákon podporí proces jazykovej dezintegrácie Slovenska, čo je v rozpore s prirodzenými záujmami demokratického štátu budovať občiansku spoločnosť pri rešpektovaní ochrany menšín. Ignorujúc doterajší vývoj a uvedené záujmy, realizáciou výsostne politickej objednávky – **podobne tomu bolo aj v prípade založenia etnickej univerzity v Komárne**, rozširujúcej rady inteligencie z prostredia menšiny s veľmi chabou znalosťou úradného jazyka – môže dôjsť aj k výraznej podpore etnickému separatizmu.

Ad 5) nakoľko prijatie tohoto zákona zásadným spôsobom ovplyvní situáciu menšín v SR, bolo by nanajvýš vhodné uviesť aj širší kontext, ktorý sa vôbec nespomína. **Prečo?** O pár rokov bude žiť na území Slovenska menšina, ktorej príslušníci nebudú ovládať úradný jazyk, budú sa uchádzať o štátne občianstvo susedného štátu, pred inštitúciami a školami kde pracujú, resp. študujú, budú umiestnené štátne a historické symboly maďarstva (turulovia, sochy J.Esterházyho, spomienky na Trianon apod.). Južné Slovensko je dlhodobo pod silným mediálnym vplyvom od susedov. Súčasne sa maďarská menšina dostáva pod stále silnejší vplyv politických síl z Budapešti (politici MR navštevujú územie SR stále častejšie, pochopiteľne bez vedomia príslušných úradov SR) a bude sa postupne viac a viac identifikovať so susedným štátom.

Ad 6) stále častejšie počujeme zo strany niektorých politikov, že je povinnosťou štátu vytvoriť také podmienky aby bola **menšina šťastná, len vtedy bude pokoj**. Ponecháme stranou fakt, že aj keď je ľudské pokolenie dosť staré, ešte sa nedohodlo na definícii šťastia. Práve kvôli absencii takejto definície sa v zákonoch a medzinárodných zmluvách hovorí o právach a povinnostiach tak na strane štátu ako aj na strane občanov. Realizácia práv a povinností je preda objektívnejšie merateľná ako to často neuchopiteľné šťastie. Je však potrebné opýtať sa tých, ktorí dimenziu nedefinovateľného šťastia vnášajú do politiky, **či budú naši občania šťastní, keď sa v záujme prežitia a uplatnenia vo svojej vlasti budú musieť učiť aj jazyk menšín.** Mária Gyurcseková

+++++

Biggest Difference Between Men and Women

http://www.youtube.com/watch?v=-saMXpmp0Ls&feature=youtube_gdata_player

Navrhujem Vam taketo Salamunské riesenie:

1)-Preberte scitacie harky

2)-Vyplňte ich

3)-NENALEPUJTE NA TLACIVO CIAROVY IN KOD- ciselny identifikator

4)-Vyplnene formulare - BEZ NALEPENEHO CISELNEHO IDENTIFIKATORA - vložte do postovej obalky a tento list bez udania vasej adresy (adresy odosielateľa) odoslite na tuto adresu:

Štatistický úrad Slovenskej republiky

Miletičova 3,
824 67 Bratislava

Ako hovorí jedno Slovenské príslovie: „Aj vlk bude sytý ale i koza zostane celá“.

A čo nám teda radíte, porušiť zákon a nesčítať sa?

<http://azn.nawebe.net/view.php?navezclanku=bnenechajme-sa-oznacic-ako-vazni-v-koncentracnych-taboroch-fasizmu-a-komunizmu-b&cisloclanku=2011050003>

<http://infobezcenzury.weebly.com/1/post/2011/05/preco-bojkotovat-scitanie-obyvatelstva.html>

<http://azn.nawebe.net/view.php?navezclanku=bstanovisko-uradu-na-ochranu-osobnych-udajov-slovenskej-republiky-k-scitaniu-obyvatelov-domov-a-bytov-v-roku-2011b&cisloclanku=2011050004>

<http://www.magnificat.sk/2011/05/pisete-nam-ohlasy-na-scitanie/>

Je to volovina. Uvazujte je to celosvetove scitanie ľudí možno nejake časti u nás zanedbali, ale v Čechách a inde to prebieha hladko. Preto asi? Naleteli ste maďarským agnetom. Komu prospieva, že sa nie presne zistí, koľko ich je. Oni chcú svoje nadpráva a keď by sa zistilo (oni to už dávno vedia), že je pokles Maďarov na Slovensku, menej by sa s nimi počítalo. Preto bol doteraz Úrad na ochranu osobných údajov ticho možno 15 rokov a zrazu je aktívny? Kto je na čele? NO nejaký Gyula druhé meno som zabudol. Císelný identifikátor má dve časti. Akú vypovednú hodnotu bude mať harok, ktorý pošlete na SU, no žiadnu, keď ako budú vedieť, že to niekto neposiela 2x. To spôsobili múdre hlavy, ktoré chceli, aby sa dalo registrovať aj cez internet. Tak ako chcú voľby cez internet. Scitanie Vám nevadilo pred 10-mi rokmi, pred 20-mi rokmi, atď a nevadilo to ani Vaším starým rodičom, ktorí to tak isto vyplnili? Preto asi na začiatku roka ohlásili, že v júli nás bude 6 miliárd? Lebo vedeli, že bude scitanie. Ja som za ochranu osobných údajov a aj si ich chránim, to by bola veľmi dlhá história, keby som Vám to vysvetlil, len jeden fakt z veľkej kopy. To Vám nevadí, že keď prídete do ktorejkoľvek banky, oni si zapisujú Vaše rodné číslo? A naco im je a na základe akého zákona to robia? Taky zákon neexistuje. Vraj bankový zákon - a ten je vari nad Ústavou a nad Deklaráciou ľudských práv? Ale skuste im povedať, že nech si Vaše rodné číslo neberu (ja som si ho prelepil),

nech Vas len identifikuju. No nedaju Vam peniaze, alebo povedia chodte prec. Tam sa preco neburite? No na to 99 percent ludi nema odvahu a predpokladam ani Vy. Ja som to aspon skusil .... Chcete druhy prikklad? Preto si Elektrarne odpisuju vase rodne cislo? Na zaklade akeho zakona? Ziadny zakon na to neexistuje. V Cechach Urad na ochranu osobnych udajov aspon nieco robi. Nas je poriadny zasivak "posadte ma na stolicku uradu a velmi so mnou nehybte...."

+++++

**Kmeňovitosť čechoslovakizmu
v komunikačnom priestore politiky a žurnalistiky**
(Dérerova rétorická, esejistická a žurnalistická publicistika)

Doc. PhDr. Jozef Darmo, PhD.

Abstrakt: *Prelom 19. a 20. storočia – nástup slovenskej štátotvornej politiky s jej komunikačnou masmediálnou projekciou. Slovenská politika, žurnalistika v „pahrebe“ zápasov susedov o ovládnutie strategického stredoeurópskeho (aj slovenského) priestoru. Slovensko, slovenská politika, žurnalistika v „trojuholníku“ asimilačného poľa susedov. Veľkomoravská, bernolákovsko-štúrovská historicko-geopoliticko-strategická koncepcia národov s azimutom svojbytnej štátnosti, kontinuovaná matičnou moysesovskou – kuzmániovskou národnou-duchovnou, hodnotovou aktivitou, hlinkovsko-hodžovsko-rázusovskou štátotvornou koncepciou v zápase o identitu Slovákov ako politického štátotvorného národa Európy. Slovensko pred úlohou hľadania a zmocnenia sa svojho, sebvlastného azimutu národných dejín a teda aj vlastnej optiky pohľadov na osobnosti slovenských dejín. Dr. Ivan Dérer v siločiarach tohto historického „gordického uzla“ ako politik, rétor a publicista v mediálnom priestore slovenskej žurnalistiky.*

Témou našej konferencie venovanej čechoslovakizmu prostredníctvom analýzy osobnosti a životného diela Dr. Ivana Déreera kladieme na stôl slovenskej historiografie „česko-slovenskú otázku“ a politiku. Ale súčasne aj stratégiu slovenskej politiky daného obdobia v jej zápasoch o národnoštátnu identitu v procese vzniku spoločného štátu Čechov a Slovákov v roku 1918. A teda aj, inšpirujúc sa s programovým stanoviskom V. Šrobára v I. ročníku „Hlasu“, strategického civilizačného cieľa: „...*chceme predne a nadovšetko, aby slovenský človek sa obrodil mravne. Žiadame u seba samých nie hmotnú lož, ale pravdu, nie tieň, tiež prácu na osoh blížneho, nie nenávisť, ale lásku k človeku.*“ Je aj na tejto konferencii namieste otázka: a po koľký už raz od roku 1918?

1/ Je kód, kľúč, ktorým odomykáme, či snažíme sa odomykať svoje dejiny už slovenským kľúčom? Je tento kód, kľúč už integračným kódom, kľúčom integračného poľa slovenského bytia, národného bytia? Nie sú to stále pakľúče z dielni kľúčových služieb nám dejinami iných postrkovaných vezírov?

2/ Uvedomujeme si to, že naša historiografia je stále rozdvojená, dvojkolajná vo svojej optike v pohľade na seba, na svoju, našu dejotvornosť? To, že tu bežia stále dve línie pohľadov a prístupov? Hovoria totiž jednoznačne, že do týchto dvoch vlakových súprav výkladu našich dejín prepájame stále súběžne, nie zjednocujúco, iba tým istým lineárnym „cestovným“ poriadkom a cieľom stále nové a nové generačné rušne historiografie s rozdielnym poriadkom a cieľmi vedy konečnej stanice – NÁROD?!

Preto, ak sa i v danej téme konferencie prezentujeme, či budeme prezentovať istým analytickým rozpätím hodnotení, v prístupoch k osobnostiam našich dejín, nemal by to byť vôbec akt, že chceme tieto osobnosti triediť, či danú osobnosť zaraďovať do takých či onakých, „ľudáckych“ či „neľudáckych“ skupín vlastencov či renegátov. Na také triedenie netreba historickú vedu. Cieľom nám je však osobnostné poznanie vrstvenia muriva, skeletu našich dejín. Vrstvenia mysliteľského a hodnotového zrenia národa. Nie ako monolitu, ktorý zakrýva jeho hodnotový, myšlienkovú súperiaci, myšlienkovú a hodnotovo zrejúci obsah nami prezentovaného civilizačného vyzrievania, myšlienkových, hodnotových pojív, celého toho mnohofunkčného spektra bytia aj so spektrami jeho komunikačných pojív a spojív so spoločnosťami národov sveta. Národa a jeho dejín! Dejín, v ktorých skelete, v nosnom skelete osobností, ale aj murive činov majú svoje miesto osobnosti, ktoré sa stali piliermi nášho národného, civilizačného, humanistického, kultúrneho zdvihu. Klenú sa našimi dejinami, tvoria celistvosť našej dejinnej stavby. Ide o to, aby naša historiografia aj tohto zložitého obdobia našich dejín bola konečne dialógom, poznaním, ktoré neničí, ale spevňuje statiku historického bytia národa. Bola zdvihom jeho dôstojnosti, sebavedomia, a tým aj zodpovednosti k sebe a k národom sveta. Inými slovami, to znamená odkryť spod sutiny partokratických bojísk aj tvár, energiu aktivít Ivana Déreera pri stavbe našej prítomnosti a budúcnosti. Ich skeletu i tehál, spojovacieho muriva. Teda celku našej národnej civilizácie. Aj omyly, zlyhania, ich prekonávanie sú celkom tohto pohybu.

Jedno však platí, povedané Dr. Ivanom Déerom, aj pre naše vnímanie danej historickej doby, „že pevné základy budúceho života nemôžeme budovať na náhodnostiach revolúcie.“ Dodajme, že ani dnešok na tej „nežnej“. Ani na globalizácii, presnejšie, presadzovania sa geopolitickej moci a ukájania ziskového trhového apetítu. V predstave Dr. Ivana Déreera: „Organizovaný, cieľavedomý, seriózny a reálny civilizačný pokrok sa už začal vyvíjať i na Slovensku. Je to hnutie nepodmienené revolučnými konfliktmi, ale premysleným revolučným pohybom, prácou v ústrety budúcnosti.“ Pokúsme sa o. i. touto optikou snímkať aj Déerovu osobnosť z pozície nielen ideologického, partokratického, ale evolučného pohybu národa po osi svojich objektívne vnímaných dejín. Nám však musí ísť dnes o poznanie bunkovej genetickej podstaty čechoslovakizmu ako „izmu“ v slovenskej politike. Bunky, ktorá latentne rozkladá samotnú podstatu slovenského bytia v priestoroch politiky, vlastnej i medzinárodnej komunikácie.

Déerova a vôbec čechoslovakistická publicistika? Čo je jej podstatou v priestore hodnotových orientácií slovenskej politiky, mediálneho komunikačného priestoru Slovenska?

Otvorená scéna európskeho pohybu 19. storočia a prelomu v storočie dvadsiate bola jednoznačne zápasom Slovákov o završenie legitimacy svojej identity vo vrcholnom štátotvornom krytí. Vzatie osudov tohto bytia do vlastných rúk, aktivít slovenského historického sebvýjadrenia v štátotvornom bytí európskych národov stalo sa objektívne strategickým horizontom slovenskej politiky a žurnalistiky. To bol historický imperatív dejín Európy, a teda aj Slovenska a Slovákov! To znamená, že pred slovenskou historiografiou je nekompromisne táto historická výzva ako kľúčové kritérium aj pre

hodnotenie osobností vstupujúcich na scénu našich novodobých dejín. Bola aktivita Dr. Ivana Déreera ako politika, ako žurnalistického publicistu, esejistu, propagandistického rétoru masovej verejnej komunikácie aktivitou v smere budovania, upevňovania (historického a politicky aktuálneho) národnej identity, národného vedomia a sebavedomia slovenského národa? Bolo to plnenie tohto poslania v politike, v žurnalistike, publicistike, v rétorických masových vystúpeniach, v utváraní štátotvorného rámca ako politika štátnej moci pre napĺňanie tohto poslania? Bolo sebaurčovanie, štátnopolitické bytie slovenského národa zvnútorneným pilierom jeho politických a žurnalistických aktivít? Bola jeho hodnotová koncepcia politika a publicistu koncepciou odkrývania hodnôt identity Slovákov ako národa nielen v rámci priestoru česko-slovenskej štátnosti, ale aj v celoeurópskom kontexte? To je totiž jediný, kľúčový prienik do jeho všestranných aktivít na scéne slovenských novodobých dejín. Poznanie a nie vynášanie rozsudkov.

Presne v zmysle požiadaviek, ktoré kládol na úlohy historiografie Dr. Ivan Dérer: *„Úloha historikov není snadná, lebo zisťovanie nepřijemných a nepopulárných právd je pracou nielen vědeckou; ona v mnohých případech vyžaduje i velkou osobní odvahu a statočnost. V každém vednom odbore narážajú zistené nové pravdy, protivíace sa dosavadným vědeckým tradiciám, často na velmi vehementný odpor... zistená vědecká pravda historická zaujímat může i širšie okruhy veřejnosti a vzbudit může odpor nielen odborníkov, ale i širokého veřejného mienenia, konzervatívne lipiaceho na ľúbivých názoroch a na obvyklom tradičnom podaní historických udalostí... V dejinách národov východnej a strednej Európy nenájdeme len radostné body spoločných záujmov a snáh, ale i smutnejšie kapitoly vzájomného neporozumenia a nevraživosti... jak smutne bohaté sú v tomto ohľade zvlášť dejiny národov slovanských! I tieto pravdy treba nemilosrdne zisťovať, priklincovať, pátrať po ich príčinách. Práve z týchto právd je vždy najväčšie poučenie pre budúcnosť, lebo z chýb minulosti určiť sa musia prítomné i budúce generácie snahe, aby sa ich znovu nedopustili, aby ich následky a účinky nepredlžovali a snažili sa ich odstrániť.“* (Dérer, Ivan: Dejepisci a ich zodpovednosť. Reč na FF KU v Prahe pri zahájení zjazdu slovanských historikov v r. 1932)

„Len v atmosfére takejto kritiky je možné vyššie a trvanlivé tvorenie“. „Nie kritika negatívna, ale kritika vedená úmyslom postupovať pozitívnym, konštruktívnym a praktickým spôsobom... Možnosť kritiky je znakom slobody, matky všetkého, čo je vznešené, dobré a krásne. Obmedzenie a pokročenie kritiky znamená nielen osobné a politické otroctvo, ale i súmrak zdravého kultúrneho života.“ (Dérer, Ivan: Význam kritiky. Z reči prednesenej 19. septembra 1930 v Prahe pri zahájení štvrtého medzinárodného zjazdu kritiky)

Nie je iste náhodné, že tieto Dérerove myšlienky zazneli v rámci jeho prednášok a rétorických prejavov v cykle „Etického hnutia“ v rokoch 1932 – 1933. Radí sa k nim aj pre dnešok mimoriadne inšpiratívna prednáška na FF KU v rámci tohto prednáškového cyklu „Etického hnutia“ v r. 1933: „Funkcia integrácie dnešnej doby“. Tu je rozvinutý nevšedný duch Dérerovej osobnosti bez politických, ideologických obručí.

Je to výzva aj k etike súdov našej konferencie. Ivan Déer ako osobnosť si tak aj vo svojej publicistike, rétorike a politike sám vyslovuje, a to jednoznačne kritériá programovosti svojich politických a publicistických aktivít. No vstupuje aj priamo do mediálnych dielní vtedajšej tlače a rozhlasu. Programovo vyznievajú jeho články v časopise „Napred“. (K vydávaniu siedmeho ročníka: Do boja, do práce, č. 1/1927, s. 1); „O tlačovej novele“ (Robotnícke noviny 21, 20. 4. 1924, č. 93, s. 2); „Pozdrav“ (O významne Robotníckych novín pri 25. výročí jubilea, RN č. 267, 3. 3. 1934, s. 4); „Hlas“ (Z príležitosti obnovenia vydávania, Hlas, 7, č. 1, 5. 1. 1928, s. 1 – 5); Za naše Robotnícke noviny (RN, 26, č. 111, 19. 5. 1929, s. 1)

Všetky tieto jeho vstupy do periodík majú hodnotovo programový, hodnotiaci aspekt smerovania a úloh žurnalistiky daného obdobia. Vstupy v výrazným ideologickým „československým“, sociálnym (sociálnodemokratickým) apelom k novinárom a verejnosti.

+++++

Quo vadis ekonomická politika bez vedy?

8. máj 2011

(Príspevok do Stálej konferencie Panslovanskej únie)

www.pansu.sk

Čím viac sa dehonestuje (bagatelizuje) ekonomická veda, tým ľahšie sa politici ujímajú vedenia a slávy. Aspoň u nás na Slovensku mi to tak vychodí. Dehonestujú ju ekonómovia, ktorých som už aj v dennej tlači nazval kontaminovanými ekonómami. Na podporu tvrdenia nemôžem nespomenúť pojem *rovná daň*, a to preto, že je najčerstvejšou bagatelizáciou ekonomických poznatkov. Pojmom sa hrdia Sulík a Mikloš. Rovné môžu byť šaty, ak si ich niekto vyžehlil. Alebo rovná môže byť stena. Len nie daň. Správne sa má hovoriť, že máme *rovnakú proporcionálnu daňovú sadzbu*. Mohol by som mať rovnaké šaty so Sulíkom, ale v tom prípade pojem rovnaký vyjadruje to, čo jeho synonymum jednaký. Rovný má synonymum neohnutý, priamy, či neskrivený. A to je iste veľký rozdiel. Musím povedať, že dehonestujúci pohľad na ekonomickú vedu sa datuje od roku 1993, teda od vzniku druhej Slovenskej republiky. Po celé obdobie sa tak zjednodušene narába s bohatstvom economickej vedy. Ekonomická veda sa celé toto obdobie zjednodušuje tým, že hospodárska politika sa sústreďuje na *odvodovú a daňovú politiku*. Ekonomická politika všetkých vlád po roku 1992 sa, bohužiaľ, o vedu opiera iba ak v poslednom rade. Podstata je v tom, že politici sa vyčlenili z ekonomického a vedeckého diania. V skutočnosti ich nezaujíma chod ekonomiky, a zaujíma ich iba ich vlastné blaho. Už ani *ministri* necítia zodpovednosť za obsah economickej politiky, za fungovanie ekonomického systému tak, aby sa zabezpečilo blaho občanov. Prenos poznatkov vedy do riadenia ekonomiky sa mení na prenos výdavkov vlády do svojich kruhov. Ale žiaľ, týka sa to aj príjmov vlády, o čom nám dali jasný dôkaz príjmy z emisií. Tie sa nezapočítavajú do HDP, a tak vlastne ani odborne vzdelaný ekonóm nemá predstavu, aké má príjmy vláda. Totiž HDP je nielen suma výdavkov, ale aj suma príjmov. Ak teda máme HDP 62 mld. euro, potom na Slovensku máme aj 62 mld. príjmov. Tie príjmy nemôže získať nikto iný iba: *domácnosti, vláda a podniky*. A preto je dôležité, *aby sme videli*, že z tých 62 miliárd majú domácnosti, povedzme, 38 miliárd, vláda 12 mld. a podniky 12 mld. Keďže príjmy z emisií nie sú v HDP, musíme vidieť účtovníctvo vlády, systém národných účtov a input output tabuľky, a z nich sa dozvedieť

o iných príjmoch vlády ako tých, ktoré vytvárajú HDP. Vzťahy a súvislosti medzi nimi sú z teórie známe a tak môžeme skontrolovať, aké sú finančné toky v ekonomike, a či si naozaj vláda nerieši kolobeh tokov vo svoj prospech. Kedy už vzdelaní ekonómovia budú rovnocennými spoluhráčmi vrcholových politikov? Iba vtedy by mali nielen odvahu búriť sa, či klásť odborné otázky (možno niekedy nepríjemné), iba vtedy by aj ľudia vedeli posúdiť súčasné blábotanie politikov. Velikán Keynes bol pri vyrovnaní prvej a druhej svetovej vojny. Bol aj veľkým kritikom svojej vlády v Anglicku. Napísal W. Churchillovi, v odbornej literatúre citovaný, list vyjadrujúci jeho nespokojnosť s ekonomickou politikou. Zmrzali sme *ius resistendi* – teda právo odporu. Naši politici sa pýšia tým, že máme vzdelanú ale lacnú pracovnú silu! To, že máme elitných ekonómov nie je zaujímavé. Tí sa im nelíškajú. My sa však hrdíme celebritami v podúrovňových programoch v televízii.

V našej ekonomickej politike prevláda absolútna neznalosť základných súvislostí makroekonomických veličín. Môžem to dokumentovať veľkým úsilím vlády po roku 1995 zredukovať deficit obchodnej bilancie. Zavádzali sa mnohé opatrenia: zrušenie colnej prirážky, vytvorenie fondu na podporu zahraničného obchodu, či zriadenie Eximbanky. Nič nepomáhalo a deficit sa len šplhal a šplhal až dosiahol hodnotu 80 mld. Sk v roku 1998. Ale môžem spomenúť aj tzv. šrotovné z nedávnej doby našej ekonomickej politiky. Ako sa mnohí búrili, lebo nevedeli pozitívne dôsledky zmeny marginálnej propenzity k spotrebe, čo ekonomická veda rozoberá veľmi podrobne, a to vďaka vedou odvodenej relácie, ktorú vyjadruje matematicky. To nie je *bolo by, by bolo* (bybológia našich politikov). Ekonomická politika nie je ucelená, kohézna a dôsledná. Politici si žiaľ neuvedomujú ako si v očiach odbornej verejnosti škodia. Veď iba Ekonomickú univerzitu navštevuje viac ako 12 000 poslucháčov. Keby ročne končilo 3000, po roku 1989 ich už teda skončilo viac ako 60 000. Veľké mesto. Naši politici však perfektne ovládajú vyťahovať aféry, škandály a obvinenia jeden na druhého. A práve od toho by ich mohla odbremeniť dobrá ekonomická politika. Ale oni ju nevedia robiť, nemajú poznatky. Ak by ju robili, potom by ich nečakalo odpovedať na nepríjemné otázky. Napr. o nezamestnanosti, či prečo dovážame mlieko, keďže sme mali pred rokom 1989 prvotriednu živočíšnu výrobu. Na to sa však už dnes úplne zabudlo. Žiaľ, naši politici sa nevedia orientovať v ekonomických poznatkoch, a to v žiadnom relevantnom kontexte, vid' stále nevyriešený problém DSS. Nevedia, čo je HDP a tak nevedia, že je to mini informácia o fungovaní ekonomiky. Pre zasahovanie do ekonomiky má hodnota HDP temer nulovú hodnotu. Iba ak ho chápeme ako funkciu. A to je už na našich politikov náročné. Pre našich politikov je však HDP zneužívaná nálepka, heslo. Rast HDP, úroveň inflácie a nezamestnanosť! Tri úbohé čísla o fungovaní tak zložitého systému akým je hospodárstvo, ekonomika. Ale, aby sa hrôzy po roku 2006 (kríza) už nikdy nemohli zopakovať, tvorcovia ekonomickej politiky na Slovensku a v celej EÚ, musia vedieť viac, musia mať vhl'ad do ekonomiky, musia mať „ekonomické mikroskopy“ a „ekonomické makroskopy“, čo sú spomenuté databázové systémy. Aspoň v posledných 50 rokoch sa verbálny ekonomický opis ekonomiky vo vede mení na matematický, niekedy aspoň grafický opis, aby sme videli toky tak, ako vidia elektrotechnici tok elektriny pomocou Ohmovho zákona. Mňa naozaj na celej veci nezaujímá konkrétny minister financií, mňa zaujíma ako funguje ekonomický systém Slovenska, ba ekonomický systém EÚ, keď sme sa už rozhodli byť členmi. A to je

celkom iný fenomén. Ja totiž hľadám chyby v ekonomickom systéme, v jeho fungovaní v dôsledku neodborných zásahov. Mňa zaujíma optimalizácia finančných tokov v ekonomike.

Ak hovorí vláda o zmene daňového a odvodového systému, nie je postačujúce to, že sa zvýši DPH o 1%, že zruší daňovú odpočítateľnú položku na 3. pilier, že zjednotia paušálne výdavky pre živnostníkov na 40%, že zvýšia spotrebnú daň z piva. Treba vidieť *jednoznačný vplyv týchto nástrojov aspoň na HDP*, teda aj jeho rozdelenie na príjmy domácností, podnikov a vlády. Bolo by však treba povedať, ako sa zmenia výdavky obyvateľstva, ako sa zmenia výdavky podnikov na investície, ako sa zmení export, ako sa zmení import, ako sa zmení úroková miera, ako sa zmení ponuka peňazí a ako sa zmení rýchlosť peňazí? Ale treba uvažovať aj dôsledok zmeny výdavkov vlády. Nestačí povedať, že do školstva budú výdavky toľko a toľko. Totiž aj *paušálna daň aj výdavky vlády vplývajú na úrokovú mieru*. V konkrétnom zložitom vzťahu bude paušálna daň prenasobená marginálnou propenzitou k spotrebe a v čitateli významného vzorca sa odpočíta príslušná hodnota, ale aj výdavky vlády budú v čitateli vzorca, avšak tie sa v čitateli pripočítajú, teda budú pôsobiť na rast úrokovej miery. Treba vedieť *dôsledok*, ktorý veda *odhaľuje*. To som spomenul len tie najzákladnejšie očakávateľné zmeny, aby čitateľ postrehol, že vláda mu o tom nehovorí. Mechanizmus pôsobenia týchto zmien vo svojom spleťtom pôsobení môže znamenať napr. 10 %-ný prírastok HDP, a to znamená, že o 10% narástol aj národný príjem! Opäť musíme vedieť, *komu pôjde tento zvýšený príjem*. To nám ani jedna vláda po roku 1989 nehovorí. Informujú nás však o tom, že Slotoví prívrženci získali z emisií 3,6 mld. korún. Ako je to možné? To musela vláda vedieť dopredu, že z emisií budú príjmy a kde pôjdu. Prečo je v novinách, že vláda prezradila, že kde bude šetriť (na penzistoch), veď hospodárska politika nie je zloduch. To, že minister financií nešetrí na daňovom úrade, to ho nezaujíma. Prečo? Pre osobný prospech? Ako môže mať poradca na ministerstve dopravy také právomoci v oblasti výdavkov vlády o akých sa píše v novinách? Ale ako to, že sme pri privatizácii vyberali takých drahých poradcov? SME (7. 4. 2001): „zahraniční vlastníci na úkor slovenského štátu doslova tunelujú firmy“ – Sulíkovo výroky. Prečo si dal Sulík 500.000 korún odmenu? Keby to urobilo 10 predstaviteľov štátneho podniku, tak je to 5 miliónov korún. Ignoroval fiskálnu politiku vlády? Márnotrpný nevedel, aký to má vzťah k financiám vlády!

Ekonomiá má veľké poznatky aj v oblasti dopytu a ponuky peňazí, teda v monetárnej politike. Jasné sú vzťahy medzi ponukou peňazí, monetárnou bázou a peňažným multiplikátorom. Opäť hlboké a dôležité poznatky ekonomie. I napriek tomu u nás, a aj v EÚ, v ekonomickej politike nehovoríme nič o dôležitom vzťahu obeživa a vkladov a o vzťahu rezerv a vkladov. Oni rozpúťali finančnú krízu už v roku 1929. To všetko sa u nás bagatelizuje. Minister financií však sedí na konári a je mu dobre. Konečne už potrebujeme odborný pohľad do útroby fungovania ekonomiky. *Len ten nám pomôže*. Hlavná vec, že na ministerstve dopravy školia ľudí v koučingu. Škoda, že ten neradí, ale otázkami *podnecuje!*; a školiaca pobočka, div sa svete zo zahraničia, zarobí milióny. Tam idú výdavky vlády. Tie by mali zostať doma. Ju by odborníci mali dehonestovať! Ani boj o budovu daňového úradu v Košiciach nerieši problém úspor vlády, ale ukazuje na vnútrostranícky boj. Lekcia politickej kultúry u nás!

Prof. Jaroslav Husár

+++++

K súčasným neočechoslovakizačným tendenciám na Slovensku

15. mája 2011

(Príspevok do Stálej konferencie Panslovanskej únie)

www.pansu.sk

Vynikajúci nápad Panslovanskej únie pripraviť a realizovať konferenciu o čechoslovakizácii (v rámci problematiky „Slováci a ich národné bytie v Európe“) rozšíril (stále chabú) poznatkovo-argumentačnú bázu pre zápas slovenských patriotov so silami, usilujúcimi sa realizovať v SR záujmy iných štátov a národov. Historická a pojmová analýza čechoslovakizmu je určite potrebný úvod do problému, ktorá nás Slovákov trápil nielen v histórii ale aj v súčasnosti. Navyše aj preto, lebo geopolitická a ekonomická kauzalita čechoslovakizmu sa podozrivo reprodukuje zo začiatku 20.stor. do aktuálnych hrozieb dneška ale aj pro futuro.

Je dobré, že napríklad príspevok Liteckého-Švedu(čiastočne aj niektoré ďalšie) nehovoril o čechoslovakizme eufemisticky, ale v zmysle biblickej priamej reči áno, áno-nie, nie pomenoval tento jav ako čechizáciu, miniatúrnu formu koloniálnej či mini-imperiálnej politiky veľkočestva, etnokulturálnej genocídy slovenského národa zo strany vládnucich českých elít prvej ČSR.

Čechoslovakizácia či čechizácia Slovenska sa na konferencii správne analogizovala s pomadžarčovaním Slovenska. Z historického hľadiska oba pokusy susedných národov o etno-kulturálne, jazykové, sociálno-ekonomické a územné pohltenie Slovenska jeho českými a maďarskými susedmi boli smrteľne nebezpečné. Išlo v nich naozaj o bytie/nebytie Slovákov. No kým maďarizácia bola nebezpečná najmä z historického hľadiska, čechizácia je nebezpečná aj dnes a bohužiaľ ešte len bude v dohľadnej budúcnosti.

Z hľadiska súčasného Slovenska je maďarizácia problém regionálny - ohrozuje socio-kultúrnu a územnú integritu asi 25-30% územia SR a parciálne politicky, implicitne ju presadzuje len jedna parlamentná strana v slovenskom parlamente (Híd). Čechizácia je však zo súčasného pohľadu na Slovensko, problém globálny (médiá, podnikateľské subjekty, kultúrne inštitúcie počesťujú celé územie SR/ a transverzálne) čechoslovácky živel je síce rozdielne silný, no ovplyvňuje politiku všetkých parlamentných strán v Národnej rade SR, dokonca vrátane opozičnej SNS, o Smere a jeho nadštandardných ambíciách na medzivládnu spoluprácu s ČSSD ani nehovoriac/.

Slovensko sa po krátkej dejinnej prestávke opäť stáva objektom českých imperiálnych či neokoloniálnych ambícií. Má to dnes mnohé prejavy. V podobe kulturálneho imperialismu sa tlačí do divadiel (repertoár SND je z tretiny český, divadla L+S z polovice český, Divadla P.O.Hviezdoslava z dvoch tretín český). Tlačí sa do športu: polovica futbalových mužstiev a väčšina hokejových družstiev má českých trénerov. V „slovenských“ médiách v najlepšom vysielacom čase idú „československé“ súťaže (speváci, tanečníci, komici, kuchári, publicisti), česky dabované filmy, česká populárna

hudba prezentovaná ako DOMÁCA (sic), Č-SR je glorifikovaná, všetko české je „hezké“, prezentované ako nedosiahnuteľne dokonalé, českí arbitri elegancie hodnotia našu ekonomiku, politiku, kultúru...

Česká kultúrna produkcia ovláda na Slovensku 80% trhu z knihami, 60% trhu s hudobnou produkciou, vyše 50% trhu s výtvarnou produkciou. Slovenské kultúrno-umelecké elity sú korumpované občasnými kšeftami v ČR, na oplátku však na Slovensko prichádzajú nielen ozajstné medzinárodné osobnosti, ale aj sivý priemer, ba až obskúrne kaukliari, berúci obživu slovenským umelcom a znemožňujúci slovenskému publiku recipovať slovenskú kultúru a umenie. Na fungovanie českého kultúrneho imperializmu dohliada čechoslovácka kultúrna mafia, bojkotujúca každého slovenského umelca, patriota dokiaľ je to len trochu možné.

Český kultúrny imperializmus pôsobí na Slovensku od vzniku samostatného štátu (projekt „kultúrnej federácie československej“) po nástupe Radičovej vlády len ešte viac zosilnel. Je to predskokan či elegantná forma maskovania iného - nebezpečnejšieho českého imperializmu. Imperializmu ekonomického. Ten bol, je a bude podstatou každého, prirodzene aj českého imperializmu smerujúceho na Slovensko. Po novembrovej revolúcii sa obnovujúci český kapitál v r.1992/1993 zo Slovenska takticky stiahol, „skrátil front“. Inicioval dokonca (prostredníctvom Klausovej ODS) rozdelenie federácie. Prečo? Chcel si zlepšiť parametre na rýchly vstup do EU, zbaviť sa príťažlivých nákladov na obrovskú armádu slovenských nezamestnaných, na nezamestnateľných Rómov, na ekologické záťaž Slovenska, na ekonomické dopady napätých vzťahov s Maďarskom, a stále ambicióznejší zápas so silnejúcim slovenským kapitálom. V neposlednom rade chcel (a vedel) zarobiť na delení federálneho majetku (dobré štartovacie zdroje pre Česko).

Vývoj však išiel trochu inak, ako si to české ekonomické elity predstavovali. Do EU sa dostala nielen ČR, ale aj SR, ba dokonca aj Bulharsko, Rumunsko. Z prestížneho klubu bohatých národov sa stala reštaurácia tretej kategórie. Z českých euro-snobov sa stali euroskeptici. Najmä keď nedokázali profitovať z členstva v EU ani len tak, ako Slováci (maastrichtské kritériá, zavedenie eura, rozvoj strojárstva a elektroniky).

V súčasnej EU vládnu odstredivé tendencie (hospodárska kríza, pomoc zadĺženým štátom, postupný pokles eurofondov, hrozba imigrácie, vstupu Turecka, rozklad Schengenu...). Český kapitál je síce podstatne silnejší ako v r.1992/1993, no jeho hlad po nových trhoch, po redukcii nákladov presunom výroby na teritória s lacnou pracovnou silou je tiež oveľa, oveľa väčší ako pri rozdeľovaní federácie. Sny o českej expanzii na teritóriách vyspelej časti EU už v Prahe dosnivali. Istotu v turbulentných dnešných časoch opäť hľadajú tam, kde ju hľadali ich starí otcovia po rozpade Rakúsko-Uhorska, v miestach najmenšieho odporu voči ich expanzii - NA SLOVENSKU.

Projekt tvorby slovenskej kapitálotvornej vrstvy po odstránení HZDS od moci na Slovensku stroskotal. Privatizéri v drvivej väčšine pod náporom dzurindizmu popredali majetky zahraničnému kapitálu alebo im boli zhabané v prospech tohto kapitálu (steal by US Steel...). Slováci po vzniku druhej Slovenskej republiky neskrachovali, nepriplazili sa

k českým dverám s prosbou o ekonomickú sebazáchovu, ako českí imperialisti očakávali. Vďaka pracovitosti a príslovečnej konzumnej skromnosti sa na Slovensku dokonca začali tvoriť zaujímavé investičné príležitosti. Slovenský kapitál však nebol podporovaný pro-slovenskou vládou, naopak Dzurindove vlády programovo preferovali zahraničnú konkurenciu na jeho úkor. Po krátkej úspešnej epizóde pro-slovenskej vlády Smer/HZDS/SNS prišla svetová hospodárska kríza a následne nástup exponentky čechoslovakizmu zo začiatku 90-tych rokov I. Radičovej. Pre expanziu českého kapitálu na Slovensko nastávajú ZLATÉ ČASY.

Čechizácia slovenskej ekonomiky je prierezovo orientovaná a realizuje sa prostredníctvom českého veľkokapitálu, českých malých a stredných firiem a firmičiek, ale aj českých manažmentov multinacionálnych korporácií, pôsobiacich aj na Slovensku. Český veľkokapitál dnes ovláda slovenské potravinárstvo, dopravu, podnikanie v oblasti kultúry, zdravotníctva, realít, časti IT, pôšt, poisťovníctva a bankovníctva, cestovného ruchu. Malí a strední podnikatelia z Čiech prenikli do predaja a montáže výrobkov pre domácnosť, služieb, poradenstva, expertíznej a vzdelávacej činnosti. Vrcholoví manažéri multinacionálnych výrobných korporácií a obchodných reťazcov, bánk a poisťovní okupujú vplyvné pozície na úkor často oveľa talentovanejších Slovákov, obklopujú sa ďalšími českými expertmi na stredných úrovniach riadenia, dokonca až po tie najnižšie úrovne. Na Slovensku pôsobia obchodné reťazce, ktorých českí topmanažéri angažujú ľudí z Čiech dokonca aj na pozície skladníkov. Naša legislatíva im umožňuje odlievať zisky nielen ku západoeurópskym či zámorským vlastníkom, ale jeho nemalú časť aj do Čiech, kde sídlia dcéry či pobočky západných firiem. Na Slovensku majú totiž len expozitúry či prevádzky bez reálnej daňovej suverenity.

Posledným, z hľadiska slovenského národného organizmu terminálnym štádiom čechizácie sú formy a nástroje českého sociálneho a duchovného imperialismu na súčasnom Slovensku. Patrí sem úspešná inštalácia pro-českej vlády I. Radičovej (za pomoci českých finančných zdrojov, informačných hier českých tajných služieb a českých mediálnych štruktúr). Zmenu vlády v r. 2010 organizovali, financovali a realizovali silnejší hráči ako český kapitál. Vzhľadom na príbuznosť reči a poznanie prostredia však Česi poskytli cennú logistickú podporu a sú za to dnes dobre odmeňovaní.

V dnešnej politike, realizovanej v postindustriálnej spoločnosti hrajú obrovskú úlohu symboly: ich verejná inštalácia či demontáž. (USA kvôli demontáži symbolu napr. nedávno zabili starca na dyalíze a riskovali aj narušenie vzťahov s atómovým moslimským Pakistanom,-vyplatilo sa...). To sa v rámci duchovnej čechizácie deje aj na Slovensku. Znetvoril sa symbol slovenskej štátnosti (socha Svätopluka, socha Štefánika), zneuctujú sa slovenské sochy a tabule na Južnom Slovensku (ale aj v Bratislave-Ružinov), inštalujú sa čechoslovácke sochy a tabule (Masaryk, Papánek, Langoš). Takmer 20 rokov sa demonizuje vznik samostatnej SR a jeho hlavný aktér V. Mečiar.

Čechoslovakizácia znetvorila prirodzenú sociálnu štruktúru Slovenska. Slovensko sa ďalej proletarizuje, povrchno urbanizuje, starne a typicky slovenský demografický boom

nahradilo vymieranie. Klesá religiozita, graduje únik príslušníkov technickej a humanitnej elity do Čiech a inde.

Duchovnú čechizáciu riadia takmer výlučne pro-české elektronické médiá a drvivá väčšina printových médií. Redaktori s vlasteneckou orientáciou v „nezávislých“ médiách vymreli. Nahradili ich jedovatí Hríbovia.

Vrcholom procesu čechizácie je zmena hodnôt a životných vzorcov každodenného správania. Hlinkova nočná mora o nákaze Slovákov českým liberalizmom sa stala skutočnosťou. Súčasný mladý Slovák má síce formálne svoj slovenský štát, no hanbí sa priznať ku vlastenectvu, hanbí sa priznať svoj kresťanský svetonázor, hanbí sa za harmonický rodinný život, za manželskú formu partnerstva. Naopak, vystatuje sa excesmi konzumizmu, abúzami, sexuálnymi deviáciami. Používa bohemizovaný hovorový slang, počúva „domácu“ českú hudbu, číta české knihy, v ktorých to lepšie znie, ako v neokrôchanej slovenčine.

Čo s týmto všetkým? Spejeme s našim slovenstvom do záhuby? Ide o stratený boj? Nazdám sa, že nie. Po prvé preto, lebo história učí, že napohľad prehraté bitky priniesli napokon víťazstvo. Keď nám napr. Maďari a viedenský cisársky dvor zamietli teritoriálnu entitu Slovenského okolia, zdalo sa, že je zle. Keby ju však boli uznali, bola by naša dnešná Slovenská republika možno chudobnejšia o etnicky zmiešanú tretinu republiky. A keby nám na začiatku 20-tych rokov dali Česi autonómiu (ako to žiadala Hlinka a jeho SES), ktovie, či by bol dozrel čas na vznik prvej SR v marci 1939. A keby v auguste 1968 neprišli okupačné vojská, ktovie, či by českí komunisti ustúpili slovenským (ktorí mali lepší kredit u Brežneva) a či by im prepustili podiel na moci v podobe tzv. Slovenskej socialistickej republiky. A ktovie, či by potom prišiel 1. január 1993.

Dnešný vývoj pod neočechoslováckou vládou I. Radičovej a v rámci dnešných záujmov veľmoci na usporiadanosti Strednej Európy nie je veľmi naklonený obrane a rozvoju slovenstva. Napriek tomu, ak to čechoslovakisti preženú, ak pridajú plyn – ktovie, či nedosiahnu opačný účinok. Či to nebude už tak bolestivé, že sa driemajúci vlastenecký cit neprebudí aj v obyčajnom Slovákovi z ulice a nepovie: dost! Stalo sa to už pod Tatrami párkrát. Verím, že aj teraz príde (skôr-neskôr) budíček.

Aby to však bolo predsa len skôr ako neskôr, dovoľm si dať na záver pár odporúčaní na urýchlenie budíčka.

Zápas so súčasným čechoslovakizmom musí byť po prvé v programe niektorej zo slovenských parlamentných strán. Prípadne v programe strán, ktoré sa aj vďaka nemu do parlamentu v budúcich voľbách dostanú. Po druhé, tento zápas musí byť osudovou skúškou správnosti existencie vlasteneckých združení. Najmä Matice slovenskej, vlasteneckých spolkov, spolkov pro-slovenských spisovateľov, mediálnych pracovníkov. Po tretie, A TO JE NAJDOLEŽITEJŠIE: musíme na účasť v tomto zápase získať slovenskú mládež a širšiu verejnosť. Neformálne skupiny pro-slovenských občianskych aktivistov musia byť pripravené uskutočňovať mediálne neutajiteľné verejné prejavy

politickéj vôle. Oslavné či protestné demonštrácie, zhromaždenia, blokády, štrajky. (Všetko, prirodzene, úplne legálne!). Musia byť k dispozícii neformálne štruktúry na permanentný názorový boj na internete (čety, blogy, diskusie na spravodajských portáloch). Musia sa uskutočňovať petičné akcie na vlastenecké témy. Musia sa nájsť peniaze na realizáciu a prezentáciu nefalšovaných prieskumov verejnej mienky. Peniaze na ďalšie takéto odborné konferencie. Na štipendiá pre výskumy v oblasti histórie, jazykovedy, politológie, masmediálnej komunikácie. Na stáže pre vlastenecky orientovaných študentov. Na celoslovensky distribuované monografie, zborníky, výskumné práce a iné publikácie. Na rozvoj internetového portálu Panslovanskej únie. Na stavbu pomníkov a odhaľovanie tabúl slovenským patriotom (najmä v Bratislave). Na výstavy o histórii Slovákov: na Slovensku, v sídle EU v Bruseli, v Západnej Európe, v zámorí. Ale najlepšie by bolo, keby sa podarilo v strede Bratislavy nájsť priestory pre SLOVENSKÉ CENTRUM, kde by sa nepretržite premietali filmy, ponúkali publikácie, uskutočňovali besedy a výstavy s vlasteneckou tematikou. Tu by bola spolupráca s Maticou slovenskou (ak sa ju podarí opäť raz „oživotvoriť“) nenahraditeľná.

Na toto všetko treba čas, peniaze, schopných ľudí. Počesťovatelia Slovákov ich, žiaľbohu, majú. Na nás závisí, či ich budeme mať aj my, Slováci. Aktivity stálej konferencie Panslovanskej únie dávajú dôvod k opatrnému optimizmu. A najmä - dôvod priložiť ruky k dielu.

PhDr. František Bury, CSc.

+++++

Podporiť Petíciu môžete aj na: <http://www.changenet.sk/?section=kampane&x=570377>
Petícia proti návrhu MFSR o daňovej a odvodovej reforme

My, občania Slovenskej republiky, obraciame sa na predsedníčku vlády SR a Ministerstvo financií SR so žiadosťou, aby vláda prehodnotila návrh daňovej a odvodovej reformy predložený Ministerstvom financií Slovenskej republiky.

- **Sme proti zrušeniu možnosti uplatňovania 40 % paušálnych odpisov**
- **Sme proti zvýšeniu daňového a odvodového zaťaženia SZČO a dôchodcov**

Vítame snahu vlády zjednodušiť daňovo-odvodový systém. Navrhované znenie reformy však prináša drastický nárast zaťaženia veľkej skupiny SZČO – živnostníkov, ale aj tých, ktorí pracujú podľa autorského zákona a ďalších osobitných predpisov, čo je z nášho pohľadu **v rozpore s deklarovanou snahou o zjednodušenie systému, s predvolebnými sľubmi súčasných vládnych strán aj s programovým vyhlásením vlády**. Čas a náklady potrebné na vytvorenie autorského, umeleckého, vedeckého diela či umeleckého výkonu sú zväčša ťažko kvantifikovateľné, preto v mnohých európskych krajinách majú tvorivé profesie možnosť využívať paušálne výdavky a ďalšie špecifické mechanizmy podporujúce tvorbu kultúrnych hodnôt v spoločnosti.

Predkladané zmeny tiež výrazným spôsobom doľahnú na SZČO – dôchodcov, ktorí zostávajú aj v dôchodkovom veku produktívni a vytvárajú hodnoty, platia dane, a pritom si vlastnými silami riešia zložitú a často nedôstojnú ekonomickú situáciu. Namiesto podpory ich chce štát trestať vysokými odvodmi a zákonmi, ktoré ich voči ostatným občanom znevýhodňujú.

Reforma oberie časť občanov Slovenskej republiky o možnosti, ktoré sa v európskych krajinách dlhé desaťročia konštituovali a osvedčili. **Tým sa zásadne zhorší sociálne a spoločenské postavenie slovenských SZČO** v Európskej únii. Vláda nerieši postavenie stavovských a profesijných organizácií v oblasti kultúry, vedy a vzdelávania, ani komplexnú podporu tvorby. Dostupné údaje pritom dokazujú, že Slovensko dnes v rámci EÚ patrí medzi krajiny, kde je práca vo väčšine tvorivých, umeleckých a vedeckých profesií mimoriadne zle platená, čo vedie k odlivu do iných profesií, prípadne do zahraničia.

Dve desaťročia ľavicové a pravicové vlády menili daňový a odvodový systém, až nadobudol podobu platnú do 31. 12. 2010. Súčasný návrh zmien dopadá predovšetkým na tých občanov, ktorí pracujú samostatne, nezávisle, spoliehajú sa na vlastné sily a zo štátu najmenej odčerpávajú. Zároveň nerieši nazhromaždené problémy, čím sa vytvára predpoklad nerovnosti občanov pred zákonom. Prijatie reformy v navrhovanej podobe bude mať za následok výrazný odliv z kategórie SZČO.

Podnikáme, tvoríme, žijeme na Slovensku a chceme prispievať k jeho napredovaniu. Chceme naďalej využívať možnosti tvorivej realizácie, ktoré otvorili udalosti z novembra 1989. Preto sme hlboko sklamaní tým, že sa súčasná vláda veľkej skupine svojich občanov obracia chrbtom a nezohľadňuje jej pripomienky. Z uvedených dôvodov žiadame stiahnuť navrhovanú podobu reformy.

Za Slovenskú koalíciu pre kultúrnu diverzitu a Grémium SKKD:

Jozef Švoňavský, Herecká obec Slovenska

Pavol Kráľ, akad. mal., Slovenská výtvarná únia

Doc. Ľubomír Fifik, Únia slovenských televíznych tvorcov

Peter Kerlik, Slovenský syndikát novinárov

Oľga Ruppeldtová, Slovenská spoločnosť prekladateľov umeleckej literatúry

Peter Lipa, Slovenská jazzová spoločnosť

PhDr. Jaroslav Šoltys, PhD. Slovenská spoločnosť prekladateľov odbornej literatúry

Petičný hárok doručte na adresu:

Jozef Švoňavský, Grémium SKKD, Dostojevského rad 2, 811 09 Bratislava (Kontaktná osoba poverená zastupovaním občanov v styku s orgánom verejnej správy)

MENO A PRIEZVISKO	ULICA, ČÍSLO DOMU	MESTO	PODPIS

MENO A PRIEZVISKO	ULICA, ČÍSLO DOMU	MESTO	PODPIS

Slovenská politika, žurnalistika pred prahom

dejinného zlomu v živote českého národa a slovenského národa

Bolo Slovensko, slovenská politika a žurnalistika, v kooperačnom a inovačnom súzvuuku so zakladateľskou osnovou štátnosti Česko-Slovenskou národnou radou na čele s Masarykom, M. R. Štefánikom a Benešom s podporou amerických Slovákov a Čechov v aktivitách zahraničí schopné ujať sa svojej zodpovednosti v budovaní spoločnej štátnosti?

Slovenská politika sa koncom 19. storočia dopracovala k zjednoteniu národného a sociálneho, demokratického princípu a programovej osnovy Slovenska, Slovákov v sebauvyjadrení svojho štátotvorného bytia. Rodila sa spoločná platforma Slovenskej národnej strany s vetvou Hodžovej agrárnej politiky širokého národného a sociálneho kontextu: *„Slovenská národná strana stojí na stanovisku bezpodmienečného samourčovacieho práva slovenského národa a na tomto základe vindikuje pre slovenský národ účasť na utváraní samostatného štátu pozostávajúceho zo Slovenska, Čiech, Moravy a Sliezska.“*^{1/}

Slovenská sociálna demokracia: *„Stojíme na stanovisku utvorenia Slovenskej národnej rady, ktorá pozostávajúc z povereníkov všetkých slovenských strán v krajine, bude jedine oprávnená zastupovať slovenský národ voči inonárodným stranám a poťažne vláde.“*^{2/} Navyiac Slovenská sociálna demokracia mala jasne nielen v osnovaní SNR, ale aj jednoty národného a sociálneho princípu politiky. Osvetľuje jednoznačne svoj postoj k nacionalizmu. Postavila sa jednoznačne proti slobodomurárskym liberálnym buržoáznym koncepciám likvidácie národov a zmeny ich spoločnstiev na beztvárú masu trhu pracovnej sily v množení ziskov vlastníkov kapitálu z majetnosti okrádaných národov. Stála na legitimite identity národa, národov ako jediných legitímnych osnovateľov ľudskej civilizácie. Pochopila, že kapitalizmus budovaný len na vlastníckej koristi ziskov nemôže byť pre svoju sociálnu vlastnícku obmedzenosť staviteľom sociálneho štátu, kreovateľom humanizmu a vonkoncom už nie demokracie. Slovenská sociálna demokracia stála na pozícii národného princípu v slovenskej politike v garancii národnej zvrchovanosti, kultúrnej identity, sebaučovacieho práva národa. Lebo nacionalizmus, zámerne démonizovaný buržoáznou propagandou *„to je veľmi široký pochop, ktorý zahrňuje v sebe mnoho tendencií; iný nacionalizmus je ten, ktorý smeruje za podmaňovanie inorečových národov, za asimiláciu susedov; iný je ten, ktorý háji len holý život národa ako celku prírodou daného.“*^{3/} *„Slovensko nie je len problémom národným, ale i sociálnym.“*^{4/} Postoj slovenských socialistov k národnej identite slovenskej politiky ako osnovy aj politiky sociálnej vyjadrujúcej obsah národného bytia popri atribútoch hodnotových a kultúrnych, mal už európsky, politický rozmer. Dostalo sa mu ohlasu aj v legionárskom periodiku „Slovenské hlasy“, ktoré vychádzali v Omsku: *„Slovenská sociálna demokracia stojí na podklade národnom, a má preto veľkú úlohu v budúcnosti. Dosiaľ to bol predovšetkým boj za všeobecné volebné hlasovacie práva... Ak sa oslobodí slovenský národ spod maďarského panstva, sociálna demokracia bude mať tú istú úlohu, vstúpiť ľudu slovenskému sebavedomie, vliať mu silu masy a celku, zbaviť ho nedôstojnej ponížnosti a pomalého dviženia.“*^{3/}

Vedenie Slovenskej sociálnej demokracie teda jednoznačne stálo na pozícii legitimity slovenskej národnej politiky ako integračného priestoru slovenských záujmov. Predsedom Lehocým odmietla jednoznačne zachovanie integrity Uhorska. Naopak, vyjadrila pripravenosť „svorne spoluúčinkovať s národnou stranou. Deklaruje ďalším členom vedenia A. Horváthom zhodu v nazeraní na základné národnopolitické otázky.

Slovensko už malo k dispozícii aj tvorivý mediálny, novinársky potenciál. Priestor, ktorý mu dovoľoval asimilovať silný maďarizačný tlak, nevyjadroval preto pochopiteľne v počte vychádzajúcich titulov jeho potenciálne skryté tvorivé možnosti. Nepodarilo sa však tomuto tlaku ešte rozrušiť jeho hodnotové orientácie. Bol tu stále prítomný bernolákovcami a štúrovcami vybudovaný skelet národného komunikačného priestoru, znásobený generáciami matičnej aktivity moyzesovsko-kuzmányovskej a hlinkovsko-hodžovskej, škultétyovskej a vajanskovskej. Žurnalistika zostáva stále v slovenskom priestore jedným z kľúčových pilierov utvárania národného, politického, geopolitického spektra slovenskej politiky konca 19. storočia a prelomu v storočie dvadsiate. Slovenská politika, a najmä žurnalistika, sa už jasne vyhranila z politického a mediálnokomunikačného priestoru Uhorska. Mala už svoj programový hrot, štátnopolitický akcent aktivít. Ani liberálnym „inováciám“ hlasistov s periodikom „Hlas“ s podfarbením českej dominancie záujmov sa nepodarilo utlmiť proces Slovensku už vlastného politického vyzrievania v dimenziách už nie regionálnych ale európskych. Nielen národné aktivity Slovenskej národnej strany, ale aj aktivity slovenského politického katolicizmu s podstatným celoslovenským dosahom osnovy duchovného a komunikačného priestoru, nastúpili proces celonárodnej programovej homogenizácie. Nastúpil proces vymanenia sa z politického a masmediálneho priestoru Uhorska. Aktivity Andreja Hlinku a ním oslovenej, vedenej generácie katolíckych, ale aj evanjelických mediálnych, spolkových aktivistov osnovali a rozvíjali komunikačný priestor jednoznačne na bernolákovsko-štúrovských základoch stratégie novej projekcie národa. Naplno sa otváral priestor budovania mediálnej komunikačnej suverenity Slovenska aktivizovaním nových národných elít miest a vidieka prekonávaním konfesijných bariér. Uzlom tejto kooperácie sa stala Slovenská národná strana. V jej lone sa zbíhali aj Hodžove politické, mediálne aktivity slovenského agrárizmu. A toto spektrum dopĺňala Slovenská sociálna demokracia s jednoznačne národnou podstatou svojho sociálneho programu a jeho mediálneho krytia v „Zore“, „Novej dobe“, a v Slovenských robotníckych novinách.

Program, úlohy a ciele prvého slovenského robotníckeho časopisu boli sformulované v úvodníku „Zory“ s titulkom príznačným dobe: „Čo chceme?“ V úvodníku sa konštatuje a to jednoznačne: *„Založili sme tlač, ktorej úloha je Vám o Vašich biedach dobrým učiteľom a radcom byť. Trieda kapitalistov využíva všetkých zákonných a nezákonných prostriedkov k rozmnožovaniu a k udržovaniu svojho panstva na rove ľudu bezmajetkového. Slovenský proletariát z tohto útlaku neoslobodí nikto, na nikoho sa nemôže spoliehať, len sám na seba, na svoju silu“*. V trojjazyčnom náborovom letáku v slovenčine, maďarčine a nemčine na podporu slovenskej tlače sa apelovalo na aktivitu čitateľov: *„My potrebujeme časopis, ktorý by nás učil naše žiadosti a túžby verne vyjadrovať, naše utrpenie a biedu svetu zvestovať, ktorý by výlučne a úplne našim*

záujmom slúžil. Časopis bude v našich rukách zbraň, ktorou porazíme najväčšieho nepriateľa – totiž nevedomosť našich spolubratov a týmto vynesieme sa na stupeň človečenskej dôstojnosti, ktorá nám ešte chýba.“ (F. Ruttkay: Prvý tlačový orgán slovenských robotníkov. Práca, 1. mája 1987, s. 7)

V kontexte politických aktivít Dr. Ivana Déreera má toto programové určenie poslania sociálnodemokratickej tlače dôležitosť hodnotového záväzku ako neskoršieho kľúčového činiteľa sociálnej demokracie na Slovensku.

Aký bol teda aj v oblasti publicistiky hodnotový, a vo vrcholných funkciách štátu aj štátotvorný, rámec Déreerových politických, a tým aj publicistických, masovo-rétorických aktivít? Kontinuovali tieto aktivity slovenský štátotvorný pohyb k štátnopolitickej identite Slovákov ako suverénneho národa, rovnoprávneho subjektu voči iným národom? Teda procesu všeobecnej emancipácie národov k civilizačným výzvam 20. storočia? Bola jeho publicistika rozmedzím tohto nového civilizačného nástupu aj v publicistike, v dejinách slovenského národa so zázemím vyše tisícročnej historicity a identity? Identity kultúrno-antropologickej, historickej, filozofickej, sociálnokultúrnej, komunikačnej, územnej až po tú medzinárodno-právnu? Aké hodnotové zmeny niesla jeho publicistika? Vstupovala do pilierov národnej klenby v architektúre spoločnej štátnosti Čechov a Slovákov? Kam sa Dr. Ivan Déerer v tejto historickej výzve času zaradil? Vstúpil svojimi štátnickými, publicistickými aktivitami do panteónu Slovákov, Slovenska ako politik a štátnik? Dokonca strojca slovenskej budúcnosti v rozvojovej koexistencii s inými národmi? Alebo zostal pri svojom nepochybnom duchovnom osobnostnom rozmere politikom, ktorý dal k dispozícii „vyššiemu princípu“ ideológie „československosti“ svoju právnickú, osobnostnú, publicistickú profesionalitu? Stal sa autoritou? Alebo zostal v tieni vyššej autority? O čom v súhrne vypovedá jeho osudová dráha Slováka, politika s brilantným publicistickým vybavením? To sú pravda otázky, ktoré nemožno zodpovedať v náčrtku referátu do diskusie. A že ide o diskusiu s konferenčným rámcom dialógu je už položenie si týchto hodnotiacich kritérií nevyhnutné. Aj keď na prezentovanú škálu otázok stihneme dať ešte zatiaľ stále nevyčerpávajúcu odpoveď.

Vstup Dr. Ivana Déreera na novinársku a politickú scénu Slovenska

Dr. Ivan Déerer politicky vyzrieval vo viedenskom a pražskom prostredí. A je prirodzené, že do jeho názorového, postojového podložja zaujala kľúčovú pozíciu optika Masarykovho a Benešovho pohľadu na koncepciu budovania česko-slovenskej štátnosti. Déerer prijal za dominantný rámec politiky na Slovensku českú politiku ako jej dominantného kódu. Jej dominancia stala sa mu „prirodzeným“, určujúcim kódom štátnosti. Aby tak mohol konať, vybudoval si pohľad na slovenský národný vývoj do konca 19. storočia, ba až vzniku Č-SR uspošením si už nesporných reálií slovenských dejín svojskému výkladu jeho čechoslovakistickej doktríny. Dňa 30. októbra 1918 vstupuje Dr. Ivan Déerer už viditeľne ako politik na slovenskú (česko-slovenskú) politickú scénu. V tento deň sa už v Martine zúčastnil na dopoludňajšej predporade s predstaviteľmi slovenskej politiky. Pricestoval z Viedne. Práve vo Viedni bola skupina Slovákov, ktorá bola v centre diania monarchie. Tu sa táto skupina Slovákov stretla aj s

politikmi českého domácího odboja na čele s Karlem Kramářem. Zastavili sa vo Viedni na ceste k rozhovoru s Edvardom Benešom v Ženeve. Na stretnutí bol prítomný aj Dérer a Milan Hodža. Bol to práve Dr. Ivan Dérer, ktorý v Martine informoval o týchto rozhovoroch. Dr. Ivan Dérer „prízvukoval pranie českej delegácie, aby sa Slováci nevyslovovali za svoju samosprávu voči českým krajinám vzhľadom na medzinárodnú situáciu, a tiež, aby zatiaľ formulovali svoje požiadavky skôr hmlisto a zaujali radšej vyčkávacie stanovisko. Ako je známe, deklaračné zhromaždenie tento druhý návrh nerešpektovalo. Martinská deklarácia bola prijatá jednomyselne, teda aj prítomným Ivanom Dérerom. Dérer potom spolu s J. Hanzalíkom dostal za úlohu doručiť text Martinskej deklarácie do Prahy“ (Kováč, Dušan, c. d. 38, s. 201).

Dr. Ivan Dérer pohyboval sa do roku 1918 v centre slovenskej prešporskej spoločnosti už ako študent a s novou energiou ako mladý advokát.^{4/} Jeho prvé vstupy do publicistiky publikoval Anton Štefánek v „Slovenskom obzore“ (1907). Svoje články publikoval pod pseudonymom „Pán doktor“. Pováčšine to boli články na právnickú tému a tiež príspevky populárneho charakteru. Tieto príspevky zväčša publikoval Anton Štefánek v „Ľudových novinách“ a Milan Hodža v „Slovenskom týždenníku“. Dostalo sa mu príležitosti vstúpiť do tvorivého ruchu redakcie „Národného hlásnika“. Slovom obdobie do roku 1918 bolo pre neho naberaním skúseností a podnetov, priateľstiev pre budúce orientácie. Zoznamuje sa s redaktorsko-novinárskym prostredím. Stáva sa v predvojnovom období spolupracovníkom martinského „Národného hlásnika“. V tomto období sa už zintenzívňujú jeho kontakty s ďalšími spolupracovníkmi redakcie a prispievateľmi: Augustínom Ráthom, Milanom Ivánkom, Máriou Pietorovou a Jozefom Gregorom-Tajovským. Vyvíjali spolu s Ivanom Dérerom úsilie premeniť „Národný hlásnik“ na politický týždenník pokrokovej sociálnej orientácie. A práve v tomto týždenníku absolvoval Ivan Dérer prvú lekcii rizík novinárskej profesie. Za protivojnový úvodník „Hyeny chcú vojnu“ okúsil väzenie. Po prepustení ho čakal front, zranenie. Následne na základe intervencie Kornela Stodolu stal sa pracovníkom slovenského oddelenia cenzúrnej kancelárie vo Viedni. Prostredie, ktoré kontaktovalo Ivana Déreera s Milanom Hodžom, Ivanom Krnom, Jánom Cabekom, z českých poslancov V. Klofáčom, D. Staňkom, A. Rašinom, F. Udržalom, A. Kolískom. Čoraz častejšie prichádzali do Viedne martinskí národníari: Milan Ivánka, Matúš Dula, sociálny demokrat Emanuel Lehocký, Vavro Šrobár, Anton Štefánek, E. Okánik a L. Makovický. V tomto období už vstúpil Ivan Dérer do „veľkej“ politiky. Cítil sa byť povedomým etnickým Slovákom, ale politicky, postojovo sa otváral priestoru českej politiky s masarykovskou orientáciou.

Dérer bol pred rokom 1918 iba v nástupe tejto cesty. V tomto období bol ešte intenzívne spätý s osudmi slovenského národa. Mal príležitosť byť doslova na pulze jeho tepu sociálneho života, občianskeho života v zápase o svoje občianske a národné, sociálne práva ako právnik. Ako sociálne orientovaný intelektuál vyzrieval v robotníckom prostredí Prešporka a Malaciek. Účasť na ich schôdzkovej činnosti bola pre neho, právnika, budúceho politika hĺbkovými sondami do reálneho života národa. Už v tom čase zaznamenávame jeho články so sociálnou, humanistickou orientáciou.^{5/} Jeho sociálna publicistika ustáľuje v jeho publicistickom štýle silno emotívne, až sarkasticko-satirické, propagandistické zafarbenie. Stretáme sa s výrazmi jeho emotívneho slovníka

ako „požitkárstvo“, „politické zbahnenie“, „popánštie“, „orientálna lenivosť“, „vulgárne džentričtvo“ a pod.

Zhrňujúc: Slovensko politicky aj mediálno-komunikačne svojimi možnosťami pod krutou maďarizáciou prejavovým, a teda viac skrytým potenciálom, vyzrelo, aby prijalo výzvy k premenám historického významu po roku 1918. Bolo pripravené budovať spoločne s Čechmi, Moravanmi a na jeho území žijúcimi národnosťami nový spoločný federálny štát.

+++++

Slovensko v mediálnych štruktúrach po vzniku Č-SR

Slovensko vstupuje na prah česko-slovenskej štátnosti vlastným komunikačným obrazom. Spôsobili to špecifické historické podmienky utvárania politického života na Slovensku v podmienkach rakúsko-uhorskej monarchie. Bilancia slovenského novinárstva a časopisectva v období vzniku Č-SR nie je pre Slovensko najpriaznivejšia. Zatiaľ čo pred vojnou vychádzalo okolo 45 slovenských novín a časopisov, vojnu ich prežilo sotva 23. Príčiny tohto úpadku treba hľadať jednak vo zvýšenom tlaku maďarizácie, cenzúry, jednak v pasivite slovenskej buržoázie, nedostatku finančných prostriedkov, úbytku čitateľskej základne v dôsledku nedostatku finančných prostriedkov v nemajetnej časti spoločnosti. Tak sme na prahu vzniku Č-SR svedkami toho, že na Slovensku popri 12 konfesijných novinách a časopisoch (7 katolíckych, 4 evanjelické a jeden inej skupiny) a piatich maďarských vychádza štvoro slovenských politických novín: Robotnícke noviny, Slovenské ľudové noviny, Slovenský týždenník, Národné noviny a dva časopisy: Živena, Právny obzor, ktoré k tomu neboli ideovo a politicky jednotné a zastupovali spektrum protichodných záujmov tried a politických skupín. Triedna štruktúra vtedajšej spoločnosti odráža sa už v plnom rozsahu i v slovenskom novinárstve, v jeho ideovom a politickom zameraní. Popri vládnych novinách a novinách slovenskej buržoázie, ktorú v tom čase na tlačovom fronte reprezentovalo troje novín, rozvíjala sa tlač proletárska, určená pre hájenie najširších vrstiev robotného ľudu, reprezentovaná osamelými Robotníckymi novinami.

Vznik Č-SR v roku 1918 priniesol radikálnu zmenu životných podmienok, celej povahy verejného života slovenskej spoločnosti, i zmenu funkcie žurnalistiky. Starý spoločenský systém monarchie vystriedal buržoázny parlamentarizmus, prenesenie ťažiska politiky do vedenia politických strán. K parlamentnej reči pristupuje ako reprezentant verejnej mienky oveľa významnejší nástroj – tlač.

Dôsledky tejto spoločenskej premeny prejavili sa výrazne v tom, že dimenzie politiky, ale i hospodárstva sa neobyčajne zväčšili. Škála spoločenských problémov bola rozsiahlejšia a rôznorodejšia. Mení sa aj čitateľská základňa, ktorá zvlášť na Slovensku bola v dôsledku už spomínanej maďarizácie nacionálneho útlaku priúzká. Čitateľská základňa dostala nové podnety – spolitizovanie, radikalizácia širokých vrstiev, prvá svetová vojna a jej dôsledky na myslenie, vedomie spoločnosti, nové sociálne, triedne podnety, masovejší prístup k vzdelaniu. Už samotná existencia česko-slovenského štátu stala sa teda zdrojom veľkej premeny v postavení a spoločenskej funkcii žurnalistiky. Zvýšená

spoločenská zaangažovanosť prejavila sa nevyhnutne aj v obsahovej úrovni novín. Do popredia sa dostávajú problémy sociálne, hospodárske, politické. Prehľbuje sa proces diferenciacie v typológii tlače. V obsahu dominuje tendencia k vecnosti a jednoduchosti. V systéme tlače politických strán dochádza k uplatneniu kritérií, ktoré obsahovali už faktor politickej diferenciacie spoločnosti, faktor záujmovej spoločenskej diferenciacie, faktor existencie spoločenských skupín, vytvorených ako dôsledok spoločenskej deľby práce, faktor demografický, veku a pohlavia, vzdelania, národnosti a pod.

Pittsburská dohoda – osnova realizácie federalizácie komunikačného

priestoru Slovenska

V období rokov 1919 – 1920 do prijatia Ústavy Česko-slovenskej republiky, keď ešte v politike, v médiách rezonovali projekty federalizácie Česko-Slovenska, tak so spojovníkom bola pomenovaná naša štátnosť dokumentmi Trianonu, slovenská žurnalistika nastupovala ešte svoju rozvojovú cestu. Dokumentujú to jej prvé rozvojové projekcie.

1) Slovensko jednoznačne pochopilo a prijalo aj v oblasti kreovaného mediálneho priestoru za základ spoločnej štátnosti s českým národom federalistický princíp, zakotvený v znení a vo filozofii Pittsburskej dohody s pozadím aj predchádzajúcej dohody Clevelandskej. To znamená:

- a) Slovensko sa vrátilo k zdrojom svojej štátnosti, jej filozofie z revolučných rokov 1848 – 1949, memorandových období. Osobitne ide o skúsenosti geopolitické, filozofické, hodnotové, ale i ekonomicko-trhové, medzinárodné, ktoré získala slovenská žurnalistika druhej polovice 19. storočia a prelomu storočia dvadsiateho. A zvlášť v zápasoch o jej dimenziu politickej žurnalistiky, žurnalistiky demokraticky pluralitnej, schopnej viesť dialóg, sústreďovať sily k hlavným dominantám národného, štátoobčianskeho rozvoja Slovenska.
- b) Na území Slovenska vznikajú spontánne výbory Slovenskej národnej rady a ich periodiká.
- c) Buduje sa komunikačná sieť. Vznikajú periodiká ako orgány Slovenskej národnej rady. Ich vznik podnietil Slovenský denník, ktorý takmer po trojročnej prestávke vyšiel opäť v Ružomberku ako „Orgán Slovenskej národnej rady“. Prvé číslo vyšlo 9. 9. 1918 pod redakciou Karola Huška a Štefana Mnoheľa. Od č. 27 z 15. 2. 1919 prešlo vydávanie s redakciou do Bratislavy. Vznikali noviny ďalšie: „Sloboda“ (1918) v Skalici; „Slovensko“ (1918 – 1921) v Trnave; „Považské hlasy“ (1918 – 1919), Nové Mesto nad Váhom; Slobodný Slovák (1918 – 1918), Myjava; „Naša Orava“ (1918 – 1922), Dolný Kubín; „Tatranský Sokol“ (1918), Liptovský Mikuláš; „Hontiansky Slovák (1918 – 1922), Krupina.
- d) Podnikajú sa kroky k budovaniu agentúrneho spravodajstva Slovenska. Zriadenie samostatnej agentúry, nezávislej na Uhorskej telegrafnej korešpondencii. Už 11. decembra 1918 rozbiehajú sa práce na založení agentúry. Vavrom Šrobárom poverený Ondrej Djuračka začína organizovať „Slovenskú tlačovú kanceláriu“. Vedenia a organizácie tejto agentúry sa ujíma predvojnový novinár a publicista Dušan Porubský. Agentúra pôsobila v Žiline. Tu sa položili základy moderného agentúrneho spravodajstva s prepojením na spravodajské posty organizačných

útvarov županov a na spravodajcov po celom území Slovenska. Hlavné poslanie: slúžiť a dotvárať sieť budovania agentúry, zásobovať tlač aktuálnymi správami, redigovať agentúrny servis k informovaniu cudziny o vnútropolitických udalostiach Slovenska. Dôležitou oblasťou bolo vybudovať zmluvné recipročné vzťahy s agentúrami v zahraničí. Dušan Porubský bohato zužitkováva skúsenosti početných zahraničných spravodajských agentúr pôsobiacich v Budapešti a vo Viedni v predvojnovom a vojnovom období. Zhromaždený spravodajský fond agentúra vydáva ako „Spravodajstvo STK“. Odosielalo sa redakciám denne, vždy večer periodikám „Slovenský denník“ v Ružomberku (v Bratislave), „Trenčianske noviny“, Trenčín, „Sloboda“, Skalica, „Sloboda“, Žilina. Správy STK sa posielali denne aj do Prahy. Redakcia agentúry pripravovala denne 10, 15 strán spravodajských textov.

Dňa 4. 2. 1919 sa redakcia presťahovala do Bratislavy. Sem sa presťahovala aj vláda zo Skalice. Redakcii STK prideliť dve miestnosti v hoteli U červeného vola. Na jeho mieste dnes stojí budova opäť už bývalého vydavateľstva a redakcie „Pravdy“ (roh Jesenského a Štúrovej ulice). Tu bola redakcia agentúry iba tri dni. Sťahuje sa do budovy Ministerstva pre správu Slovenska (budova na Gondovej 2, kde sídli FF UK a Koncertná sieň A. Moyzesa). Agentúra sa rozširuje personálne o korešpondentky (2), novinárov Miroslava Pacelta, ktorý prišiel z Viedne, kde pôsobil ako redaktor českej tlačovej kancelárie (ČTK); Jozefa Dočkala, Karola Alexandra, Bruna Weisbergera, Viléma Jandíka. Maďari ešte stále ovládali prostredníctvom úradníkov pošty. Tí robili sústavnú sabotáž na poštách, železnici, narúšali spojenie, sabotovali distribúciu tlače.

V Česko-Slovensku sa teda budujú dve komunikačné siete agentúrneho spravodajstva. V Čechách vzniká z pražskej pobočky bývalej viedenskej „Telegrafnej korešpondenčnej kancelárie“ „Československá tisková kancelár“ . Teda nie česká. Postupne si vybuďovala pobočky v Brne, Plzni, Olomouci, Opave, Karlových Varoch, Ústí n/Labem , Liberci, Moravskej Ostrave. Vo februári 1919 vyslala ČTK na Slovensko do Bratislavy z Viedne tajomníka agrárnej strany Františka Sed'a, aby tu pri Ministerstve s plnou mocou pre správu Slovenska založil odbočku ČTK a nadviazal spoluprácu s STK.

- e) Aj politické strany akceptovali minimálne rovnoprávnú štátnu koexistenciu dvoch okruhov štátotvorných národných rámcov utvárajúceho sa spontánne politického systému. Dalo by sa teda povedať, že aj koexistencie Slovákov a Čechov ako nositeľov spoločnej federalizovanej štátnosti, a to aj pri uznaní práv národnostných menšín. Dokonca nielen štátotvorne orientované strany, ale aj Slovenská socialistická strana vyzvala k „spolučinnosti“ celého národa, poľažne zástupcov jeho politických strán, aby sa postavili na stanovisko utvorenia politického programu Slovenska popri Sociálnodemokratickej strane s tlačovým orgánom „Robotníckych novín“, Slovenskej ľudovej strane s tlačovým orgánom „Slovák“ a Slovenskej národnej strany s tlačovým orgánom „Národné noviny“. Teda aj politický systém sa utváral v roviny suverenity politického územia Slovenska. Očakávalo sa utváranie rovnakých politických národných štruktúr v Čechách a na Morave. Utváranie základov v podstate dvoch federálnych subsystémov mediálnej komunikačnej siete Česko-Slovenska má jediné

vysvetlenie: Ešte žil a k návratu sa chystal M. R. Štefánik. Že s ním nepočítali ako s kľúčovou štátnickou osobnosťou vo vláde, bolo očividné. Nestal sa ani aktívnym ministrom národnej obrany. Zostal mu časovo neurčitý post ministra vojny. Tieto skutočnosti dali M. R. Štefánikovi dostatok dôvodov ku kritickým úvahám o utvárajúcom sa klane Masaryk – Beneš. Z kuloárov prenikli správy o jeho neželateľnom návrate. Masaryk a Beneš a celá ich administratíva neodhodlali sa ešte spustiť na Slovenskú likvidačnú mašineriu výhonkov slovenskej štátnosti v presadzovaní federalistických atribútov štátnej moci.

Ako sme už uviedli, zatiaľ čo pred vojnou vychádzalo okolo 45 slovenských novín a časopisov, vojnu ich prežilo 23. Na prahu vzniku Česko-Slovenska malo Slovensko k dispozícii popri 12 konfesijných novinách a časopisoch (7 katolíckych, 4 evanjelické a jeden inej konfesijnej skupiny), 5 maďarských, bolo štvoro slovenských politických novín: „Slovenské ľudové noviny“, „Robotnícke noviny“, „Slovenský týždenník“, „Národné noviny“ a dva časopisy: „Živena“, „Právny obzor“. Na regionálnej úrovni k tomuto počtu treba prirátat' už spomínané regionálne periodiká vydávané výbormi Slovenskej národnej rady.

Od prvých dní oficiálneho vzniku Česko-slovenskej republiky 28. a 30. októbra 1918 postavil osud Dr. Ivana Déryera do žarnova prevratných historických zmien. Po doteraz nevysvetlenej tragickej smrti M. R. Štefánika, Pittsburská dohoda štátoprávneho významu definujúca jednoznačne, že vzniknutý štát Čechov a Slovákov bude štátom vôle Slovákov a Čechov, bola spochybnená. Tieto dva suverénne národy zachovajúc si svoju identitu, mali budovať štát na federatívnych základoch. Musíme si uvedomiť, že „Petrovou skalou“ slovenskej štátotvornej koncepcie Slovenska a Česko-Slovenska bol M. R. Štefánik. Význam Štefánikovej spolupráce bol aj „*pre Masarykovu misiu za hranicami obrovský. Ako podpredseda Národnej rady československej nebol iba pasívnym vykonávateľom vôle a názorov Masarykových.*“^{6/} Bola to jeho diplomatická aktivita a prestíž vo vojnu vedúcich kruhoch ako organizátora česko-slovenskej účasti légiami v boji za víťazstvo demokracie, ktorá dala česko-slovenskému odboju váhu „spojenca“, účastníka nového delenia geopolitického usporiadania Európy. Rozhodne bez Štefánika by nebol Masaryk štátnik a politik. A už vonkoncom nie „osloboditeľ“! Pre Európu bol po príchode do exilu Masaryk s povest'ou profesora, filozofa, sociológa. M. R. Štefánik bol v tom čase už osobnosť sa štátnickým rozhľadom. Stal sa svojmu „učiteľovi“ počas pražských štúdií viac než rovnocenným partnerom. Bol to už politik, štátnik „putujúci svetom“.^{7/} Áno, štátnik! „*Tento Slováček prešiel všemi frontami Spojenců, všemi spojeneckými ministerstvy, všemi politickými salóny a všemi dvory. Získal si vlivné přátele ve vojsku – Foch od Štefánika poprvé slyšel o nás a o našem úsilí proti Rakousku...*“^{8/} Dokonca to, pravda, už po jeho tragickej smrti, konštatoval uznanlivo „*Zasluluje vděčnosti nás všech.*“^{9/} Čo sa moci a autority týka Masaryk bol zložitou osobnosťou. Anton Štefánek odkrýva v istých intuíciách „druhú obrátenú tvár Masaryka, ktorá veľa napovedá, čo do úprimnosti a kvality jeho vzťahov k Štefánikovi, a teda aj k Slovensku, k Slovákom a k ich štátotvorným ambíciám.“^{10/} „*Celé pôsobenie Masarykovo pripadalo mi vždy príliš kritizujúcim... Rezal a rezal.*“ Navonok pôsobil umiernené a láskavo. „*Len ľudských bohov nechcel nad sebou trpieť.*“^{11/} Tu je na mieste otázka: Nestalo sa to podhubím konca M. R. Štefánika? Len pripomíname, že ani

Masaryk, ani Beneš sa na pohrebe M. R. Štefánika nezúčastnili. Nebola ustanovená štátna či vládna komisia, ktorá by dostala za úlohu vyšetriť príčiny tragédie. Anton Štefánek komentujúc vzťah Masaryka a Štefánika si uvedomuje ako Slovensko potrebuje, aby nám „Boh dal zas podobne veľkého štátnika, 'konštruktéra'. To bude ťažšia úloha v našich pomeroch, lebo Česi svojou minulosťou boli a sú eminentne deštruktívne predisponovaní. A prešlo im to tiež do náture. A my, Slováci, zabehli sme voči nim ďaleko v odpore. Ale musíme sa predsa zhodnúť. K tomu bude treba u vodcov tiež menej egoizmu, viac lásky a trpezlivosti. Bude nám to treba viac, čo je základným rysom náboženstva.“^{12/}

Pre pochopenie reality českej politiky voči Slovensku a Slovákom inšpiratívny postreh! Slováci a Česi sa totiž historicky utvárali v rozdielnych hodnotových a komunikačných prostrediach. Slovensko, Slováci pestovali svoj duchovný priestor renesanciou, ktorá Slovensko zasiahla a duchovne obrodila národne, tvorivo a celoeurópskym rozhľadom, pochopením hĺbok kontinuity európskej civilizácie, kotviacej v antickej demokracii a hodnotovo, duchovne v kresťanstve. Česi obdobie renesancie nezažili. Zostali duchovne ukotvení v gotike. Neprešli teda tým hodnotovým, duchovným civilizačne, rozvojovým zlomom ako Slováci. Naviac ešte pred renesanciou, v čase postupného rozpadu Veľkej Moravy, rozhodli sa vyčleniť z tohto štátneho spoločenstva Slovanov a požiadali nemeckého cisára o prevzatie protektorátu nad českou korunou. Dostali sa teda do dominancie germánskeho duchovného priestoru. Duchovné integračné pole Veľkej Moravy a slovanstva sa Čechom vzdialilo a Česko sa duchovne – komunikačné vzdialilo Slovákom. Rozumieme si blízkosťou jazyka, menej duchovnou podstatou.

Domnievame sa, že toto odbočenie má svoj význam pre pochopenie celej zložitosti zmien, ktoré nastali po „odchode“ Štefánika z politickej scény. Musel odísť, aby sa mohlo udiať to, čo sa udialo po jeho tragickom odchode. Smrť Štefánika zrodila nový projekt českej politiky voči Slovákom a Slovensku. Pittsburská dohoda bola „pochopiteľne“ vyhlásená Masarykom „za zdrap papiera“. Zostalo tu svetlo už len „Masarykovej“ osloboditeľskej misie.

Na deň 4. mája 1919 ohlásil návrat na Slovensko M. R. Štefánik. Pre istotu predstavitelia vlády z Ministerstva s plnou mocou pre správu Slovenska vybrali sa sadiť lipky do Skalice. Štefánika teda nik z vlády s poctami, ktoré si zaslúžil, nečakal. Čakala ho doteraz nevysvetliteľná smrť politickej vraždy!? Podstatné je, že jeho uprataním z politickej scény končí na Slovensku naznačená federalizácia, autonomizácia štátu. To bola však nielen fyzická, ale politická vražda na M. R. Štefánikovi a Slovensku. To bola podstata aj doteraz nevysvetlenej fyzickej vraždy. Je iste veľavravné, že Masaryk a Beneš sa nezúčastnili na jeho „štátnom“ pohrebe. Masaryk a Beneš vracajú sa do vlasti nie ako predstavitelia politiky, a teda aj dohodnutých záväzkov Národnej rady česko-slovenskej s funkciou dočasnej vlády zahraničného odboja. Dokonca so záväznou predlohou preambuly ústavy – s Pittsburskou dohodou. Dohodou, ktorá bola signovaná ako Masarykom, tak aj predstaviteľmi Slovákov a Čechov v zahraničnom odboji. Odboji, ktorý mal prepojenie na odboj domáci. T. G. Masaryk sa vracia nie ako predstaviteľ tohto spektra širokej politickej autoritatívnej dohody, ale ako samozvaný „prezident osloboditeľ“. Likviduje dosah zahraničného odboja na záväznosť utvárania ústavného zákonodarného rámca Česko-Slovenska. Ako „osloboditeľ“, realizátor štátnickej vôle,

uvoľňuje si ruky k manipulačným operáciám, ktoré v tieni jeho „osloboditeľského“ vodcovstva nasledovali. A výsledok nedal na seba dlho čakať. Slovensko sa koloniálne integruje s jedným „československým“ štátnym jazykom. Likviduje sa Slovenská národná rada, výbory SNR na regionálnej úrovni a ich periodiká. Decimuje sa politický systém Slovenska centralizáciou politického vedenia v Prahe. Redukuje sa tlač v slovenskom jazyku. Za to sa však ponecháva a podporuje pozícia menšinovej, najmä maďarskej tlače. Decimuje sa slovenský subsystém mediálnej komunikácie. Jeho referenčný priestor sa centralizuje a regionalizuje zároveň. U periodík, ktoré vydávajú politické strany iba v okruhu celoslovenskej pôsobnosti sprísňujú sa formy cenzúry, sabotuje sa ich distribúcia. Aktivita slovenskej žurnalistiky je z hľadiska celoštátneho marginalizovaná do sféry regionalizmu. Nie je v celoštátnej ponuke informačného spektra mediálnej informačnej a komunikačnej scény. Slovenská tlačová kancelária je likvidovaná, pohltená ČTK: ČTK ovládla nielen komunikačný priestor Slovenska. Ale Slovensko sa v agentúrnom spravodajstve sťahuje z komunikačného spektra Európy. Stáva sa „vnútorným“ regionálnym problémom čechoslovakizovaného Československa. Duchovne Slovensko valcuje husitsko-žižkovská reformačná ideológia. Obet': politický katolicizmus Slovenska. Inými slovami väčšina národa.

Na vývin slovenskej žurnalistiky po roku 1920 možno priliehavo parafrázovať výrok priaznivca Slovákov F. X. Šaldu, ktorý vyslovil na adresu slovenskej literatúry povojnového obdobia, po roku 1918. Podobne ako obraz slovenskej literatúry, tak aj slovenskej žurnalistiky, podobal sa „*slabo obsadenému orchestru*“, v ktorom majú prevahu len isté nástroje a veľa iných chýba.“^{13/}

Platilo to v prvom desaťročí poprevratového obdobia takmer doslovne. Až začiatkom tridsiatych rokov 20. storočia sa tento „orchester“ slovenskej žurnalistiky doplnil v rozvoji periodickej tlače, v rozhlasovom vysielaní. Slovensko zachytilo aj vývoj spejúci k etablovaní nového média – filmu a experimentálne aj televízie. Stále však zostával tento vývoj rozvojom nerovnomerným, ešte stále plne nerozvinutým. Tu sa prejavili už nielen dôsledky krutej maďarizácie, ale už aj čechoslovakistickej asimilácie komunikačného priestoru. Slovensko bolo až zákerne komunikačne sterilizované. A tak až vznik slovenskej štátnosti (1939 – 1945), profesionálne dozretie poprevratovej novinárskej generácie, ktorej sa dostalo v rokoch 1920 – 1938) už plnej stredoškolskej a v rokoch 1939 – 1945 aj masove vysokoškolskej vzdelanosti, tento „orchester“ nadobudol plné obsadenie. Slovenská žurnalistika sa z vonkajšieho vývinu ako javu duchovného, civilizačného, vývinu komunikačného presunula v tomto období, osobitne slovenskej štátnosti 1939 – 1945 z priestoru fragmentálnosti, z vonkajšej sféry spoločenského vývoja už do „vnútorného ústrojenstva“ národnoštátneho bytia ako samostatného tvorivo-profesionálneho javu, vydeleného z písomníctva popri ústrojenstve literatúry. A nielen to. Preniesla sa z oblasti jej bytia už do roviny jej vedomia, sebauvedomovania sa. Touto zmenou sa žurnalistika stala nielen formou vlastného sebauvedomenia, ale aj formou sebauvedomia spoločnosti, národa. Dôsledkom bola aj výrazná zmena obsahu a funkcia pojmu „slovenský novinár“. Pred rokom 1918, v celom 18. a 19. storočí kládol sa dôraz na prívlastok „slovenský“. Nadobudnutím istej vývojovej participácie slovenského národa na česko-slovenskej štátnosti sa už začal klásť rovnocenný dôraz s tendenciou plnohodnotnosti profesionálneho významu pojmu „novinár“.

Slovenskej žurnalistike sa dostalo vyššieho stupňa spoločenského uznania v nazeraní na novinársku činnosť. Tento významný posun bol však vyvolaný nielen objektívnym civilizačným posunom v komunikačnom zrení spoločnosti, diferenciácie jej komunikačných potrieb. Akcelerátorom tohto posunu, ba až jeho dramatizáciou, sa stal fenomén etablovania sa politických strán, politického mocenského systému, ktorý snímkoval skrytú, v liberálnom kapitalizme zámerne pred občanmi skrývanú skutočnú ekonomickú moc. Vládne strany sa stali ohniskami skrytej moci kapitálu a jej záujmov. Mediálny komunikačný priestor sa stáva aj priestorom, či predovšetkým priestorom politického mocenského systému a politického v podstate ekonomického konkurenčného boja politických ideológií o vedomie spoločnosti v pozícii voličskej kulisy. Zvláštnosťou stretu týchto ideológií bolo, že po vzniku Česko-Slovenska Európa, presnejšie jej dominantné veľmoci, nenadobudli jednoznačnú mocenskú geopolitickú dominanciu geopolitického krytia európskeho kontinentu. Ateisticko-boľševický import ideológov (komisárov) partokracie zo Západu násilím a gulagmi, občianskou vojnou nezdecimovali Rusko ako sa plánovalo. A takto nezdecimované sa ho nepodarilo „včleniť“ do neokolonialistickej globality Atlantickej Európy. Naopak. Etablované ateisticko-boľševické partokratické štruktúry v nových podmienkach likvidovali západný import. Česko-Slovensko sa dostalo na pomedzie nových geopolitických záujmov rozdelenej Európy. Demokracia, pluralita mediálnej komunikácie „sa udomácnila“ v zložitom spektre sociálnych konfliktov etablujúceho sa liberálneho kapitálu s jeho „prirodzenými“ sprievodnými javmi masového zbedačovania občanov, následného vyst'ahovalectva, koncentrácie moci a kapitálu do mafiánskych zoskupení monopolov a geopoliticky stálerozdeleného sveta. Vytváral sa teda aj priestor pre udomáčňovanie ideológii nielen liberalizmu, ale aj ľavicového socializmu. Je len prirodzené, že najmä sociálna ideológia oslovovala schudobnelú slovenskú inteligenciu a mala aj v mediálnych systémoch svoje publicistické krytie. Integračnú silu „slovenskosti“, aj keď mala svoje opodstatnenie a zdroje v zápase Slovákov o naplnenie svojej plnohodnotnej účasti na česko-slovenskej štátnosti, sa, i keď zložito, darilo v kazajke čechoslovakistickej ideológii, keď nie eliminovať v slovenskom politickom vývine, tak aspoň brzdiť. Navyiac tu pôsobili celkom nové, či staronové odstredivé sily maďarskej iredenty, a už v štátoobčianskej ideológii etablované asimilačné projekty, pre Slovákov – čechoslovakizmu! Tieto odstredivé sily vyvolali k životu nadradený pojem politického žurnalizmu, opierajúci sa o nadnárodné ideológii liberalizmu, svetoobčianstva a proletárskeho internacionalizmu. Teda ideológii, ktorých cieľom je likvidovať národy, zbaviť ich práva, identity, štátprávneho bytia, nastoliť nad nimi totalitnú moc kapitálu a jeho vyvolených vlastníkov. Súčasne v tomto priestore sa aj kreuje svetovláda „proletárov“. V oboch prípadoch moc globálnej svetovlády.

Avšak ani v tomto období v takto dimenzovanom komunikačnom priestore sa politickým systémom akcentovaný substrát „politického“ a „ideologického“ nepretavoval priamočiaro na obsah žurnalistiky, novinárstva. Žurnalistika, novinárstvo si, i keď často zložito a okľukami, plnia ešte stále svoje komunikačné, duchovné poslanie. A to práve cez veľké osobnosti s istou mierou svojej tvorivej slobody. Novinári sa ako profesia grupovali ešte stále z radov inteligencie: z prostredia osobností katolíkov, evanjelikov, právnikov, študujúcej inteligencie. Teda nie zo stranických ideológov. Čo je však podstatné, povaha spoločenského poslania novinárstva, žurnalistiky ako produktu tejto už

profesionálnej aktivity, bola po roku 1918 iná ako pred týmto medzníkom česko-slovenských novodobých dejín. Konštantným kritériom sa v tejto poprevratovej komunikačnej situácii, v existencii česko-slovenskej štátnosti stáva fakt, že novinárstvo ako tvorivá profesia, žurnalistika ako produkt tvorivosti, diplomatického a politologického myslenia tejto profesie, stáva sa už existenčným fenoménom národného štátu, jeho organizácie a komunikačnej integrity. A prvoradým predpokladom jej profesionálnej komunikačnej kvality a jej schopnosti bolo plnenie si svojich komunikačných, hodnotových, kultúrnych a estetických funkcií. A to všetko v koncentrácii „živej“ komunikácie.

Napriek tomu, že žurnalistika, realizovaná periodickou tlačou, rozhlasom, bola „vťahovaná“ do politických konfrontácií, konfrontácií moci a ideológií, vzrastal v slovenskom novinárstve postupne dôraz na profesijnú, hodnotovú, myšlienkovú, publicisticky postojovú názorovú, umelecko-estetickú stránku novinárskej tvorby. A to v plnom význame tohto slova. Stačí si pripomenúť publicistov, publicistiku z okruhu časopisov „DAV“, „Pero“, „Elán“, „Slovenské pohľady“, „Politika“, „Slovenský denník“, „Slovenská politika“, „Slovenské zvesti“, „Pravda“, „AZ ÚT“ a ďalšie. A to bez ohľadu, či práve s ohľadom na ich hodnotové, ideologicky disperzné spektrum publika mediálnej recepcie. Tento akcent „odbornosti“, „profesionality“ vtlača ešte stále dynamike novinárstva v rokoch 1918 – 1938, 1939 – 1945 a neskôr následne osobitné črty. Črty už na prvý pohľad odlišné od postavenia žurnalistiky a novinárstva predchádzajúcich desaťročí. Stávame sa svedkami paralelných, vzájomne sa križujúcich, rôznorodých a vzájomne aj vylučujúcich tendencií, prúdov. Slovom scéna vývinu slovenskej žurnalistiky medzivojnového obdobia stáva sa pluralitnou. Charakterizuje ju programové spektrum. Z plurality vyplýva koexistencia týchto fenoménov. Táto koexistencia posilňovala ich dobovú pôsobnosť, adresnosť v rozmanitosti. S produktom tejto komunikačnej reality sa stal aj fenomén následného vývinu mediálnej komunikácie – diskontinuita! Inými slovami povedané, jav oslabenej kauzálnej následnosti pri včleňovaní komunikačných masmediálnych „nosičov“ do vývinového mediálneho procesu. Treba povedať, že hĺbka profesionality novinárskej, až na výnimky významných osobností slovenskej publicistiky, nedosiahla čo do hĺbky tvorivej reflexie hĺbku tvorivých slojov literárnej komunikácie, literárnej kritiky. Slovenská novinárska publicistika viac iba plošne, povrchne, informovala. Neprenikala, až na publicistiku, reportáž, do hlbín za fakty, udalosti, clony ideológií. Málo dešifrovala skryté prúdy, motívy a ciele dobovej politiky a geopolitiky. Informovala a menej orientovala. Žurnalistika tohto obdobia dala však slovenskému novinárstvu „osobnosti pera“, tvorivého kumštu jazyka, kompozície, „čítavosti“, článkov, reportáží, fejtónov, besedníc, britkých politických glos, satirických šľahov, novinárov organizátorov novinárskeho profesionálneho života. Ešte stále však bolo menej osobností s vnútorným priestorom myslenia, geopolitickej, politickej invencie, jasnozrivosti, vnútornej slobody, ktoré boli schopné určovať, či objavovať hlavné koridory vývinových ciest národa a spoločnosti.

Nadobudnutie česko-slovenskej štátnosti roku 1918 pri všetkej kritičnosti uvoľnilo dovtedy potlačené sily, energiu všetkých slovenských politických, hospodárskych, kultúrnych a sociálnych snáh. Tento rozmer duchovného „zdvihu“ dal slovenskému poprevratovému novinárstvu do vienka imperatív všetkých slovenských kultúrnych snáh,

aby aj žurnalistika bola „predovšetkým“, ak nie výlučne, výrazom a propagátorom národných ideí. Najmä prvé desaťročie po roku 1918 dovoľovalo, osobitne do prijatia Ústavy Č-SR roku 1920, aby sa slobodne prejavili všetky stránky dispozícií politickej, kultúrnej, sociálnej aktivity Slovenska, a teda aj novinárstva. Nebol to však vývoj už naplno rozvinutého nástupu. No, čo je podstatné, v tendencii mal tento nástup vzostupnú líniu.

+++++

<http://www.sme.sk/c/5908048/scitaci-komisari-maju-na-nenalepene-kody-nahradny-plan.html>

Sčítací komisári majú na nenalepené kódy náhradný plán

Hádky úradov odradili viacerých sčítacích komisárov. Prestali so zbieraním údajov.

KOŠICE. Sčítací komisári z celého Slovenska hlásia, že ľudia odmietajú na sčítacie formuláre lepiť identifikačné kódy. Aj pre tento scenár majú komisári pokyny, hoci o nich šéfka Štatistického úradu Ľudmila Benkovičová nechce hovoriť.

Viacerí sčítací komisári z Prešovského a Košického kraja SME potvrdili, že do formulárov, na ktorých chýbajú identifikátory, majú vpisovať identifikačné kódy ručne. Usmernenie dostali na školení ešte pred sčítaním.

Ručne

„V pomocnom tlačive D je menný zoznam osôb aj s ich predtlačenými špecifickými identifikátormi. V prípade, že občan z akýchkoľvek dôvodov nenalepí svoj kód do sčítacieho hárka, máme ho jednoducho vypísať rukou. Stotožniť človeka nie je problém,“ povedal jeden z komisárov.

V pokynoch Štatistického úradu pre komisárov vo vestníku vlády z januára nie je o ručnom vpisovaní kódov ani zmienky. Pokyny hovoria len o tom, že k dispozícii budú náhradné identifikátory napríklad v prípade straty či poškodenia originálu, alebo v prípade, že občan nie je vpísaný v zozname.

„O vpisovaní identifikátorov do sčítacích formulárov nič neviem. Obráťte sa na košické pracovisko,“ povedala včera hovorkyňa Štatistického úradu Eva Kelemenová.

Komisárov v Košickom kraji školili pracovníci Štatistického úradu v Košiciach. Krajská gestorka sčítania Adriana Kašková tvrdí, že komisári majú opísať kód do tlačiva len vtedy, keď je identifikátor nepoužiteľný. „Keď občan odmietne identifikátor nalepiť, komisár prevezme materiál bez neho.“

Komisári odchádzajú

Nervozita okolo sčítania sa odrazila aj na hromadnom odchode komisárov. V bratislavskom Starom Meste ich odmietlo pokračovať v sčítaní štyridsať, v Banskej Bystrici 24. V oboch mestách mali dostatok náhradníkov.

Väčšie problémy môžu mať v Žilinskom kraji, kde nemajú žiadnych náhradníkov.

SaS: Mali by padať hlavy úradníkov

Politici vyzývajú na účasť v sčítaní, zodpovednosť chcú vyvodit' neskôr.

BRATISLAVA. Šéfka Štatistického úradu Ľudmila Benkovičová musí vysvetľovať problémy so sčítaním.

V pondelok ju prijala premiérka, včera klub poslancov SaS. Žiadali vysvetlenie po tom, ako Úrad na ochranu osobných údajov vyhlásil, že sčítanie nie je anonymné.

[Iveta Radičová](#) (SDKÚ) Benkovičovú požiadala, aby „úrad dôsledne chránil údaje občanov a predišiel tak pochybnostiam“.

SaS: Pochybili obaja

Klub poslancov SaS si včera predvolal Benkovičovú aj šéfa Úradu na ochranu osobných údajov [Gyulu Veszeleia \(SMK\)](#). „Z obidvoch úradov išli na proces sčítania zmätočné vyhlásenia, ktoré zbytočne zneistili občanov Slovenskej republiky,“ povedal po stretnutí šéf klubu SaS Jozef Kollár.

Štatistický úrad podľa neho nemal hovoriť, že ide o anonymné sčítanie a Veszeleiov úrad mal zasa skôr prezentovať výhrady.

„Pravdepodobne ešte bude diskusia o vyvedení politickej zodpovednosti,“ dodal šéf klubu. Na otázku, či tým myslí odvolanie šéfov oboch úradov, odpovedal, že by to teraz „nešpecifikoval“.

„Keby to bolo na mne, bol by som za odvolanie,“ povedal poslanec SaS Peter Kalist. Napriek tomu Kollár vyzval občanov, „aby sa predsa len zúčastnili sčítania“.

Vypíše aj Veszelei

Z tvrdej kritiky včera ustúpil aj Veszelei, ktorý vyhlásil, že na svoj formulár pravdepodobne nalepí identifikátor, teda kód, cez ktorý vedia štatistickí zistiť, kto sčítanie vyplnil.

Benkovičovú do funkcie vybrala vláda [Roberta Fica](#), Veszeleia druhá vláda [Mikuláša Dzurindu](#).

Ján Krempaský

„Fóbia ohľadom identifikátora“ v knihe Zjavenia sv. apoštola Jána!

Označení budeme všetci, ale nie je jedno, kto nás označí. A možno práve o to tu ide, aby sme sa už teraz označili úplne dobrovoľne „čísлом mena šelmy“.

„Potom som videl štyroch anjelov, ako stoja na štyroch uhloch zeme a držia štvoro zemských vetrov, aby neviol vietor ani na zem ani na mora ani na nijaký strom.“

A videl som vystupovať od východu slnka iného anjela, ktorý mal pečať živého Boha a mohutným hlasom zvolal na štyroch anjelov, ktorí dostali moc škodiť zemi a moru: **"Neškod'te zemi ani moru ani stromom, kým neoznačíme na čele služobníkov nášho Boha!"** (Zj 7, 2-3).

„A z dymu vyšli na zem kobyľky a dostali moc, akú majú pozemské škorpióny. **Povedalo sa im, aby neškodili tráve na zemi, ani nijakej byline ani nijakému stromu, ale iba ľuďom, ktorí nemajú na čele Božiu pečať**“ (Zj 9, 3-5).

„A (zemská šelma) pôsobí, že všetci, malí i veľkí, bohatí i chudobní, slobodní aj otroci, prijímajú na pravú ruku alebo na čelo znak, a že nik nemôže kupovať alebo predávať, iba ten, kto má znak: meno šelmy alebo číslo jej mena. V tomto je múdrosť: Kto má rozum, nech spočíta číslo šelmy; je to číslo človeka a jeho číslo je šesťstošesťdesiatšesť! „ (Zj 13, 16-18).

„Potom som videl, a hľa, Baránok stál na vrchu Sion a s ním stoštridsaštyritisíc tých, čo mali na čele napísane jeho meno a meno jeho Otca“ (Zj 14, 1).

„Po nich nasledoval iný, tretí anjel a volal mohutným hlasom: **"Ak sa niekto bude klaňať šelme a jej obrazu a prijme znak na svoje čelo alebo na svoju ruku,**

aj ten bude piť z vína Božieho hnevu, nezriedeného, naliateho do čaše jeho hnevu, a bude mučený ohňom a sírou pred svätými anjelmi a pred Baránkom.

A dym ich múk bude stúpať na veky vekov a nebudú mať oddychu vo dne v noci tí, čo sa klaňajú šelme a jej obrazu, ani ten, kto by prijal znak jej mena."

V tomto je trpezlivosť svätých, ktorí zachovávajú Božie prikázania a vieru v Ježiša“ (Zj 14, 9-12).

„Odišiel prvý a vylial svoju čašu na zem: a povyhadzovali sa zhubné a zlé vredy na ľuďoch, čo mali znak šelmy, aj na tých, čo sa klaňali jej obrazu „ (Zj, 16, 2).

Clovek sa az cuduje ze rozumne uvazujuci ludia sa daju na taketo triky nachytat a dalej dokazu sirit take voloviny. J.

Je to volovina. Uvazujte je to celosvetove scitanie ludi mozno nejake casti u nas zanedbali, ale v Cechach a inde to prebieha hladko. Preto asi? Naleteli ste madarskym

agnetom. Komu prospieva ze sa nie presne zisti kolko ich je. Oni chcú svoje nadpráva a keď by sa zistilo (oni to už dávno vedia) že je pokles Madarov na Slovensku, menej by sa s nimi pocitalo. Preto bol doteraz Úrad na ochranu osobných údajov ticho možno 15 rokov a zrazu je aktívny? Kto je na čele? NO nejaký Gyula druhe meno som zabudol (Veszelei). Číselný identifikátor má dve časti. Akú výpovednú hodnotu bude mať harok ktorý pošlete na SU, no žiadnu veď ako budú vedieť že to niekto neposiela 2x. To spôsobili múdre hlavy, ktoré chceli aby sa dalo registrovať aj cez internet. Tak ako chcú volby cez internet. Scítanie Vám nevadilo pred 10-mi rokmi, pred 20-mi rokmi, atď a nevadilo to ani Vaším starým rodičom, ktorí to tak isto vyplnili? Preto asi na začiatku roka ohlásili že v júli nás bude 6 miliárd?

Lebo vedeli že bude scítanie. Ja som za ochranu osobných údajov a aj si ich chránim, to by bola veľmi dlhá história keby som Vám to vysvetlil, len jeden fakt z veľkej kopy. To Vám nevadí, že keď prídete do ktorejkoľvek banky oni si zapisujú Vaše rodné číslo? A naočím je a na základe akeho zákona to robia? Taky zákon neexistuje. Vraj bankový zákon a ten je vari nad Ústavou a nad Deklaráciou ľudských práv? Ale skúste im povedať že nech si Vaše rodné číslo neberú (ja som si ho prelepil), nech Vás len identifikujú. No nedajú Vám peniaze, alebo povedia chodte ďalej. Tam sa preto neburíte? No na to 99 percent ľudí nemá odvalu a predpokladám ani Vy. Ja som to aspoň skúsil .... Chcete druhý príklad? Preto si Elektrarne odpisujú vaše rodné číslo? Na základe akeho zákona? Žiadny zákon na to neexistuje. V Čechách Úrad na ochranu osobných údajov aspoň niečo robí. Nas je poriadny zasivak **"posadte ma na stoliciku a velmi so mnou nehybte...."**

Prajem príjemný deň. J.

P.S.: A to som ešte zabudol skenery na letiskách, kde vidia Vaše "prednosti", Vašej ženy, dcéry. Preto sa majú uchýliť na Vás odbavovať? Veď o.i. to nie je jednorazové, ale všetko sa archivuje. V Američom lietadle som dostal 1dl whisky, dal som si do vrecka že si to dám keď si niečo zajem, vystúpil som z lietadla a išiel som len z jedného lietadla zaregistrovali tu flástičku na snímaci na kvapaliny a takú buzeráciu mi urobili, jedna gestapačka mi preberala kus po kuse, papierik po papieriku pozerala mi do očí a usmievala sa dotýkala sa všetkeho. Hneď som napísal stáznosť že chytala moje osobné veci rukami bez rukavíciek a doteraz mi neodpovedali. Za čias najväčšieho komunizmu sa vašich vecí v osobnej batozine a ani v kufre nesmel colník dotknúť bez rukavíciek.

A posledný príklad, ja nepotrebujem ani žiadny scítací harok a najdem toľko údajov o osobe z verejných zdrojov že by ste sa divili. J.

>Navrhujem Vám taketo Salamunské riešenie:

>1)-Preberte scítacie hárky

>2)-Vyplňte ich

>3)-NENALEPUJTE NA TLACIVO CIAROVY IN KOD- číselný identifikátor

>4)-Vyplnené formuláre - BEZ NALEPENEHO ČÍSELNEHO IDENTIFIKÁTORA - vložte do

>postovej obalky a tento list bez udania vašej adresy (adresy odosielateľa)

>odoslite na túto adresu:

>Štatistický úrad Slovenskej republiky

>Miletičova 3,

>824 67 Bratislava

>Ako hovorí jedno Slovenské príslovie: "Aj vlk bude syty ale i koza zostane >cela".

> **Keby ste to neboli napísali Vy mne, tak tento postreh napíšem ja Vám.** Všetko >je v našom štáte tak, ako chcú Maďari s tou výťahovou stranou. Správna otázka: >Cui prodest, cui bono – na čo je to dobré, komu to slúži... Stretol som sa s >podstatne mladšou kolegyňou, ktorá bola nedávno na zájazde v New Yorku, nuž >to, čo mi opísala ako s nimi, turistami, jednali po prilete je v porovnaní s >komunizmom science fiction. Je pravda aj tá, že časy sa menia, a nie k >lepšiemu, a treba sa brániť pred fanatikmi, ľudská dôstojnosť, ľudský život >však pre mocných tohto sveta už nič neznamená. Slovensko môže byť slobodné,

>nie však nezávislé, je príliš malé, slabé a vydrancované. Ja som sníval o >Slovensku, o Slovákoch, moje romantické sny sa však premenili na sny o >prízraku, a kladiem si otázku kam to na Slovensku i v Európe dotiahneme bez >morálky, pretože je to len a len o morálke, tej jedinej, večnej. > jmr

>

>

>> Viete čo je zaujímavé? Ze az teraz sa ozval Urad na ochranu osobnych udajov, >> hoci 20 rokov spal oproti Ceskemu uradu bol 20 rokov v kome. Teraz sa zrazu >> prebudili. Este zaujimavejsie je kto je na cele tohoto uradu nejaky **Gyula Veszelei**>> Otazka komu to najviac prospieva. Ten kto uz ma sam zratane svoje >> pocty mensin a je to preneho nevyhodne. Preto potrebuje zneistit vysledky >> volieb.

>> Zaujimave, ze Americania ziadali osobne udaje od EU o vsetkych obyvateľoch >EU, >> nielen tych co tam cestuju. Okrem toho mozete do USA cestovat, ak mate v >pase >> biometricke udaje a okrem toho na hraniciach tak isto musite dat svoje >otlacky >> vsetkych prstov kamera snima zrenicky, stieraju vam z pokozky povrch, >nasavaju >> z vlasov (mozno DNA) a nikto neprotestuje proti tomu. Kazdy mlci a to je >> cudzia krajina (nie clen EU) a svojim nechceme dat udaje. Kto vsetko u nas berie rodne cislo >> ale podla zakona to moze pozadovat len Statisticky urad a policia. Nik iny. >> Kazda banka si to zapisuje, kazdy vratnik a to nikomu nevadi?!

A este nieco jezaujimave. Paraolympijske hry, hokejovy sampionat, scitanie ludu, **akoby sa Vlady SR ani netykalo.** Bez prihovoru, bez usmernenia ludi. Para hry skončili fiaskom, ved uz vo februari sa dalo ocakavat, vlada nedala ziadne peniaze, ten chudak mozno to myslel dobre, ale vlada keby dala peniazem mohla dodat aj kontrolu! **Na hokej nedali peniaze len pozicku** Bratislave, ale **kazdy minister chodil na zapasy** a to ich nemrzelo ze neprispeli na zdrany priebek akcie? Rad by som vedel, ci tam isiel **Freso, ktory zrusil stadion v Petrzalke.** Je preneho asi lepsie, ked sa deti budu potlkat po uliciach a budu fetovat a brat drogy? Ved v Petrzalke nic nie je a ten chrap... zrusi stadion, ktory by nebol vystavany zo statnych prostriedkov! Hanba im! Fuj!

+++++

HOVORY "M" – Vladimír Mečiar: Začnú sa Slováci učiť vďaka zákonu rómsky?

Na Slovensku sa dá vstúpiť do všetkého * Štátne orgány hrajú navzájom komédiu *
Neboli ochotní počkať ani mesiac, aby bolo jasné, koľkých sa to týka * Budeme mať
trojjazyčné obce?

* Pri rozdávaní sčítacích hárkov mali na celom Slovensku problém dvojjazyčné obce,
keďže dostávali viac maďarsky vytlačených hárkov, než potrebovali slovenských. Pred
desiatimi rokmi boli slovenské a na požiadanie občan dostal aj maďarský hárok.
Momentálne je problém aj s osobnými údajmi, keď štátne orgány sa sporia, kto urobil
chybu. Je sčítanie dôkazom neschopnosti vlády zabezpečiť túto úlohu od EÚ?

V. Mečiar: Moje stanovisko a výhrady sú dostatočne dlho známe. Boli sme prví, ktorí
sme na chyby upozorňovali. V podstate pracujeme mesiac v predstihu pred ostatnými.

* Môžeme zopakovať tieto chyby?

V. Mečiar: Prvá bola v tom, že vláda SR vyčlenila peniaze na kampaň maďarskej
národnostnej menšine s cieľom prerobiť Rómov za Maďarov. Toto zo sčítania vyjde,
bude to skreslenie reálneho stavu. Zavinila to vláda Ivety Radičovej. Konkrétne peniaze
vyčleňoval jej podpredseda pre menšinovú politiku. Druhá bola v samotnej konštrukcii
dotazníka. Opäť sa pokračuje v otázke vyjsť čo najviac v ústrety maďarskej menšine, u
ktorej sa očakával výrazný prepád počtu. Tri otázky dali o jazyku. Túto otázku už takmer
trištvrt' roka predtým rozpracovávali odborníci v stranách maďarskej koalície, aby ju
dostali do kontrolnej podoby s tým, že ak by nevyšiel základný počet, tak nech vyjde
počet v používaní jazyka. To je stará tradícia maďarskej politiky – kto hovorí, či vie
maďarsky – je Maďar. Tretia je v tom, že bola sľúbená anonymita a tá neexistuje. A to
ani v terajšej podobe dotazníka. Keď uvediete dátum, miesto narodenia, tak ste presne
identifikovaný, ak dodáte, že ste osoba mužského pohlavia, aké máte povolanie, je to
veľmi jednoduché.

* A čo tam chýba?

V. Mečiar: Nie sú tam veľmi dôležité otázky na tvorby sociálnych politík štátu. Sčítanie preto neposkytne ten obraz toho, na čo sa má orientovať. Ďalšia stránka anonymity je porušená identifikačným číslom. Ak ho tam dám, tak to môžem rovno podpísať.

* Identifikátor tam bol vraj daný, aby dotazník nevyplnilo viac ľudí viackrát.

V. Mečiar: Aby ho nevyplnilo osem miliónov ľudí? To je totálna hlúposť. Veď je okolo trinásť tisíc sčítacích komisárov. A hácky preberajú komisári. Preberá toľko, koľko komu odovzdal.

* Námietka bola, že identifikátor je aj pre internet, že by mohol odovzdať hárok rukou napísaný a aj cez internet zaslať ďalší.

V. Mečiar: Takéto konanie vylučuje efektivitu a objektivitu takéhoto spracovania. Veď aj cez internet existujú vždy kontrolné mechanizmy ako s ním pracovať a ako spracovať cezeň zaslané hácky.

* Šlo vraj o snahu zabrániť zneužitiu týchto údajov.

V. Mečiar: Ochrana zneužitia týchto údajov neexistuje, a to znovu potvrdzujem, neexistuje účinný systém zabránenia zneužitia týchto údajov. Pani predsedkyňa štatistiky presviedča, že ona je tou zárukou, ale v podstate celá táto kampaň je kampaňou proti nej. Odíde zo štatistiky a čo bude ďalej s údajmi? Veď budú mať adresáta, meno, priezvisko a bude ich môcť použiť ktokoľvek, kto bude chcieť do toho vstúpiť, keď získa prístup. Veď na Slovensku sa dá vstúpiť do všetkého. Vzniká tak niečo, čo si môžu ľudia vyrobiť sami na seba, proti sebe. Keď zrátame súhrn vecí, ktoré sú zbabrané a obracajú sa proti občanovi, nuž som už dávno oznámil, že sa budem správať formou protestu.

* Môžete byť konkrétnejší?

V. Mečiar: Protest pre mňa znamená, že som hácky ani neprebral. Preto ich nebudem ani vyplňať a ani vracat'. Som ochotný zúčastniť sa každého zákonného, seriózne pripraveného sčítania. Lenže toto nespĺňa ani podmienku zákonnosti a ani podmienku účelnosti, ku ktorej by sčítanie mohlo smerovať.

* Myslíte si, že tieto výsledky bude možné zrušiť, keď sa štátne orgány navzájom sporia na verejnosti a zneisťujú čoraz väčšie časti občanov?

V. Mečiar: V prípade štátnych orgánov sa dostávame do komickej situácie. Útvar splnomocnenca pre ochranu osobných údajov hovorí, že tu žiadna ochrana nie je, v čom má pravdu. Na druhej strane hovoria, že je to Maďar. Preto je tu vraj záujem, aby Slováci neprišli k sčítaniu a tým by sa navýšil percentuálny podiel Maďarov. Lenže štatistickí majú presnú evidenciu obyvateľstva a vedia, koľko je ich živých a koľkí neodovzdali hácky, takže percentuálne tie pomery to nemení. Takže sa nedá obhájiť stanovisko štatistiky, že ide o boj o postavenie menšiny a že neúčast' navýši percento menšiny, čo nie je celkom pravda. Preto pri revízii vládnej moci bude revízia sčítania. Aspoň z našej strany to garantujem.

* Pri zákone o používaní jazykov menšín Most-Híd znížila hranicu na 15 percent, čo KDH nezablokovalo a ani Matovič. Béla Bugár dopredu hrozil, že by sme videli, čo by sa stalo, ak by mu v koalícii zákon neschválil.

V. Mečiar: Bugár vždy robil politiku spôsobom – úsmev k Slovákom a tvrdo za cieľmi národnostnej politiky. Strategický a životný záujem všetkých občanov žijúcich na území SR je, aby sa navzájom integrovali a vytvorili jeden celok. Aj keď rôznych, ale jeden celok. V ňom musia existovať nielen spoločné záujmy, ale aj spoločná komunikácia. Ak hovoríme rozprávajme sa jedným jazykom, aby sme sa rozumeli, je to v záujme vytvárania integrovaného celku. Nejde o utláčanie menšín. Na to sú iné predpisy, ktoré to riešia. Ak sa slovenský jazyk v pôsobnosti ku všetkým občanom obmedzuje, tak potom nie je cieľom vytvárať spoločnosť pre všetkých, ale separovať na jazykovej príslušnosti časť občanov, čo je tu už od 18. storočia. Jazykovou výnimočnosťou dostať ľudí do deliacich čiar. Nebolo a nie je to dobré. Tento zákon necháva niektoré veci na ďalších 10 rokov na dozretie. Medzitým budú ešte dve – tri vlády, ktoré to môžu ešte zmeniť. Ďalej

necháva otvorenú otázku terajších štatistických výsledkov. Všimnite si, že nikto nebol ochotný jeden mesiac počkať, aby bolo jasné, koľkých sa to týka. SMK a aj Most-Híd boli zásadne proti tomu, aby sa používali sankcie pri porušovaní používania slovenského jazyka. Ale súčasne zavádzajú sankcie pri používaní menšinového jazyka. Čiže tie záujmy znovu nesmerujú k základnej téze, ktorá je strategická pre SR, vytvárať občiansku jednotu v občianskej spoločnosti. Vždy sa tu hrá na nacionálnu identitu. Zákon má ešte jednu zradu. Čo s obcami, kde aj Rómovia majú viac ako 15 percent a aj Maďari? Budú trojjazyčné? Takých obcí je na Slovensku veľa. Štatistiky klamú. Rómov je cez 500 tisíc. Ideme do situácie, keď to isté, čo majú Maďari, budú chcieť o pár týždňov aj Rómovia. Ako sa zachová naša spoločnosť? Bude mať vôbec zdroje, aby to dokázala pokryť? Bude sa ďalej separovať a rozbiť na etnických vzťahoch, ktoré nie sú realizovateľné a v tejto podobe ani udržateľné? Koľko bude úradných jazykov na miestnej úrovni na Slovensku? V USA na juhu nahrali v španielskom jazyku štátnu hymnu a Najvyšší súd ju zrušil, že jediný správny a autentický môže byť len anglický text. Rešpektujeme otázku viacjazyčnosti ako otázku kultúry, ale nie ako otázku výkonu správy štátu. Preto je tento zákon svojou podstatou zlý. A politika takto deliaca ľudí je zlou politikou. A k najväčšej menšine – k Rómom je zákon nevykonateľný. Ak povedia, že chcú školstvo, sociálne zariadenia, dokumenty v ich jazyku, vysielanie v televízii, vydavateľstvá?

* Budeme sa učiť rómsky?

V. Mečiar: Tak sa Slováci môžu začať učiť rómsky. Je to otázka času, kedy sa nájdu ľudia medzi Rómami, aby začali túto požiadavku presadzovať.

+++++

Podľa zásady "Mudremu posepni, hlupeho postrc!" - bolo odzaciatku jasne, že tazenie proti scitaniu vedu protislovenske elementy, ktore to iba prefikane zastreli kecami o poruseni anonymity. Je vsak smutne, ze aj z nascich radov sa vela ludi dalo pomylit. Ak sa scitanie na Slovensku zmari, bude to nielen na prospech Madarov, ale budeme mat dalsiu medzinarodnu hanbu, lebo je to aktivita celej EU. Ake vysledky tam dame? Ako zdovodnime ich neuplnost?

+++++

<http://www.sme.sk/diskusie/1821170/1/Statisticky-urad-sa-distancuje-od-ateistickej-kampane.html>

v diskusii k tomu sú katastrofálne ateisticko boľševické názory

www.nove-pko.sk

Petícia za dobudovanie projektu Bratislavského nábrežia

Petičný výbor

Mgr. Alfréd Aczel - herec

Matej Sajfa Cifra - moderátor
PhDr. Štefan Holčík, CSc. - historik
Mgr. Marta Bujňáková - hovorkyňa projektu Nové PKO

*Mgr. Marta Bujňáková, Syslia 46, Bratislava 821 05
osoba určená pre styk s orgánom verejnej správy*

- To v Blave máte takúto ulicu??? Je to choré. Iba žeby nejaký Sysel bol niekedy významný činiteľ??

+++++

Z online diskusie v dnešnom Sme

ZLEPENEC Cinema Holyvúd uvádza:

ZLEPENEC Cinema Holyvúd uvádza:

Tragikomický príbeh zo života:

Ako sa Tretí sektor dostal k moci spolu s maďarskými víťazmi a pseudokresťanmi ako ako to celé dopadlo.

Osoby a obsadenie:

Šéfka Mojsejová - BnaiBrith komunistka ZrRadičová

Spovedník - vyskočený pop Baláž

Humanitárny bombardér - Mikimauz

Fešák - insiťák Mikilož

E.T Conehead - Zhulík

Svätec - Bytový Figliar

Mafii - Viliam Lipshitz

Vitěz - Hajrábela

Komparz - Sčítanci

Epizóda 196. : Ako sa počas celoeurópskeho sčítania obyvateľstva pohádali tri štátne slovenské úrady - ministerstvo vnútra, štatistický úrad a úrad na ochranu osobných údajov. A ako sa nechali sčítanci nabláznit' anarchistami a liberálmi proti sčítacím komisárom.

+++++

Spor o vládny portál nás môže vyjsť draho Spor medzi ministrom financií Ivanom Miklošom a ľuďmi premiérky Ivety Radičovej graduje. Úrad vlády totiž stále nezastavil [projekt](#) Ústredného portálu verejnej správy, ktorý Mikloš označil za trojnásobne predražený. „Najskôr je potrebné definovať, ako bude zabezpečené riešenie kľúčového projektu informatizácie v prípade zrušenia existujúcej [zmluvy](#),“ tvrdí úrad. **Úrad vlády nekoná** Myslí si totiž, že po zrušení kontraktu so spoločnosťou SWAN na 47 miliónov nebudú fungovať elektronické [služby](#) pre občanov. Mikloš týmto argumentom neverí. „Skutočnosť je presne opačná. Ak by sme nekonali, [práve](#) zle pripravený a riadený projekt Ústredného portálu by ohrozil spustenie informatizácie vo všetkých rezortoch,“ povedal Mikloš. Minister včera potvrdil, že zrušil žiadosť o preplatenie sporného projektu z eurofondov a trvá na novom tendri.

Hrozí miliónový súdny spor Úrad vlády so zrušením zmluvy vraj nemá problém. Obáva sa však dôsledkov. Chcú napríklad vedieť, ako a kto bude Ústredný portál riešiť po ukončení kontraktu. O tomto kompetenčnom spore by mal Úrad vlády s ministerstvom rokovať začiatkom júna. Štátu však v takom prípade hrozí aj súdny spor za vyše 18 miliónov eur. Na toľko totiž spoločnosť SWAN odhaduje svoj zmarený zisk a sumu, ktorú už do projektu vložili. Firma pritom odmieta tvrdenia o predražení zákazky. Domnievajú sa, že ak by vláda stavala Ústredný portál nanovo tak, aby od jeho vybudovania neboli závislé projekty iných rezortov, bude to drahšie riešenie. „Myslíme si, že iné riešenia si vyžadujú vyššie výdavky na informatizáciu,“ podotkol marketingový [manažér SWAN-u Martin Holák](#).

+++++

Za stop portálu hrozí miliónová žaloba

Štátu hrozí súdny

spor za minimálne 18,4 milióna eur. Na toľko si vyčíslila škody a zmarený zisk spoločnosť SWAN, ak Úrad vlády zruší zmluvu, na základe ktorej mala vybudovať Ústredný portál verejnej správy. Pre HN to povedal marketingový manažér SWAN-u Martin Holák. Projekt mala zaplatiť Európska komisia, minister financií Ivan Mikloš (SDKÚ-DS) však stopol žiadosti o eurofondy. Zákazku považuje za trojnásobne predraženú a riskantnú. Viaceré kontroly totiž podľa neho zistili chyby, pre ktoré by nám Brusel peniaze nepreplatil. „Je takmer isté, že by sme projekt museli prefinancovať zo štátneho rozpočtu,“ povedal Mikloš. Teraz očakáva, že Národná agentúra pre sieťové a elektronické služby, ktorá spadá pod Úrad vlády, zmluvu so SWAN-om zruší. [Agentúra](#) to neodmieta, najskôr však chce vedieť, ako zabezpečiť prevádzku už fungujúcej časti portálu, a čo nahradí zrušený projekt.

Suma nemusí byť konečná Riaditeľ spoločnosti SWAN Miroslav Strečanský už predvčerom pripustil, že v prípade zrušenia zmluvy by sa firma v krajnom prípade súdila so štátom. Obvinenia z premrštenej ceny totiž odmieta. SWAN sa na prípadný súd už pripravuje. Dokazuje to právna analýza, ktorú si dala firma vypracovať. HN ju má k dispozícii. Píše sa v nej, aké nároky by spoločnosti vznikli v prípade rôznych foriem ukončenia kontraktu. Šéf ministerskej sekcie informatizácie Anton Molnár však tvrdí, že SWAN zatiaľ Úradu vlády nič nedodal. Okrem kamióna [počítačov](#) a licencií, ktoré zatiaľ nikto neprebral. „Škôd za plnenie sa neobávam. Žiadne plnenie totiž nebolo. Čo sa týka škôd zo zmareného zisku, tak tá suma by mala byť obrovská,“ povedal Molnár.

Môže to byť drahšie Rezort financií pritom s portálom do budúcnosti počíta. Chce naň vypísať [súťaž](#) nanovo, tak, aby naň mohli ísť eurofondy. Vypísanie nového tendra odhaduje na december. Od toho budú závisieť aj ďalšie projekty iných rezortov. [Práve](#) pre časové sklzy nechce pôvodnú zákazku rušiť Úrad vlády. „Skutočnosť je presne opačná. Ak by sme [nezmenili](#) dizajn celej informatizácie verejnej správy, práve zle pripravený a riadený projekt Ústredného portálu by ohrozil spustenie informatizácie vo všetkých rezortoch,“ vysvetľoval Mikloš. Podľa SWAN-u bude však budovanie portálu v Miklošovej réžii ešte drahšie. „Myslíme si, že iné riešenia si vyžadujú vyššie výdavky na informatizáciu,“ povedal Holák. Firma pritom núkala štátu počas rokovaní aj zľavu. Potvrdil to aj Úrad vlády. O koľko mala cena klesnúť, sa zatiaľ SWAN a Úrad vlády nedohodli. A rokovania o znížení ceny už zrejme ani nebudú mať zmysel. Mikloš totiž včera zdôraznil, že na projekt neuvolní peniaze z rozpočtu. „V tejto situácii, keď je jasné,

že projekt nebude financovaný z európskych prostriedkov, by musel Úrad vlády povedať, z čoho to chce financovať. Na tento účel v rozpočte Úradu vlády ani iného rezortu peniaze nie sú.“

+++++

Slovensko sa dostane na vrchol klubu bohatých Slovenská ekonomika sa v budúcom roku dostane medzi najrýchlejšie rastúce krajiny OECD. **Slovenské** hospodárstvo bude pokračovať v relatívne vysokom raste aj v tomto a nasledujúcom roku, uvádza sa v aktuálnej prognóze Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD). V porovnaní s ostatnými členskými krajinami sa Slovensko s 4,4-percentným rastom v roku 2012 dostane na piate miesto. Najrýchlejšie z klubu bohatých bude rásť Čile (5,1-percenta) nasledované Estónskom (4,7), Kóreou (4,5) a Austráliou (4,5). Slovenská ekonomika sa po 4,8-percentom poklese v roku 2009 vrátila vlni k rastu, pričom jeho tempo dosiahlo až 4 percentá. Oživenie bude pokračovať aj v tomto roku. Jeho motorom budú **vysoký** zahraničný dopyt a firemné investície. Dopyt domácností však utlmí úsporný vládny balík na konsolidáciu verejných financií a pretrvávajúco vysoká nezamestnanosť. Rast v roku 2012 bude podľa OECD vyváženejší. Jednou z hlavných príčin bude zlepšenie situácie na trhu práce. Tempo rastu **hrubého** domáceho produktu (HDP) by sa podľa OECD malo po vlnajších 4 percent spomaliť na 3,6 percenta. Na budúci rok sa zasa zrýchli na 4,4 percenta. Prognóza OECD predpokladá, že rozpočtový schodok vďaka **úsporným** opatreniam vlády tento rok klesne na 5,1 percenta HDP a na budúci rok na 4 percentá HDP z vlnajších 7,9 percenta HDP. Zameranie konsolidačného balíka na výdavkové škrtky je podľa OECD primerané. Organizácia tiež upozornila na nedávno ohlásenú reformu dôchodkového systému a predovšetkým na snahu o zavedenie stabilizačného mechanizmu v prvom pilieri, čo by malo v budúcnosti znížiť nárast výdavkov v súvislosti so starnutím populácie. Postupne by sa vďaka oživeniu ekonomiky mala zlepšovať aj **situácia** na trhu práce. Nezamestnanosť tento rok klesne na 13,8 percenta a na budúci na 12,8 percenta zo 14,4 percenta vlni. **Domáci** dopyt, ktorý sa v roku 2009 prepadol o 7,3 percenta, bude pokračovať v oživovaní. V roku 2010 sa zvýšil o 2,4 percenta, tento rok vzrastie o 1,2 percenta a v roku 2012 o 3,3 percenta. Tempo rastu exportu sa bude spomaľovať po 16,4-percentnom raste vlni, ktorý prišiel po 15,9-percentnom prepade v roku 2009. V roku 2011 sa podľa OECD zvýši o 10,4 percenta a na budúci o 7,8 percenta. **Inflácia sa tento rok výrazne zrýchli na 3,9 percenta z 0,7 percenta vlni**. V roku 2012 by mala spomaliť na 2,9 percenta. Prognóza OECD je podobná ako aktuálne predpovede Medzinárodného menového **fond**u (MMF) a Európskej komisie (EK). MMF očakáva, že v tomto roku slovenská ekonomika vzrastie o 3,8 percenta a na budúci o 4,2 percenta. A EK počíta tento rok s 3,5-percentným zvýšením HDP Slovenska a v roku 2012 so 4-percentami. Informovala o tom OECD.

+++++

Bernanke kŕmi Američanov lžami

popiera, že tlačenie peňazí a nízke úroky nepovedú k vyššej inflácii.

Šéf Fedu tvrdo

Uistenia

Fedu a a popredných investičných stratégov z Wall Street o nízkej inflácii a klesajúcej nezamestnanosti v USA znejú takmer bláznivo v čase, keď Amerika čelí hrozbe

stagflácie. Fed na čele s Benom Bernankem si zrejme z amerických občanov strielá. Niet divu, že v poslednom období poprední americkí ekonómovia strácajú dôveru odborníkov z celého sveta. [Všetko](#) začalo v roku 2008, v čase finančnej krízy a následnej hlbokjej recesie, keď ekonómovia hlavného prúdu na čele s šéfom Fedu Bernankem Ameriku aj celý svet ubezpečovali, že sa úspešne zažehnala americká úverová kríza okolo nekvalitných hypoték. Teraz tí istí experti ekonomického mainstreamu prehliadajú [príznamy](#) stagflácie a krmia radového Američana chabými argumentmi typu: "**Rastúce ceny potravín a energií nie sú dôvodom na znepokojenie.**". Alebo tiež: "**Zvyšujúca sa inflácia nie je hrozbou.**" Rovnako tak podľa ich tvrdení expanzívna monetárna politika nemôže zhoršiť infláciu. V posledných 7 mesiacoch však možno sledovať nárast cien komodít a potravín v rádoch desiatok percent. Oni však odkazujú na to, že nameraná inflácia má nízke hodnoty, priemyselný tovar je stále lacný, a navyše hodnotu inflácie navyšujú zahrnuté tlaky na mzdy v dôsledku [vysokej](#) nezamestnanosti. Silnejú však neprehliadnuteľné náznaky toho, že sa Bernanke a spol. opäť podstatne mýlia.

Inflácia nie je hrozba Zvyšovanie úrokových sadzieb v reakcii na infláciu bude ekonomickou témou roka 2011, na rozvíjajúcich sa trhoch s ním už centrálné banky začali a podobnú politiku plánuje monitorovať aj ECB (napriek [problémom](#) Grécka a Portugalska). Svetovými hrozbami nie sú totiž len samotné vysoké ceny (hlavne [energií](#)), ale aj nevhodná monetárna politika Fedu a vzrastajúce kreditné riziko vlády Spojených štátov. Spôsob, akým sa s týmito problémami svet vysporiada, určí, či nás čaká druhé dno krízy, alebo len obdobie stagnácie. Bernanke si však infláciu stále nevšima, rast cien komodít považuje za dočasnú záležitosť s miernymi dôsledkami a nemieni americkú monetárnu politiku kvantitatívneho uvoľňovania prehodnocovať. **Odkazuje na svoju "oblúbenú" jadrovú infláciu, ktorá predsa rastie iba o 0,8%. Nie je v nej totiž zahrnutý rast cien potravín a energií.** Rovnako tak nie je sledovaný ani rast cien hypoték. Z dôvodu prílišnej volatility týchto premenných by údajne miera inflácie nevy povedala správne o trende v dlhom období. Inflácia však reálne existuje, aj keď v USA tvrdia opak: výrobcom sa masívne zvyšujú náklady nielen na [energiu](#), ale aj na suroviny, v dôsledku tak prenášajú zvýšené ceny na zákazníkov a inflácia sa šíri celým dodávateľským reťazcom. **Ročná miera celkovej inflácie v USA sa niektorými ekonómami odhaduje až na 9,1%.**

Tlačenie peňazí nepomáha Ťažko by sme našli ekonómov, ktorí by si trúfli tvrdiť, že monetárna politika [nízkych](#) úrokov a tlačenia peňazí nepovedie v súčasnej globálnej situácii k zhoršeniu inflácie. Napriek tomu Bernanke takéto vplyvy popiera. V rámci Fedu sa však snáď už začínajú objavovať aj racionálne názory: Richard Fisher, guvernér dallaského Fedu, požaduje zastavenie kvantitatívneho uvoľňovania, pretože považuje expanzívnu politiku Fedu za kontraproduktívnu [práve](#) kvôli nebezpečenstvu akcelerácie inflácie.

Trh dlhopisov Úroková miera, ktorú trh pripisuje dvojročným americkým štátnym dlhopisom, je relevantnejšia pre [investorov](#) ako tá, ktorá je stanovovaná monetárnou politikou Fedu. Výnosnosť dvojročných štátnych dlhopisov "navrhovala" monetárnu reštrikciu v 90. rokoch počas technologickej bubliny, "odporučila" zvýšenie sadzieb Fedu aj počas obdobia realitnej bubliny a pri náraste cien komodít v roku 2008. Rovnako tomu tak je aj [dnes](#).

+++++

Grécky rozkol vypredáva euro (menový komentár) Prípadný pád vlády a predčasné voľby je asi posledná možná kvapka ku kolapsu gréckej ekonomiky.

Politický rozkol Nič iné nehýbe primárne finančnými trhmi ako vývoj situácie v Grécku. Po tom, ako sa v pondelok objavili pozitívne informácie o ochote gréckej vlády privatizovať silné ekonomické rezorty (financií a energetiky), sa začínajú množiť informácie o politickej nestabilite. Prípadný pád vlády a predčasné voľby spolu s rastúcimi sociálnymi nepokojmi v Grécku je asi posledná možná [kvapka](#) ku kolapsu gréckej ekonomiky. Čelný predstaviteľ gréckej opozície Samaras včera rezolútne odmietol akúkoľvek podporu gréckemu premiérovi pri presadzovaní reštriktívnych opatrení, [ktoré](#) sú zhrnuté v siedmych bodoch: 1. navýšenie majetkových daní, 2. vyššie spotrebné dane, 3. vyššie dane pre živnostníkov, 4. drastické škrtky vo vládných výdajoch (prepustenie 150 tis. zamestnancov verejnej správy), 5. drastické zníženie plátov vo verejnej sfére, 6. zníženie sociálnych dávok, 7. výpredaj vládných aktív (privatizácia). Prehĺbenie politickej krízy znamená stop 12 mld. eur tranže od MMF z minuloročného úveru a to je koniec gréckym nádejiam. **Čaká**

sa na grécky t'ah Ak by sa prehĺbil politický, sociálny a spoločenský rozkol v Grécku je takmer istý grécky default. Ťažko si je pri prehľbujúcich gréckych [problémoch](#) a neochoty poskytnúť časť zdrojov na vlastnú záchranu z privatizácie predstaviť externú pomoc. ECB sa postavila proti možnosti akejkoľvek reštrukturalizácii gréckeho dlhu s prípadným rizikom odmietnutia akceptácie gréckych dlhopisov pri refinančných operáciách ECB. Ratingové agentúry majú podobný pohľad a kroky k reštrukturalizácii okamžite ocenia písmenom „D“ teda defaultom. Európski politici začínajú citlivo vyberať slová pri riešení gréckeho problému a postupne vypúšťajú slovné spojenia typu „jemná reštrukturalizácia“ resp. „reprofilácia“ gréckeho dlhu. Stále teda platí, že Gréci musia urobiť prvý krok ku svojej záchrane ak ho neurobia (privatizácia vládneho majetku), je koniec Grécka blízko. Kolaps Grécka by však mal ďalekosiahle dôsledky na [fungovanie](#) celého európskeho bankového sektora a ostatné rizikové krajiny PIIGS.

Fundamentálny výhľad Dnešný fundamentálny kalendár poukazuje na silnú zložku HDP z US ekonomiky v podobe objednávok tovarov dlhodobej spotreby. Kľúčom by však mali byť komentáre predstaviteľov ECB (Stark, Bini-Smaghi) a hlavne prípadný vývoj riešenia politickej stabilizácie gréckej politickej scény.

Dnešný výhľad Dnešný výhľad tak preferuje pod tlakom risk off (okrem rizika z Grécka i [problémy](#) so žalobami na US finančné inštitúcie) snahy trhu o retest 100-dňového klzavého priemeru na úrovni **1,40/1,3980** EURUSD. Očakávame tam však kľúčové obranné nákupné objednávky, čo však pri prehĺbení gréckej politickej krízy vytvára potenciál prepadu až k minimám na 1,39/1,3880 EURUSD. Udržanie 1,40 EURUSD aktuálne podporujú silné komentáre člena ECB o navýšení úrokových sadzieb. Sentiment je však rizikový a pod včerajšími obratmi 1,4110/30 preferujeme technický smer nadol s ochotou trhu o prielom 1,40 EURUSD. Jedine jasné „ÁNO“ pre štrukturálne reformy v Grécku z parlamentu môže tlmieť riziko, zasadnutie sa však očakáva až začiatkom júna dovedy to môže byť poriadne horúce na gréckej pôde a EURUSD.

+++++

Poslanec Smeru Pavlis bol v konflikte záujmov Dobroslav Trnka ako generálny prokurátor podal mimoriadne dovolanie v prospech firmy, ktorú Pavlis kedysi riadil.

Poslanec odmieta, že by uňho niečo vybavil. Poslanec Smeru Pavol Pavlis bol v konflikte záujmov, ktorý pred štátom nepriznal. V roku 2002 šéfoval spoločnosti Port Services, ktorá zažalovala Fond národného majetku o takmer pol miliardy korún. Fond ju vylúčil zo súťaže o akcie štátneho podniku Slovenské plavby a prístavy. Pavlis ako šéf firmy žalobu podpísal. O dva týždne na to ho Smer listom predsedu [Roberta Fica](#) nominoval za člena Dozornej rady FNM. Pavlis v čestnom vyhlásení podpísal, že „nevykonáva žiadnu činnosť, ktorá by bola v rozpore so záujmami FNM“.

Problém nevidí Šéfom firmy bol ešte niekoľko mesiacov potom, čo už bol v dozornej rade. Konflikt záujmov v tom nevidí, tvrdí, že nevykonával žiadnu činnosť, ktorá by bola v rozpore so záujmami FNM. „Zo zákona i stanov fondu nevyplýva, že člen dozornej rady nemôže byť v súdnom spore s fondom,“ tvrdí Pavlis. Konflikt záujmov by to podľa neho bol vtedy, keby bol členom výkonného výboru. Ten fond riadi. Firma Port Services súd so štátom prehrala, ale v roku 2009 podal **Dobroslav Trnka** v jej prospech mimoriadne dovolanie na Najvyšší súd. Ten mu v marci tento rok vyhovel. Nie však jednohlasne. **Sudkyňa Darina Ličková z päťčlenného senátu sudcu Juraja Semana pripojila k rozsudku svoje nesúhlasné stanovisko.** Sudcovia túto možnosť často nevyužívajú. V stanovisku píše, že hlasovala inak, ako znie rozsudok. Podľa nej musí byť v prípade podania mimoriadneho dovolania porušený zákon, čo sa nestalo. Sudkyňa kritizovala Trnku Trnka podľa nej nijako nezdôvodnil, čo mu na rozsudkoch predchádzajúcich súdov prekáža, iba „prekvapujúco prebral argumentáciu žalobcu“. **Port Services** na súde zastupovala manželka **Trnkovho námestníka Ladislava Tichého.**

Práve on mal agendu mimoriadnych dovolaní na prokuratúre na starosti. **Danuše Tichá povedala, že sa manželovi do jeho práce nikdy nestarala. Firma sa navyše podľa Ličkovej ešte mohla obrátiť aj na Ústavný súd, preto na podanie dovolania podľa nej nebol dôvod. Sudkyňa si tiež myslí, že vyhlásenie súťaže zo strany FNM automaticky nemôže znamenať nejaký ušlý zisk pre firmu, ktorú zo súťaže vyradili. Väčšina senátu dala však za pravdu Trnkovi v tom, že podmienky súťaže neboli jasne dané a firmu vylúčili zo súťaže protiprávne. Nižšie súdy musia stanovisko rešpektovať a firme tak pravdepodobne údajný ušlý zisk štát bude musieť vyplatiť.** 25. 5. 2011 [Monika Tódová](#)

+++++

(A Nemecko je? Ved Nemcov je iba 80 percent! Je to menej ako Slovakov na Slovensku !)

Podľa Pfundtner Slovensko nie je homogénny národný štát

Politická elita podľa Pfundtner zvädza s menšinami neúprimný boj, keď sa usiluje predstierať, že ohrozený je väčšinový národ.

Potreba rozšíriť možnosti používania jazykov národnostných menšín pramení podľa **Edity Pfundtner (Most-Híd)** z pestrého národnostného zloženia obyvateľov Slovenska. „Slovensko patrí medzi krajiny v Európe, kde menšiny predstavujú najväčší podiel, nemôžeme sa tváriť, že Slovensko je homogénny národný štát,“ povedala vo svojom vystúpení v rozprave k vládnej novele zákona o používaní jazykov národnostných

menšín.

Politická elita podľa Pfundtner zvädza s menšinami neúprimný boj, keď sa usiluje predstierať, že ohrozený je väčšinový národ. „Menšiny bojujú s asimiláciou, sčítanie to zrejme potvrdí.

V roku 2001 sme zaznamenali úbytok o 46-tisíc Maďarov, to je 11 Maďarov za deň,“ povedala s tým, že sčítanie v tomto roku zrejme stlačí počet Maďarov pod pol milióna. Upozornila, že Maďari aj iné menšiny žijú na terajšom území Slovenska stáročia, platia tu [dane](#), plánujú tu svoju budúcnosť a preto sa tu chcú cítiť ako doma.

Podľa poslanca za KDĽ Pavla Abrhana 80 percent občanov takýto zákon vôbec nepotrebuje, pretože sa dokáže kultivovane dohodnúť aj bez neho.

Len zvyšná pätina, ktorá zásady slušného spolužitia nerešpektuje, potrebuje zákon.

Vzhľadom na to, aké bolo náročné dohodnúť sa na terajšej podobe zákona, Abrhan navrhol, aby sa hranica kvóra ponechala na súčasných 20 percentách a neznižovala sa, ako to navrhol predkladateľ novely, podpredseda vlády pre ľudské práva a národnostné menšiny Rudolf Chmel (Most-Híd).

Dušan Švatner (SNS) vzápätí povedal, že primeraná by bola 50-percentná hranica, na čo ho Abrhan zaradil práve medzi 20 percent ľudí, kvôli ktorým je potrebné riešiť problematiku používania menšinových jazykov zákonom.

Dušan Jarjabek zo Smeru si na rozdiel od Abrhana myslí, že takýto zákon nepotrebuje nikto. „**Je to agenda jednej politickej strany,**“ nazdáva sa. Predkladatelia novely ju podľa neho navrhli, aby narušili krehkú existujúcu rovnováhu. V diskusii o novele budú poslanci pokračovať v stredu ráno po tom, čo prerokujú správu o stave jadrovej bezpečnosti jadrových zariadení na území SR. Do rozpravy je ústne prihlásených ešte 12 zákonodarcov.

24. 5. 2011 Copyright © SITA 2011

+++++

**Godrova 3/b, 811 06 Bratislava • tel./fax: 02-5441 3968
e-mail: info@bratislava-otvorene.sk • www.pko.estranky.sk**

**Aktuálny prieskum verejnej mienky
Za zachovanie PKO alebo jeho časti sú tri pätiny opýtaných!**

Bratislava, 25. 5. 2011 (BAO) – Občianski aktivisti a aktivistky združení v iniciatíve Bratislava otvorene (BAO) si so záujmom prečítali interpretáciu prieskumu verejnej mienky, ktorý pre Bratislavské noviny (BN) urobila agentúra MVK začiatkom mája. Kriticky však vnímajú spôsob, akým BN komunikujú verejnosti jeho výsledky. Typickým príkladom je názov článku na titulnej strane: „Bratislavčania pripúšťajú nové PKO aj na inom mieste“. Titulok navodzuje atmosféru väčšinového názoru, akoby si väčšia časť občanov želala zbúrať terajšie PKO a postaviť niekde inde novú budovu. Opak je však pravdou. Takýchto ľudí **je iba 9%! To je skutočne výrazne menšinová časť Bratislavčanov** – napriek tomu, že spoločnosť Henbury Development drahou reklamou už niekoľko mesiacov masívne propaguje práve toto riešenie.

Iniciatíva BAO vidí výsledky prieskumu v inom svetle, ako ich prezentovali Bratislavské noviny. Sme presvedčení, že **zachovanie PKO i súčasného verejného charakteru**

nábřežia je výhodné z hľadiska funkcií a napĺňania potrieb obyvateľov Bratislavy, ako aj z hľadiska mestských financií:

1. **Až štyri pätiny obyvateľov (79,4%) potvrdili historicky vžitú predstavu o využití nábřežia. Na nábřeží má zostať kultúrny stánok.** Občania si želajú, aby tento priestor naďalej zostal pre nich a pre kultúru. Svojím postojom dali jasne najavo, že odmietajú premenu nábřežia v štýle River Park I., ktorý výrazne zúžil verejný priestor, zmenil funkcie nábřežia i promenády a obmedzil jeho využívanie iba pre bohatšie vrstvy.
2. **Tri pätiny (59,4%) obyvateľov Bratislavy sú za to, aby sa čiastočne alebo úplne zachovalo pôvodné PKO.** Pre občianskych aktivistov je to veľmi povzbudivý výsledok, lebo sa potvrdilo to, čo už niekoľko rokov presadzujú: že zachovanie unikátneho urbanistického celku – komplexu PKO na jednom z najcennejších území Bratislavy – má zmysel. BAO už niekoľko rokov volá po tom, aby sa verejnou diskusiou, architektonickou súťažou a obstaraním územného plánu zóny vytvorili rámec a podmienky pre revitalizáciu verejného priestoru, prednostne určeného kultúre a občanom. Jeho súčasťou by bolo zachovanie pôvodnej funkcie PKO.
3. Ako konštatuje riaditeľ agentúry MVK Pavel Haulík, „ľudia chcú, aby nábřežná promenáda bola verejne prístupná, aby plnila funkcie, ktoré súvisia s oddychom, voľným časom, kultúrou“, väčšina ľudí chce riešenie, „ktoré zachová možnosť organizovania kultúrnych a spoločenských podujatí na tomto území“. Túto možnosť podľa BAO i početných expertov, s ktorými BAO spolupracuje, najlepšie napĺňa súčasné PKO – **navrhovaný developerský projekt v žiadnom prípade nie je jeho rovnocennou náhradou.**

Ako to vyzerá s „najlacnejším riešením“?

Ako ďalej hovorí riaditeľ agentúry MVK, občania pristupujú k budúcnosti PKO a nábřežia pragmaticky, berú do úvahy zlú finančnú situáciu mesta, uprednostňujú riešenie, ktoré bude pre mesto najlacnejšie. **Namiesto údajov z výskumu verejnej mienky sa pozrime na objektívnu finančnú realitu.** Podľa uznesenia bývalého mestského zastupiteľstva by prenájom novej kultúrnej haly stál ročne až 466 000 € a po 20 rokoch by nepatrila mestu. Mesto by ju muselo odkúpiť od majiteľa a samozrejme aj pozemky pod ňou. Pritom nová budova, ktorú investori zavádzajúco nazývajú „PKO“, aby vytvorili zdanie continuity, by spĺňala ledva tretinové požiadavky na kapacitu súčasného PKO – to znamená, že by spĺňala svoju deklarovanú funkciu iba vo veľmi obmedzenom rozsahu. Naopak, keby sa zachovalo dnešné PKO v majetku mesta, muselo by platiť nájom za pozemok, ktorý si majiteľ ohodnotil na 300 000 € (aj keď vo Viedni sa prenájmujú pozemky za štvrtinové ceny). **Dokonca aj v tomto prípade by bolo mesto ročne v pluse 166 000 €, ktoré môže každý rok použiť na postupnú rekonštrukciu a zveľadovanie. Okrem toho súčasné PKO dokáže ročne zorganizovať okolo 800 podujatí, vďaka ktorým dokáže zarobiť a priniesť do mestskej pokladnice zhruba 80 000 € ročne.**

Podľa iniciatívy Bratislava otvorene by mestská samospráva, teda zastupiteľstvo a primátor, mala pri rozhodovaní uprednostniť verejný záujem a potreby občanov, a to na základe seriózneho vyhodnotenia všetkých faktov a súvislostí nevytrhnutých z celkového kontextu problematiky.

Ďalšie informácie:

BAO - info@bratislava-otvorene.sk, www.pko.estranky.sk

Ing. Katarína Šimončíčová (MV SZOPK a BAO) – tel. 0902 112 417, mvszopk@internet.sk

Ing. Ľubica Trubíniová (BAO) – tel. 0905 271 888, trubiniova@oad.sk

Ing. Matej Vagač (BAO) – matej.vagac@gmail.com

Bc. Ivan Bútora (BAO) – 0907 175 043, ibutora@atlas.sk

Soňa Párnická (BAO) – sona.parnicka@gmail.com

+++++

Správu o **hospodárení českých bánk**, ktoré sú v rukách zahraničných bánk. Podobné, ak nie horsie, je to aj na Slovensku. Z článku vidieť, koľko cudzopasníkov sa prizivuje na nasom tele. Nie sú to len banky, k nim treba pripočítať rôzne zahraničné firmy, obchodné organizácie a vsakových spekulantov, ktorí dokonale využívajú bezmocnosť nášho štátu. Keď k tomu pripočítame našich cigánov, vyjaví sa nám táto hrôza v plnej veľkosti.

Nás národ stone pod touto tarchou a naša vláda predáva posledné striebro. Coskoro nebudeme už nič vlastniť a tak sa staneme nádenníkmi vo vlastnom dome. Ľudia musia chodiť za prácou do sveta, ako kedysi za cisára pána, zveladovať cudzie majetky a pomali sa dívať, ako naša zem chátra.

Ozobracovanie našich ľudí sa stále zväčšuje, na Slovensku máme dumpingové platy a západné ceny, mladomanželia sú nútení brať drahé hypotéky na kúpu bytov alebo stavbu domov, ktoré po krátkom čase nedokážu splácať, dôchodci zijú na pokraji biedy. Naše nemocnice a školy sa rozpadajú, odborníci utekajú na západ.

Príjmy nášho štátu stále klesajú, stavba diaľnic sa zastavuje, nieť prostriedkov na opravu ciest a mostov a naša armáda nie je už schopná obrany štátu. Takto prichádza náš štát na bubon.

Je to na zaplkanie, aký osud náš národ má. Mali sme vojny a 50 rokov socializmu a teraz sme zajatcami pazravého kapitalizmu. Boj o našu existenciu sa stále zostruje, strach prepadáva ľudí z neistej budúcnosti. Zostáva nám už len viera, za sa raz všetko obráti k lepsiemu.

Banky odvedly matkám přes 128 miliard

Investice do nákupu českých bank se jejich nynějším zahraničním vlastníkům bohatě vyplácí. Mateřské společnosti čtyř největších tuzemských bank získaly zatím na dividendách od roku 2004 do letošního roku přes 128 miliard korun.

Vyplyvá to z údajů serveru Bankovnípoplatky.com. Ohledně letošních dividend vyplácených ze zisku roku 2010 jsou zatím dostupné informace od České spořitelny a Komerční banky. Ty letos svým matkám vyplatí na dividendách dohromady přes 10,5 miliardy korun.

Na letošních valných hromadách pak vlastníci bank rozhodli o výplatě dividend ze zisku roku 2009 za 37,5 miliardy korun.

„Dividendy jsou samozřejmě vítané v časech hojnosti, ale ještě více se hodí v turbulentním období finanční krize, jak ukázal vývoj v posledních letech na příkladu belgické skupiny KBC –

v kritickém roce 2009 si do ČSOB sdíla pro dividendy převyšující 17 miliard Kč,“ uvedl server.

V období 2004 až 2009 si ohledně výplaty dividend nejlépe počínala podle serveru skupina KBC, která si z ČSOB prostřednictvím rozhodnutí akcionářů vyplatila okolo 55 miliard korun. Rakouská Erste Group si skrze Českou spořitelnu na dividendách přišla na 37,5 miliardy korun, francouzská Sociétés Générales pak z Komerční banky převedla 23,6 miliardy Kč.

Bank Austria Creditanstalt, jež ovládá UniCredit Bank, si může připadat jako chudý příbuzný. Vyplatila si totiž necelých 2,5 miliardy korun,“ uvedl server.

ČR je pro zahraniční vlastníky zlatý důl

Právě pravidelný příjem z dividend může podle pozorovatelů

být jedním z důvodů, proč KBC pozastavila svůj dřívější záměr prodat část akcií ČSOB na burze.

Zahraněním vlastníkům se tak již vrátily investice do nákupu českých bank, které až do konce 90. let vlastnil stát. V červnu 1999 český stát prodal svůj akciový podíl belgické KBC za téměř

40 miliard korun, stejnou částku získal i od Sociétés Générales za svůj šedesátprocentní podíl v Komerční bance. V srpnu 2000 pak 52procentní státní podíl v České spořitelně koupila za přibližně 19 miliard korun Erste Bank.

Například jak je Česká spořitelna pro celou tuto rakouskou skupinu důležitá, ukazují i výsledky za letošní první čtvrtletí. Zatímco Česká spořitelna v prvním kvartálu zvýšila meziročně čistý zisk skoro o 21 procent na 3,8 miliardy korun, Erste jako celek zvedla zisk meziročně jen o 2,1 procenta na 260,6 milionů eur (zhruba 6,3 miliardy korun).

Česká spořitelna tak se svými 5,2 milióny klientů generuje zhruba tři pětiny zisku skupiny Erste Bank. Ta přitom působí celkem v osmi evropských zemích a má v nich dohromady 17,5 miliónu klientů.

(svj, sp, ČTK)

+++++
Ja na mieste rodičov Haricha, dam na televziu trestne oznamenie a narusenie mravnej výchovy. Ved toto je dielo televizie ze Seps moze ucinkovat dalej. Musia byt aj moralne pravidla.

[Martin Harich:Šeps mi núkal "trávu"](#)

Harichovo priznanie: Šeps mi núkal marihuanu

Adela si pozvala do svojej šou Jana Bendiga aj preto, aby objasnil, či sa naozaj oženil, ako sa to písalo v bulvárnych médiách.

„Neoženil som sa. Bolo to v rámci jedného rómskeho festivalu, išlo o rekonštrukciu rómskej svadby, kde ja som hral ženícha. Médiá to nafúkli a všetci písali o tom, že som sa naozaj oženil,“ hovoril Bendig, ktorý prezradil, že reálnu svadbu by chcel mať, keď bude mať 26 rokov.

Krásne ženy aj množstvo tém ako ušitých pre pánov nájdete na portáli [Badman.sk](#)

Spolu s **Janom Bendigom**, ktorý účinkoval v prvej ČSS a skončil štvrtý, bol v Adela show aj čerstvo vypadnutý **Martin Harich**, ktorý v Superstar spôsobil medzi mladými fanúšičkami doslova ošiaľ, niekoľkokrát sa stalo, že mladé dievčatá počas jeho vystúpenia odpadávali. Aj Evita priznala, že jej dcéra sa po jeho vypadnutí doma zrútila.

„Ono sa to vraví, že odpadávali kvôli mne, ale podľa mňa to bolo z toho tepla. V hale je naozaj strašné horko,“ zahováral skromne Harich. **Adelu Banášovú** zaujímalo, ako vnímal to, keď dievčatá vydávali divné zvuky...“*oni sú trochu šialené...už od neadertálcov to bolo predsa tak, že chlap by mal ísť za ženou, aj mňa to tak rodičia učili,*“ smial sa Martin.

Prišla reč aj na marihuanu v súvislosti s Michalom Šepsom. „Nenúkal ťa niekedy? Nenútil ťa niečo pašovať?“, spýtala sa s humorom Adela.

„Ja mám takú zásadu, že nie, aj keď ma núkal.“ Na margo Šepsa ešte dodal „my sme si delili fanyanky. Ja som mal tie slušné a on tie neslušné.“

MA 16 ROKOV, ZAKAZDYM JE ZHULENY, TO SI MYSLIM, ZE NIE JE V
PORIADKU, KAZDE JEHO VYSTUPENIE ZVLADNE AJ TEN POSLEDNY OZVAN
A MOZNO AJ LEPSIE, SORRY ,ALE DO HUDBY SA VYZNAM A TOTO SUPER
NIE JE, ASI MAS SKUSENOSTI, KED TO OVLADAS CO JE TO SLOVO FETAK,
JE TO NAMYSLENY A AROGANTNY SOPLIAK A VIAC K TOMU NEMAM, CO
DODAT, A ASI SI TOTALNE HLUCHY A NAIVNY , KED TO NEVIDIS

+++++

Národne genetický, civilizačný, hodnotový zlom komunikačného priestoru Slovenska

Likvidácia platnosti Pittsburskej dohody Ústavou Česko-slovenskej republiky s likvidáciou Slovákov ako národa a jeho programovou asimiláciou v „národ československý“ (Preambula Ústavy z roku 1920); Prehlásenie Pittsburskej dohody za zdrap papiera; Likvidácia SNR s jej regionálnymi štruktúrami a tlačovými orgánmi; Likvidácia politického systému Slovenska a jeho podriadenie pražskému centralizmu až na Slovenskú ľudovú stranu a Slovenskú národnú stranu; Likvidácia slovenskej osnovy komunikačného systému Slovenska; To boli akty, ktoré totálne menia základ nového štátu. Národ ako jediný priestor, zvrchovaný priestor ľudskej civilizácie, kultúrno-antropologickej inovácie civilizácie, demokracie je vystavený likvidácii z priestoru štátu. Sme na prahu totálnej civilizačnej zmeny. Už nie národy majú určovať civilizačný vývoj, ale hlavy vlastníkov monetárneho kapitálu s mocenskými nástrojmi hovorcov, tínedžerov, politikov združovaných v politických stranách pravo-ľavých a ľavo-pravých odtienkov ideológie s centrálnymi kapitálom ovládaných internacionál. Kapitál sa zmocňuje civilizačného piliera masmédií. Na kapitalistickej osnove dvíha sa nadnárodné monštrum mediokracie. Médiá z piliera osnovy osvety, ducha, civilizačnej dôstojnosti človeka a národov menia sa v nástroj politickej, mocenskej manipulácie v nástroj marketingu kapitálu, v tovar komerčnej spotreby.

Revolúcie, ktoré otriasli Európou heslami slobody, rovnosti, bratstva, humanizmu stali sa pazderím propagandistických manipulácií. V liberálno-kapitalistickej vlne civilizácie „prestali jestvovať akékoľvek mravné zábrany v snahe dosiahnuť slávu, majetnosť, zisk.“ „Antickí, grécki a najmä rímski politici... naplnení a opojení často bezuzdnou túžbou po sláve, stali sa im akoby jediným a vhodným vzorom. Humanisti zatúžili po sláve... robili sa slávnymi vyvolávaním polemik, útočnosťou svojich spisov, výsmechom protivníkov, a to bez zábran a bez hraníc. Takmer neslýchané rozmery dosiahol verejný výsmech a utrhačstvo... Klamstvo, rúhanie, hrubosť, špinavosť – to všetko sa používalo. Patria sem i vtipy, ktoré sa nezastavujú pred ničím...“^{14/} Noviny, časopisy v šrotovisku nástupu svetovlády kapitálu, likvidujúceho civilizáciu národov, stali sa bahnom nerestí a nactiutřhačstva. Hanobenie a nactiutřhanie človeka, národa, výsmech a až fyzická likvidácia stali sa „reprezentáciou“ aj česko-slovenského komunikačného priestoru už medzivojnového obdobia. Tu konečne, v tomto civilizačnom zlome po liberálnych

buržoázných revolúciách s ortieľom likvidácie národov, zatlačenia národov ako nacionalistov, teroristov, ak si dovoľia brániť sa, na perifériu spoločnosti, povýšením občianskeho bezprízorného stáda na výslnie trhu práce dosiahnuť svetovládu, globalizáciu sveta s mocou bermudského trojuholníka moci“: a) monetárneho kapitálu; b) mafii internacionál; c/ nadnárodnej mediokracie, nachádzame optiku, ktorou porozumieme Pandorinej skrinke spolu a jeho poradia našich Hlasistov a národnarstva S. H. Vajanského, Hlinku, Rázusa a slovenských čechoslovakistov všetkých odtieňov.

Porozumenie aj poznámkam Antona Štefánka na adresu nacionálneho národného konzervativizmu S. H. Vajanského, Hlinku a Rázusa, že v práci ako predstaviteľa národných záujmov nekládli „*dôraz na problémy v konzervatívnej spoločnosti nepopulárne, nenacionalistické a pokrokové. Písať o socializme, voľnomyšlienkarstve, uvoľnenom pohybe revolučnej triedy posudzovali inteligenti, zoskupení okolo 'Národných novín' odmietavo.*“ Ich články, state, komentáre na dané nové civilizačné spektrum „*spravidla boli... zahatené v nacionalistickom, nie triedne robotníckom názore...*“^{15/}

Uplynulé 19. storočie, najmä jeho druhá polovica, sa v slovenskom novinárstve po roku 1918 už zrkadlí ako tektonická, aj keď medzerovitá stavba komunikačného mediálneho procesu. Bolo to však obdobie, v ktorom sa napriek inkvizičným, asimilačným maďarizačným represiám do roku 1918 vrstviť vedľa seba i nad sebou autochtónne koncepcie, mediálne pokusy. Čo bolo dôležité, že v ich vrstvení a striedaní bola zväčša prítomná organická a už až strategická následnosť masmediálnych projektov, profesionálnych inovácií. Je dokumentom aj etického, hodnotového obrazu žurnalistiky. Stala sa subjektom bytia národa. Slovensku sa dostalo do daru žurnalistiky, ktorá zostala s národom, kotvila hodnotovo, dejinne v jeho bytí. Šla do zápasov o jeho budúcnosť.

Ivan Dérer v komunikačnom priestore slovenskej politiky a publicistiky

Aká bola I. Dérerova „*životaschopná mravná idea*“ československej štátnosti? Identifikoval sa Dérer s národnou identitou slovenských dejín, svojbytnosti slovenského národa? Odpoveď nemusíme datovať kombináciami nesúvislých fragmentov jeho myšlienok. Dr. I. Dérer ich vyjadril jednoznačne v dvoch prednáškach: Česi a Slováci 22. októbra 1933 v Olomouci a Prečo sme proti autonómii?^{17/}

Zhrňme len jeho hlavné myšlienky a výroky z prejavu „Česi a Slováci“: Čo je podľa neho zjednocujúcou ideou československej štátnosti?

1. „*Sme presvedčení o tom, že náš československý štát je touto ideou myšlienky československej jednoty. Bez nej by československý štát vôbec nebol mohol vzniknúť a bez nej sa ani neudrží.*“
2. „*Myslím, že každé národné sebavedomie nevyhnutelne spojené je so snahou po štátnej samostatnosti. Tam, kde niet takéhoto snaženia, nemôže byť reči o zvláštnej národnej samobytnosti a osobitosti. Spoločnosť, spoludržaná spoločnou rečou, spoločnou literatúrou, spoločnými tradíciami, zvykmi, krojmi atd., nemôže byť považovaná za zvláštny národ, nemá-li súčasne snahu, aby uplatnila svoju samobytnosť tiež v samostatnom štátnom živote.*“

Nemôže byť najmenšieho sporu o tom, že slovenská spoločnosť nikdy takýchto aspirácií nemala.“ (50 – 51)

V literatúre národa ... niet ani stopy po aspiráciách po samostatnom, slovenskom, štátnom živote. Duša slovenská nikdy po tom netúžila. Nikde, v žiadnom prejave svojho kolektívneho života nedala ani znaku v tomto smere. V žiadnom ani literárnom, ani spoločenskom, ani politickom prejave, ani v žiadnom prejave význačných svojich jedincov nie. (51)

3. *Keď prehlídneme dejiny európske, zvlášť v posledných storočiach a menovite v dobách po francúzskej revolúcii, všade vidíme snaženie malých, nesamostatných, štátne a národne potlačených národov po národnom a štátnom oslobodení...*

U nás, u Slovákov, nikdy takéhoto snaženia nebolo... je fakt, že za celých skoro tisíc rokov trvania uhorského štátu Slováci nikdy, za žiadnych okolností, ani doma ani v cudzine, neprejavili názor, že chcú vytvoriť pre seba samostatný národný štát. (52 – 53)

4. *Bola to myšlienka československá, v jej hlasistickom a cyrilometodejskom pojatí, ktorá bezprostredne pred svetovou vojnou spôsobila medzi slovenským ľudom živý ruch a vyvolala v ňom záujem i o otázky štátnej samostatnosti. Ale nebol to záujem o vlastnú štátnosť slovenskú, ale bol to záujem o kultúrne, hospodárske a politické sblíženie československé... slovom, keď všetko, čo v Európe aspirácie národné, hlásilo sa o samostatný život a čo je hlavné, o samostatný štát, vtedy nebolo jedného jediného Slováka, ktorý by bol pre Slovákov požadoval samostatný štát slovenský. Ale nielen, že sa nenašiel Slovak, ktorý by bol takýto požiadavok formuloval, nebolo Slováka, ktorému by vôbec takáto myšlienka bola do hlavy prišla.*

Inými slovami: národná jednota československá je tu, ale chcú ju rozbiť a chcú zo Slovákov vytvoriť úplne odchylný a samostatný národ.¹⁹⁾

„Samostatný, zvláštny slovenský národ nebude slobodným národom, ale kompenzačným objektom nás obklopujúcich mocných. Ideológia zvláštneho slovenského národa a negovanie československej jednoty vedú k záhube národnej myšlienky slovenskej... Sila Čechov voči nemeckému náporu je väčšia a odolnejšia, keď sa opiera na celý československý národ.“ (Dérer, Ivan: Úvahy o československej otázke – Úryvky, výňatky a výťahy z rôznych rečí a článkov v r. 1933 a 1934, s. 33)

Čo povedať na tento Dérerov traktát?

Bernolákovci a štúrovci boli stúpcami európskej globalizácie, globalizácie zvrchovaných národov. Teda nielen federalizácie Uhorska. Uhorsko mohlo byť federalizované vo federalizovanej integrovanej Európe. Európe zvrchovaných, kooperujúcich národov, národných štátov. A akú to samostatnosť z toho pohľadu mali na mysli v programe Spoločnosti česko-slovenskej? Aký to bol strategický cieľ v chápaní ich „národnoštátnej doktríny“? Mimochodom tí ju mali ako magnu chartu tvoriacej sa modernej slovenskej politiky. Teda v tejto Magne Charte štúrovskej štátotvornej doktríny stálo ako hlavný cieľ: „*blaho a zvelebení národa svého*“. Pod týmto cieľom rozumeli, a tak to potom následne prezentovali v celom duchu SNN ako politických novín

politického slovenského národa: „*požívání práv přirozených v samostatnosti a celosti ohledu na jiné národy*“. A v tejto „doktríne“ štátotvornej projekcie národa vidia jej jediné možné rozvinutie v štátnosti. Teda štúrovci pochopili, že mimo tejto štátnosti národ nejestvuje, skôr či neskôr zaniká v poli asimilácie. Preto sa v tejto štúrovskej doktríne hovorilo jasne, že *k národnej samostatnosti náleží:*

a) „*Vlastná mohovitost', plná dokonalá majetnost' neodvislá od ktoréhokoli národu.*“

b) „*Neodvislost' národu z ohľadu osob a celosti krajiny.*“

„*Teda programová celost', plnost' samostatnosti. Samostatnosti, v ktorej sa neskrátí, nevypredá, korupčne nezašantročí ani jedna z týchto troch zložiek politického národnoštátneho programu.*“

Áno, štúrovcom, Slovákom 19. storočia, ktorí prijali výzvu nového veku ľudskej civilizácie slobodnej Európy s projekciou hodnôt slobôd, rovnosti, bratstva, solidarity národov, hodnôt vykúpených krvou revolúcií s duchom nových čias bolo jasné, a Štúrom, Slovenskými národnými novinami to vyjadrili nespočetne raz, že ak niektorý z týchto princípov suverenity národa, národov chýba, národ prestáva byť slobodný. Do akých podlaží civilizačného podpalubia klesla súčasná politická reprezentácia a ako vysoko sa čnela štátnická múdrosť projekcie slovenskej politiky v 19. storočí. Ako kontrastuje táto politika s tou dnešnou, ktorá rozpredala už nielen movitosť národa, ale likviduje už duchovnú postać národa, jeho kultúru, nivočí jeho kresťanskú dušu.

Bernolákovcom, štúrovcom a následným generáciám pripadol údel boja za „*zvelebení národa*“, boja za „*vysvobození*“ z jarma tyranstva, „*ve vydobytí sobě práv, které příroda každému národu k dosáhnutí cíle svého darovala*“. Aká to výzva do súčasnosti! Aká to odpoveď dejín Dr. Ivanovi Dérerovi?

Bernolákovci, štúrovci a ich Slovenské národné noviny viedli zápas o jednotu Európy a sveta. Základný kameň tejto stavby jednoty videli v budovaní jednoty Slovanov, Slovanov nielen, či predovšetkým, ako rasy. Podstatný bol iný faktor. Faktor, že ak sa podarí docieľiť jednota Slovanov, ktorí tvorili väčšinu na európskom kontinente, budeme bližšie k zjednoteniu všetkých národov Európy!

Na akom brehu národného pohybu bol Dr. Ivan Dérer? Čo je však podstatné, táto jeho „historická“ optika „rámcovala“ jeho aktivity politické, kultúrne, právnické a publicistické.

Toľko Dr. Ivan Dérer o vývine Slovákov do vzniku Česko-Slovenska. Ani slovo o Bernolákovi, bernolákovcoch. A o Štúrovi a štúrovcoch? Aké to dial'avy „poznania“ delili Déreera od ich skutočného zástoja v prebojovaní sebaurčovacieho práva slovenského národa. Aká tu bola priepasť medzi Ivanom Dérerom a už historicky existujúcimi snahami Slovákov o ich zvrchovanú národnoštátnu emancipáciu v rodine európskych národov? Nemala slovenská politika a politika čechoslovakizmu, t. j. asimilácie Slovákov výraznejšieho apologeta ako bol Ivan Dérer. Navyiac politika „reformačného štýlu“ v politickej likvidácii slovenského katolicizmu. Bez ktorého si vôbec nemožno predstaviť historický skelet duchovného, národného priestoru, národnej identity Slovákov.

Zlomom tohto kontrastu Ivana Déreera a slovenskej národnej politiky sa stali Pribinove oslavy v Nitre v auguste 1933. Mali to byť oslavy z príležitosti 1100. výročia posvätenia prvého kresťanského chrámu na našom území.

Usporiadanie slávností bol poverený prípravný výbor na čele s nitrianskym biskupom K. Kmeťkom. Pražská vláda však zrušila pôvodný prípravný výbor a vymenovala nový na čele s krajinským prezidentom J. Országhom. Oslavy mali vyznieť ako manifestácia česko-slovenskej jednoty. Mal rečnit' predseda vlády J. Malypetr, ministri Hodža a Dérer, predstavitelia legionárov, sokolov... slovom kde-cto, len Hlinka nie.

Ale mohutný (skoro stotisícový) zástup, ktorý prišiel dňa 13. augusta 1933 do Nitry z celého Slovenska, si demonštratívne vynútil, aby k nemu prehovoril A. Hlinka. Hlinka potom vystúpil na tribúne medzi „čestných hostí“ a bol medzi nimi jedinou osobnosťou, ktorá mohla utíšiť rozbúrenú masu národa. Prečítal rezolúciu, povedal svoj prejav a potom dával slovo krajinskému prezidentovi Országhovi, ministerskému predsedovi Malypetrovi a ostatným vládou vybraným rečníkom.

„Rezolúcia nitrianska“, ktorú Hlinka prečítal, bola výkrikom hrdého národa s bohatou históriou a dlhou kresťanskou tradíciou. Hovorilo sa v nej: *„Vyhlasujeme, že v štáte tomto chceme vidieť svoju budúcnosť nielen ako národ svojprávny a nielen ako národ rovnoprávny s národom českým, ale aj ako národ samobytný, ktorý sám chce spravovať svoje veci a chce sám riadiť svoj osud... Vyhlasujeme, že svojich národných práv, v Pittsburskej dohode zabezpečených, sa nikdy nezriekneme a že za lepšie blaho národa slovenského bojovať budeme mužne a vytrvalo, ako nám to káže povinnosť k slovenskému národu a posvätná pamiatka Pribinova. Slováci! Dnešné veľkolepé jedenáststoročné jubileum je živým dôkazom, že sme boli samobytným národom a takým chceme i ostať!“*^{21/} To prehlásil Hlinka! A ako interpretoval obsah Hlinkovho vystúpenia Dr. Ivan Dérer v citovanom prejave „Česi a Slováci? Predpokladáme, že čitateľ sa po tu citovanej rezolúcii Hlinku k výroku Dr. Ivana Déreera vráti a porovná.

Pribinove oslavy skončili pre česko-slovenskú vládu fiaskom. Bolo to fiasko aj pre Ivana Déreera. Priebeh osláv nestal sa pre vládu a ani pre Ivana Déreera ponaučením, pohnútkou vlastného hľadania a „revízie“ jeho postojov k „slovenskej vláde“. Naopak, miesto ponaučenia siahlo sa k trestom. A bol to Ivan Dérer, ktorý sa ako minister školstva osvedčil: *„nariadil vylúčiť vysokoškolských účastníkov osláv z univerzity, suspendoval mnohých učiteľov, profesorov a škôldozorcov, zastavil kongruu“* mnohým kňazom atď. Začalo sa trestné pokračovanie proti 120 účastníkom osláv.

Všetky autonomistické noviny boli zastavené: denník „Slovák“ na tri mesiace, Rázusove „Národné noviny“ na šesť. Vláda predložila snemu návrh zákona o zastavení činnosti a rozpustení politických strán, ktorý bol schválený v októbri 1933 a bol zrejme namierený proti HSĽS.

V parlamente sa o oslavách viedla veľmi búrlivá debata. Proti autonomistom najviac hromžili slovenskí ministri Dérer a Slávik. Rozhorčený M. Rázus povedal na adresu vlády dňa 20. októbra 1933 tieto smutno-pravdivé slová: *„Pochopte, bratia Česi, že*

agrárnu politiku možno robiť aj z Budapešti, socialistickú politiku možno robiť aj z Viedne, ale slovenskú a českú politiku možno robiť len z Prahy, len na Slovensku... My sme volali od rokov, čo máte robiť. A vy ste nás nechápali. Našli sa Slováci, čo vám Čechom hovorili, že nemáme pravdu. Vždy sa nájde Slovák, čo nás dezavuje. Človek sa musí hanbiť ako pes pred týmto parlamentom i pred vašimi ľuďmi pre tých Slovákov, ktorí vám, Čechom, obracajú hlavu na ruby.^{22/}

Ivan Dérer po nitrianskom vystúpení Hlinku a predstaviteľov vlády (vrátane seba Déreera), ktorí zožali politické fiasko, sústredil svojou razanciou ministra školstva do postihu slovenských „nacionalistov“ v rezorte školstva. Týmto postupom pochopiteľne sústredil na seba, podstatnú časť negatívneho ohlasu adresovaného vláde. Jeho tvrdé postoje voči slovenskému autonomizmu, kde mu už zlyhávali argumenty, nominovali ho do role tvrdej ruky čechoslovakizmu. Nasledovali polemické „zrážky“ na pôde Slobodnej školy politických náuk v Prahe (A. Hlinka, M. Rázus, J. Tiso a J. Sokol a „centralisti“ ministri M. Hodža a I. Dérer v klube Prítomnosť v máji 1934).^{23/} Tieto rétorické konfrontácie len ďalej dramtizovali politickú atmosféru. Tlač vo všeobecnosti, s výnimkou sociálnodemokratickej a národnosocialistickej tlače, podrobila túto diskusiu rozpačitej kritike na českej strane. V českých novinách a časopisoch poukazovali v komentároch na rozpory. Na Slovensku bola poväčšine negatívna reakcia. Pri všetkej kritičnosti však bolo badať viditeľný rozdiel. Rétorické vystúpenia Milana Hodžu pokladali sa ako vystúpenia „múdrejšieho politika“. Pripúšťal pri všetkej kritičnosti k Hodžovi, že v jeho vystúpeniach možno badať „*snahu byť objektívnym a spravodlivým*“, že videl u neho snahu vyvažovať centralistické vládne postoje reálnymi pohľadmi na Slovensko a snahu porozumieť mu. V Hodžových vystúpeniach je zrejme snaha kráčať s duchom času. Ivan Dérer sa naopak vnímal, ako centralista a socialista pochybných triednych názorov a praktík. Komentáre u Hodžu zaznamenávali „*zjavný posun od centralizmu k regionalizmu*“ a ocenili u tohto „*majstra politického lavírovania*“ aspoň triezvy pragmatizmus, s akým relativizoval svoje predchádzajúce postoje.^{24/} Ivan Dérer zotrval na myšlienke československého národa, jeho ostré akcie proti katolíckemu školstvu sa stupňovali. Keď bol zvolený nový výbor Matice slovenskej na čele s vedením nového správcu J. C. Hronského a Matica sa vrátila opäť národu, Ivan Dérer ako minister školstva konal. Odvolal z Matice slovenskej úradníkov, ktorí boli pod právomocou jeho ministerstva. Zrušil finančnú podporu pridelovanú Matici vládou. A nezostalo len pri týchto represívnych postupoch. Nastúpila vlna cenzúry. Tak dňa 6. novembra 1934 prehovoril v sneme Martin Rázus. Jeho prejav bol protestom proti zastaveniu „Národných novín“. Noviny mali za sebou už 65 rokov vychádzania. Maďarská policajná administratíva ich v Uhorsku ani raz nezastavila. A nebola to len cenzúra „Národných novín“, ale aj „Slováka“ a ďalších periodík ľudovej strany. Bola to už lavína politických procesov aktov šikanovania občanov, dokonca už aj mládeže za jej prejavenie národných postojov. Martin Rázus prihlásil sa k česko-slovenskej štátnosti ako to predtým učinil aj Hlinka: „*Aj vtedy – hovoril Martin Rázus, -- keď nás budete perzekvovať a naše noviny zastavovať, aj vtedy, keď nás budete trestať politickými pravotami, ostaneme svojej vlasti a svojmu štátu verní. Ja vám to nehovorím preto, aby som hľadal vašu vôľu, mne o to nejde, ale chcem vám to na plné ústa povedať, lebo my sa mnoho ráz nebudeme osvedčovať. Nemáme prečo. My sme tento štát aspoň tak stavali a bránili, ako ktorýkoľvek spomedzi vás a chceme, aby tento štát našiel ten základ a*

poriadok, aby vtedy, keď prídu zlé časy, dokázal byť silným. Aj vtedy, keď neraz plačeme v tomto štáte, keď je nám ľúto, že sa nám naša predstava o slobode zlomila, vašim pričinením zlomila, aj vtedy my tento štát milujeme a za ním stojíme. Ide nám o to, aby tento štát bol nielen váš, ale aby bol aj náš. A aby patril niekedy aj našim detným deťom.“

Za Rázusom 28. novembra 1934 prehovoril Dr. Jozef Tiso. Poukázal na to, že Česi nemajú slovanský pochop o štáte. Oni podľahli štátnej ideológii nemeckej, podľa ktorej národ je pre štát. Slováci sú tej mienky, že štát je tu pre národ. V štáte národ dopĺňa svoje sily a ich dovršuje. Štát nesmie ísť proti národu a nesmie byť molocho, ktorý žerie svoje národy.

„Skutočne je na čase – hovoril Dr. Tiso, -- aby sme sa vymotali z pojmu totálneho štátu. My totálny štát pripustíme len v tých odboroch, ktoré do rezortu štátu patria. Lebo štát má absolútnu suverenitu len v tých rozmeroch, ktoré sú mu uložené, aby ich riešil, ale nepriznávame štátu všetko zaujímať a všetko riešiť. Jednotlivec v štáte netratí svoju individualitu ľudí a najmä individualitu národa. Tieto dve individuality sa chcú spájať, a chcú spoločnými silami a snahami tvoriť a upevňovať tento štát.“^{25/}

Už od prijatia Ústavy roku 1920 je tu likvidačný nástup predstaviteľov slovenskej politiky z hodnotového a duchovného priestoru slovenského politického katolicizmu. Stoj či stoj marginalizovať ich účasť v utváraní základov česko-slovenskej štátnosti. Strelba do protestujúcich ožobračovaných robotníkov Polomka). Už roku 1932 sa Martin Rázus vo svojej parlamentnej reči po udalostiach v Polomke 1. februára 1933 pýtal: Čo robí vláda a jej politici?

„Praha – hovoril Martin Rázus – robí to, čo robila pred prevratom Viedeň voči Česku a Morave. Vyčkáva a robí zjavne podobné heslá, kým nemusí, nepopustí. Slováci, ktorí slúžili po prevrate centralizmu, nechcú sa dezavovať. Ja to uznám trpkou, niektorí nevidia skutočnosť pre krátkozrakosť, druhí ju aj vidia, ale neodvážia sa povedať pravdu, za ktorú sú aj oni zodpovední. Čaká sa, vyčkáva sa na nejaký zázrak a najčastejšie sa prikyvuje. A východná časť Republiky pri napätej pozornosti nám nežičlivej zahraničnej verejnosti, nachyluje sa ako zle vystavené krídlo budovy a dostáva puklinu. Za protislovenskú politiku robíme zodpovednými politikov – Slovákov, s ktorými sa, pravda, vládnym českým politikom ťažko rozpojiť, lebo boli a sú poslušní a ohybní, kým rastúce mladé Slovensko je barbarický dravé a požadovačné.“

Martin Rázus potom v mene slovenskej opozície vyhlásil, že neberie na známosť odpoveď predsedu vlády Malypetra, ktorú dal na interpeláciu ľudových poslancov o Pittsburskej dohode. Podľa Malypetra Pittsburská dohoda je už vo svojej podstate vlastne vyčerpaná ústavnými zákonmi a ináč ona je dielom samozvancov a nemožno ju za závažnú pokladať.

„A sa spytujem – hovoril Rázus, - akým dielom je ústava ČSR? Dr. Vavro Šrobár a jeho hlasistická niekoľkočlenná, do prevratu na Slovensku skoro bezvýznamná klika, jakživ nereprezentovala slovenský národ. Kto však vymenoval slovenských poslancov do

revolučného Národného zhromaždenia? Nebola na to kompetentná Slovenská národná rada v Turčianskom Svätom Martine? Len tak sa mohlo stať, že Slovensko nebolo v revolučnom Národnom zhromaždení primerane zastúpené a za Slovákov hovorili i páni Záruba-Pfefferman, Ing. Rotnágl, sl. Alica Masaryková, za Slovákov hovorilo osem Čechov, ktorým všetka česť, ale slovenský národ ani v revolučnom NS reprezentovať nemohli.

A keby vám ústavnú listinu naši významní aj boli odhlasovali, tu sme my mladší, tu je mladá generácia slovenská, ktorá ústavnú listinu neodhlasovala a pre vecné a formálne príčiny žiada a bude žiadať revíziu ústavy, ktorá dnes už nevyhovuje ani historickým krajinám a pre slovenský národ interpretovaná ako dosiaľ, bola by bezodným prameňom krívd a ortieľom smrti.^{26/}

O slovenských udalostiach prehovoril 3. februára 1933 v pražskom sneme aj Dr. Jozef Tiso. Pripomenul, že v českej tlači hneď začali písať o potrebe katolíckeho bloku, keď zbadali, že sa slovenskí katolíci a evanjelici na manifestácii vo Zvolene spojili v jeden tábor. Českí katolíci chceli by teraz tento tábor rozbiť. Urobiť to chcú vraj v záujme štátu a na jeho ochranu, ale bolo viditeľné, že im predovšetkým záleží na tom, aby vrazili klin medzi zjednocujúcich sa Slovákov na poli politickom.

„Musím vyhlásiť – hovoril Dr. Tiso – prirodzeným sklonom a nielen faktickým štátoprávnym rámcom vedení, kloníme sa k najbližšiemu Slovanovi, bratovi Čechovi, aby sme s ním ako malý národ, tvoriaci jednotný štát, takto uplatnili svoju suverenitu. Vieme dobre, že ako malý národ, ak sme žiadostiví svojej suverenity, nemôžeme sa uplatniť v inom štátnom zložení, iba v slovenskom štáte, že tá suverenita má byť v ruke slovanskej, keď ju už nemôžeme mať plnú sami. Preto sme si vedomí prirodzenej povinnosti svojej, štát na stráži nad životom tohto štátu a prinášať všetky obeť na jeho oltár. Ale musíme si byť vedomí toho, že v tomto štáte sa naša národná suverenita v rámci dohody stanovenou i uplatňuje, lebo ináč museli by sme i prakticky vystúpiť k uplatneniu tézy: národ je viac ako štát.“^{27/}

Ani voľby roku 1935 kurz politického centralizmu nového vládneho Malypetrovho kabinetu nezmenili. Malypetr za základ ďalšieho spravovania štátu prisľúbil: „pokračovať energicky a brániť sa všetkými zákonitými prostriedkami“ proti tým, ktorí by prejavili inú mienku vo veci vedenia a spravovania spoločného štátu.^{28/} Mimo vlády zostalo 36 poslancov zo Slovenska.

V novej vláde zaujal Dérer post ministra spravodlivosti (1934 – 1938). Pokračoval v ostrom kurze boja „proti štvavému tisku“. Aký napokon vo svojom diele „Slovenský vývoj a ľudácka zrada“ v kapitole Překážky v boji proti štvavému tisku konštatoval:

„Resort ministra spravodlivosti mi umožnil, abych i jinak uplatňoval svoji politiku v otázce čs. jednoty. Jako šéfovi státních zastupitelstev podléhala mi z velké části služba zabavování periodických tiskopisů (t. zv. censurování novin). Že jsem proti štvanicím ľudáckého tisku této možnosti hodně použil a podnikl vše, co v rámci platných zákonů bylo možné, to sotva možno popřít. Ale zvrácenost nerozhodné vládní politiky proti

luďáckému radikalismu objevovala se na tomto poli ve velmi zvláštním světle. Na jedné straně jsem jako ministr spravedlnosti dával přísné příkazy a směrnice státním zastupitelstvím, jak mají postupovat, aby co nejdříve bylo dosaženo soudních podmínek zastavitelnosti štvavých časopisů a zastupitelské orgány fungovaly tu bezvadně. Ale provedení soudních nálezů o zastavitelnosti měly v rukou úřady politické správy, podléhající ministerstvu vnitra. Na druhé straně však předseda vlády Dr. Hodža, prováděje svoji kompromisní politiku, poskytoval subvence a výhody týmž časopisům, anebo aspoň hospodářským podnikům anebo osobám, které je vydržovaly anebo podporovaly. Často se mohlo stát, že pokuta, kterou soud vyměřil luďáckému redaktorovi za štvavý protistátní alebo protičeský článek, byla zaplácena z těchto vládních peněz. Je nabitelné, že takováto politika jen hnala vodu na mlýn luďáckých radikálů a nepomáhala pozitivistům. Ale slepá důvěra k Hlinkovi a víra, že v dané chvíli zařídí všechno ve prospěch státní věci, umožňovaly takové absurdnosti.^{29/}

V období rokov 1935 – 1938 sa uzatvára a vyčerpáva škála Dérerovej protiautonomistickej argumentácie. Ďalšie roky, až do bezprostredného nástupu politickej krízy leta roka 1938, nepriniesli v tomto smere nič presvedčivé. Ešte tri memorandá vo veci autonómie postupne predložil Ivan Dérer v januári, marci a auguste 1939 prezidentovi E. Benešovi, resp. Predsedovi vlády M. Hodžovi.^{30/} V druhom memorande navrhoval konzekventné „zásahy namierené výslovné proti činnosti HSLS – od zákazu jej schôdze, zastavenia všetkej tlače, pokiaľ sú na to zákonné podmienky, zastavenie subvencií každého druhu na podporu všetkej propagandistickej aj politickej činnosti HSLS...“^{31/} Aby napokon sám predostrel svoj Návrh na vyriešenie slovenského problému v rámci Česko-Slovenskej republiky poskytnúť Slovensku určité rozumné autonómne zriadenie.^{32/} Bolo už neskoro...

Treba raz a pre vždy skončovať s lžou, že Slováci, HSLS a SNS sa usilovali o rozbitie česko-slovenského štátu. Kto rozbil tento štát bola pražská politika ignorácie politickej reality vtedajšej Európy. Mníchovská zrada Francúzska, Anglicka s asistenciou Mussoliniho Talianska a fašistického horthyovského Maďarska a prijatie mníchovského diktátu pražskou politikou rozhodlo o osude česko-slovenského štátu. Je historickým faktom, že ešte v septembri 1938, keď lord Runciman „diplomatically guľatými slovami odporúčal, že celá ČSR má sa odovzdať pod protektorát Veľkonemeckej ríše“^{33/}, lebo otázku spolužitia Nemcov a Čechov v jednom štáte nemôže on vyriešiť,^{34/} žiadala politická reprezentácia HSLS a SNS vládu, aby konala. Bolo už treba ratovať Slovensko, slovenský národ. Pre českú politiku však stále bola kľúčová otázka nemecká, a nie zabezpečenie stability štátu doriešením rovnoprávných štátotvorných vzťahov Slovákov a Čechov. Preto sa dňa 19. septembra 1938 zišli v Bratislave poslanci a senátori HSLS. Vydali komuniké k situácii, k vláde a verejnosti:

„Nemáme a nemali sme – hovorilo sa v komuniké – ani písomnú, ani ústnu dohodu o spolupráci s neslovanskými politickými stranami. Veríme v silu a vo víťazstvo pravdy svojho národa. Žiadame:

1. úplné rešpektovanie samobytnosti slovenského národa a slovenského jazyka,

2. *okamžité a definitívne vyriešenie slovenskej otázky na podklade Pittsburghskej dohody a posledného parlamentného návrhu Hlinkovej slovenskej ľudovej strany so zákonodarným snemom pre Slovensko.*

Ako národ kresťanský odsudzujeme snahy o krvavé a násilné vyriešenie národných problémov štátu. Vyslovujeme hlboké presvedčenie, že dobrého pomeru Čechov a Slovákov a tým vnútorného a zahraničného posilnenia štátu česko-slovenského bude konečne dosiahnuté. Chceme slobodný a spokojný národ, autonómne a šťastné Slovensko, konsolidovanú republiku Československú. Boh nám pomáhaj!^{35/}

V zmysle tohto uznesenia hovorili zástupcovia HSEŠ s predsedom vlády Dr. Hodžom a prezidentom Republiky Dr. Benešom o urýchlennom riešení slovenskej otázky.

Dňa 23. septembra 1938 ráno rokovali podpredseda HSEŠ Dr. Jozef Tiso a gen. taj. Dr. Martin Sokol v Prahe s predsedom vlády Dr. Milanom Hodžom. Objasnili mu protivojnové stanovisko Hlinkovej strany a s ním Hodža prejavil súhlas. Žiadal, aby strana toto svoje stanovisko podala prezidentovi Republiky Dr. E. Benešovi písomne.

Takto vnikol list podpísaný Dr. Jozefom Tisom a Dr. Martinom Sokolom a ešte predpoludním 23. septembra 1938 ho doručili na Pražský hrad. Beneš neodpovedal.

Francúzsko a Veľká Británia adresujú do Prahy nótu, že proti útoku Nemecka neposkytnú pomoc.

Hodža so súhlasom Beneša nótu prijíma. Nasleduje už známa dráma Mníchova. Do rádia za Slovákov prehovoril aj Ivan Dérer: „*Opustení od tých, ktorí nám sľubovali pomoc a opierajúc sa jedine o sovietske Rusko, viedli by sme vojnu s veľmi nebezpečným charakterom. Česko-Slovensko bolo by označené za exponenta sovietskeho Ruska a nielen naši susedia, ale aj západní naši priatelia pokladali by túto vojnu za vojnu komunizmu proti európskej civilizácii a my by sme sa boli naši v otvorenom nepriateľstve so západným svetom. Do takejto katastrofálnej situácie ani jeden zodpovedný štátnik našu vlasť postaviť nemohol a nesmel.*“^{36/}

Odstúpenie Hodžu a demisia vlády, po Mníchove aj Beneša bolo nie zradou. Bol to vraj „*iba nepopulárny akt štátnickej nevyhnutnosti.*“^{37/} Háchovo protektorátne prezidentovanie bolo „*obetovanie sa pre národ.*“

Mníchov bol však totálnou porážkou čechoslovakizmu. Aj Dérerovej politiky tvrdej ruky. Poslanec Dr. Ferdiš Juriga nazval Dérera Drakonom. Dérerovou politickou prehrou bolo vystúpenie predsedu snemu Malypetra 17. novembra 1938 v čase podania návrhu ústavného zákona o slovenskej autonómii. Vo svojej rozlúčkovej reči v sneme Malypetr na adresu A. Hlinku, povedal aj pre Dérera, pre čechoslovakistov vôbec, zdrvivé slová: „*...Hlinka nebol len duchovným vodcom svojho ľudu, bol jeho tribúnom, ktorý rozumie jeho duši.*“ Politické dejiny „*raz vo väčšom odstupe zhodnotia Hlinkovu činnosť veľkej osobnosti, ktorú si všetci, či priateľ, alebo azda odporca, vážili a ctíli.*“ Aký zmysel mal po tomto prejave celoživotný Dérerov boj.

Záver:

Ivan Dérer vyrastal v národne a sociálne povedomom prostredí. Politické maturity absolvoval v prostredí osobností Milana Hodžu, Ferdiša Jurigu i predstaviteľov sociálnych demokratov Emanuela Lehockého, Kasalu. Emotívne boli jeho stretnutia so Svetozárom Hurbanom Vajanským a ďalšími. *„To bolo prostredie, atmosféra, ktoré formovala mladého študenta práv Ivana Déreera.“*^{39/}

Novinárske primárky absolvoval spoluprácou s „Ludovými novinami“, Slovenským obzorom (Anton Štefánek), v „Slovenskom týždenníku“ (Milan Hodža). Anton Štefánek a Milan Hodža boli jeho lektormi lekcií z novinárstva. Exámenom boli jeho prvé články, poväčšine s právnickou problematikou. S Augustom Ráthom a Milanom Ivankom redigoval v Bratislave časopis „Národný hlásnik“. A maturitou z novinárstva bola jeho protivojnová stať „Hyeny chcú vojnu“. Ocenenie: zatknutie, väzenie, po prepustení front, zranenie, odkomandovanie do Sedmohradska na cenzúrne oddelenie divízneho veliteľstva. Zásluhou Kornela Stodolu sa dostal na cenzúrny úrad do Viedne. Dérer sa stal poradcom. Tu sa zoznámil s duchom a metódami rakúsko-uhorskej byrokracie.

Vo Viedni absolvoval politickú školu v stretnutiach s politickými činiteľmi Slovenska – Matúšom Dulom, Ludovítom Okánikom, z novinárčiny už známym Antonom Štefánkom, Milanom Hodžom. Blízke kontakty sa začali viazať k sociálnemu demokratovi Emanuelovi Lehockému a ďalším. Z českých politikov to boli K. Kramář, A. Rašin, Udržal, Kľofáč.

Dérerova účasť na martinskom zhromaždení 30. októbra 1918 o hlasovanie za prijatie Martinskej deklarácie bolo pre Ivana Déreera definitívnym vstupom do politiky. Jeho vstupy do novinárstva už boli iba vstupy rétoriky politika zaznamenané tlačou a tiež ako ministra školstva a ministra spravodlivosti jeho aktivitami v oblasti uplatňovania tlačového zákona a cenzúry.

V Prahe sa Ivan Dérer stal členom revolučného Národného výboru a Národného zhromaždenia.

Po utvorení Ministerstva s plnou mocou pre správu Slovenska pod vedením Vavra Šrobára, stal sa Ivan Dérer na tomto ministerstve vládny referentom pre pravosúdie. Stal sa svedkom tragickej smrti M. R. Štefánika, keď na čele vládnej delegácie mal M. R. Štefánika privítať vo vlasti na Vajnorskom letisku. V roku 1920, po Šrobárovom odstúpení, sa stal na krátky čas ministrom s plnou mocou pre správu Slovenska.

Osnovou politického systému štátu sa po roku 1920 stali politické strany. Ivan Dérer sa aktívne zapája do sociálnej demokracie. Stála sa platformou pre jeho aktivity v službe štátu. V rokoch 1921 – 1922 ako minister pre zjednotenie zákonodarstva a verejnej správy; v rokoch 1929 – 1934 post ministra školstva a národnej osvety; v rokoch 1934 – 1938 minister spravodlivosti. Vo vzťahu k novinárstvu nebolo to jeho najšťastnejšie obdobie. Výrazne sa angažoval v represívnych aktivitách cenzúry s negatívnymi dôsledkami pre pluralitu a slobodu tlače. *„V rokoch prvej republiky sa potom vyprofiloval ako jeden z najdôležitejších predstaviteľov politického čechoslovakizmu.“*^{40/} Slovenskú národnosť

v etnickom zmysle nezapieral. V politickom chápaní národa stál jednoznačne na pozícii čechoslovakistickej definície jednotného československého národa. Nedocenil, že podobne ako sa v bývalom Uhorsku pod pláštikom politického národa uskutočňovala surová maďarizácia, tak pod ideológiou čechoslovakizmu sa urovnával politický priestor pre asimiláciu a diskrimináciu slovenského národa. Ivan Déer bol ako politický rétor, esejista doslova ideológom tohto procesu asimilácie Slovákov.^{41/}

Po odstúpení Hodžovej vlády v dôsledku Mníchova, etablovaním slovenskej autonómnej vlády na jej žiadosť bol Dr. Ivan Déer zbavený poslaneckého mandátu. Odmietol sa vrátiť na Slovensko ako odporca národno-emancipačného prúdu slovenskej politiky a slovenskej samostatnosti.

Dr. Ivan Déer teda nebol novinárom z povolania. No bola to osobnosť s prienkami do reality dňa a času. Vo svojich rétorických, publicistických, esejistických, historizujúcich vstupoch do priestoru verejnej, mediálnej, politickej komunikácie utváral vo sfére čechoslovakistickej ideológie hodnotový, argumentačný, komentatívny základ, matériu osobitne sociálnodemokratickej publicistiky a sociálnodemokratickej tlače, osobitne „Robotníckych novín“ s presahmi do vysielania Československého rozhlasu a do citačného portfólia agentúrneho spravodajstva a zahraničnej tlače. Stal sa argumentačným normatívom slovenskej publicistiky čechoslovakistickej orientácie, ako jej najdôslednejší realizátor ako publicista^{42/} s prahom školskej, duchovnej, politologickej či právnickej politiky.

Dr. Ivan Déer sa stal v priestore publicistiky slovenskej, česko-slovenskej (písal i po česky do českých periodík) doslova čechoslovakisticky ortodoxným politikom a publicistom. Jeho ostrý publicistický hrot proti politikom, proti publicistike z portfólia politického katolicizmu, ho vzdŕaloval od národa vôbec. Ideológia čechoslovakizmu odcudzila ho od politologickeho základu bernolákovsko-štúrovských a pochopiteľne Hlinkových a Rázusových postojov v národných otázkach sebaurčovacích právach Slovákov. Až tak ďaleko a hlboko, čo vyjadril priam nekompromisne v eseji Česi a Slováci.

Déer sa sám charakterizuje aj ako publicista: „*Moja politická, publicistická, verejná činnosť charakterizovaná je priamočiarou a dôslednou prácou proti hungarizmu a maďaronizmu. To není boj proti veterným mlynom. Nielen predprevratoví slovenskí národovci zmenili sa v dobách poprevratových. Je to zvláštny psychologický zjav. Táto časť starých slovenských národovcov vedela veľmi dobre plávať „proti prúdu“ za Maďarska, kde to bolo nepomerne ťažšie a nebezpečnejšie, ale stratila túto schopnosť v Republike“.* (Déer, Ivan: Úvahy o československej otázke, c. d., s. 33.) Dr. Ivan Déer nemal horizont Dr. Milana Hodžu, ktorý ako politický pragmatik pochopil v danej politickej situácii odstránenia Štefánika, že otvorená politika prezentácie slovenských záujmov v novej situácii réžie pražskej politiky je možná iba cez politické klišé čechoslovakizmu. Preto jeho články, rétorické prejavy doslova poburovali Dr. Ivana Déerera, že pod rúškom čechoslovakizmu prehliadal otázky, ktoré „nahrávali“ Hlinkovi a Rázusovi. Právnické vzdelanie exekutívy priviedlo Ivana Déerera k zjednodušovaniu

pohľadu, k jednoznačnosti pohľadu na politickú realitu z aspektu paragrafu čechoslovakistickej ideológie.

Dérerova aktivita politická, rétoricko-publicistická vrcholí po roku 1927. A jej finálny nástup možno datovať do obdobia po roku 1933 počnúc jeho vystúpením na Pribinových oslavách v roku 1933 v Nitre. Dérer neprekonal, žiaľ, v sledovaní novodobých aktivít slovenskej politiky svoju konfesijnú determinovanosť. Osobitne v jeho až citovom neovládaní sa v postojoch voči politikom, novinárom, publicistom z radov slovenskej katolíckej inteligencie. Táto jeho konfesijná vyhranenosť až dominancia bola pravdepodobne mostom jeho zaradenia sa do dominantného prúdu českej politiky. Bol skôr politikom dogmy a už nie tak filozofie politologického myslenia, politickej, taktickej variability, rozmeru osobností Dr. Milana Hodžu. Dérer nebol ako politik, rétor, publicista politikom dialógu. Kompromis bol pre neho neprijateľný a nemysliteľný. Bol to vojak, nie vojnový stratég. Aj v politike bol viac publicistom, rétorom, komentátorom so všetkým inventárom publicistického zjednodušovania politickej reality, či upravovania si tejto reality, faktov podľa, či na mieru, svojej vlastnej hodnotovej ideologickej prizmy.

Nebol to však politik, publicista karierizmu, ktorých bolo v radoch slovenských čechoslovakistov neúrekom. Bol tým, čím bol zo svojho vnútorného presvedčenia. Bol jednoducho politikom, publicistom, rétorom v orchestri čechoslovakistickej politiky. A tak nie história, historici, ale sám vyniesol nad sebou výrok historickej pravdy, a ten treba prijať. Dostalo sa mu aj spravodlivého docenenia českou vládou udelením vysokých štátnych vyznamenaní In memoriam za dielo vykonané v záujmoch českej politiky.

POZNÁMKY:

^{1/} Dokumenty, ref. 24, dok. 150, s. 476 – 482. In: Marián Hronský: Mikulášska rezolúcia 1. mája 1918. Slovenská sociálna demokracia v procese národnooslobodzovacieho zápasu. SAV, Veda, Bratislava 2008, s. 91.

^{2/} Robotnícke noviny 17. 10. 1918, čl. „Budiš jasno!“ In: M. Hronský: c. d., s. 95.

^{3/} Hronský, M.: c. d., s. 99.

^{4/} Predvojnovému obdobiu vývinu slovenského mediálneho priestoru sa venujú početné štúdie publikované v zborníkoch z konferencií Ústavu politických vied SAV: Milan Hodža politik a žurnalista. Veda, vyd. SAV, Bratislava 2008. 268 s.; Miroslav Pekník a kol.: Ferdinand Juriga ľudový smer slovenskej politiky. Vyd. SAV, Veda, Bratislava 2009, 443 s.; Darmo, J.: Slováci a Slovania v geopolitických súradniciach Európy. In: Konferencia – tradícia a perspektívy. Zborník, Bratislava 2009, s. 17 – 45; Darmo, J.: Dejiny slovenského novinárstva na pozadí stredoeurópskeho politického vývoja. In: Zborník „Slováci a ich národné bytie v Európe (maďarizácia“, Bratislava 2010, s. 92 – 130; Štefánek, Anton: Osudy slovenského časopisectva pred prvou svetovou vojnou. SUA Bratislava. Fond Anton Štefánek, Kartón č. 18, inv. č. 732.

- ^{5/} Juriga, F.: Dr. Ivan Dérer. In: Dérerovi k päťdesiatinám. Zost. J. Jiránek. Bratislava 1934, s. 28.
- ^{6/} Šuchová, Xénia: Ivan Dérer, sociálna demokracia na Slovensku a slovenská otázka. In: Kapitoly z dejín sociálnej demokracie na Slovensku. T. R: I. Médium, Bratislava 1996, s. 234.
- ^{7/} Štefánik, Anton: Masaryk a Slovensko. In: Sborník přednášek o T. G. Masarykovi. Praha 1931, s. 250.
- ^{8/} Tille, V.: Vzpomínky na Štefánika, s. 19 – 120.
- ^{9/} Tamže
- ^{10/} Masaryk, T. G.: Světová revoluce, s. 120 – 122.
- ^{11/} Štefánek, A.: c. d., s. 223 – 224.
- ^{12/} Tamže, c. d., s. 224.
- ^{13/} Čepan,, Oskar, c. d., s. 4.
- ^{14/} J. Ch. Korec: Čo nepoznáme z histórie. LUČ. Bratislava 2010, s. 296.
- ^{15/} Dr. Anton Štefánek: Osudy slovenského časopisectva pred prvou svetovou vojnou. ŠÚA SR Bratislava. Fond Anton Štefánek. Kartón č. 18, inv. č. 732.
- ^{16/} Darmo, Jozef: Slovenská žurnalistika 1918 – 1938, zv. 2, MS Martin 1966.
- ^{17/} Prejav publikovaný pod názvom „Česi a Slováci“. Zborník jeho statí a prejavov „Československá otázka“. Nakladateľstvo Praha XII., 1935, s. 50 – 67.
- ^{18/} Tamže, s. 68 – 95.
- ^{19/} Ani zmienky o Bernolákovi, Bernolákovcoch, Štúrovcoch, ich koncepcie politického národa.
- ^{20/} Dérer, Ivan: Česi a Slováci. In: Československá otázka. Ospravedlňujeme sa čitateľovi za tak obsažné citácie z tohto Dérerovho prejavu. Vypovedajú, a to samotným Dérerom o jeho politickom, rétorickom a publicistickom zástoji v česko-slovenskej politike.
- ^{21/} Karol Sidor – František Vnuk: Za Boha a národ. Náčrt životopisu Andreja Hlinku. Toronto – Bratislava 1990, s. 56.
- ^{22/} Karol Sidor – František Vnuk: c. d. s. 57.

- ^{23/} Kapitoly z dejín sociálnej demokracie na Slovensku. s. 242.
- ^{24/} České slovo, Venkov, Právo lidu, Bohémia z 9. 5. 1934. Národné noviny 12. – 23. 5. 1934; Slovák 17. 5. 1934.
- ^{25/} Sidor, Karol: Slovenská politika na pôde pražského snemu (1918 – 1938), zv. II., Bratislava 1943, s. 94.
- ^{26/} Sidor, Karol: c. d., s. 64.
- ^{27/} Sidor, Karol: c. d., s. 65.
- ^{28/} Sidor, Karol: c. d., s. 140.
- ^{29/} Dr. Ivan Dérer: Slovenský vývoj a ľudácka zrada. Kvasnička a Hampl v Praze. s. 263.
- ^{30/} Tamže, s. 273 – 293.
- ^{31/} Kapitoly z dejín sociálnej demokracie na Slovensku, 1996, s. 247.
- ^{32/} Archív Národnej knižnice Matice slovenskej, f. I. D., i. j. 85 c 35.
- ^{33/} Sidor, Karol: c. d., str. 251.
- ^{34/} Sidor, Karol: c. d., s. 252.
- ^{35/} Sidor, Karol: c. d., s. 264.
- ^{36/} Juriga, F.: Dr. Ivan Dérer. In: Dérerovi k päťdesiatinám, zost. J. Jirásek, Bratislava 1934, s. 28.
- ^{37/} Šuchová, Xénia: Ivan Dérer, Sociálna demokracia na Slovensku a slovenská otázka. In: Kapitoly z dejín sociálnej demokracie na Slovensku, s. 234.
- ^{38/} Tamže, s. 235.
- ^{39/} Kováč, Dušan: Ivan Dérer. In: Muži deklarácie. Vyd. Veda SAV. Bratislava 2000, s. 204.
- ^{40/} Kováč, Dušan: c. d., s. 216.
- ^{41/} Jeho prejavy, eseje vyšli v druhej polovici tridsiatych rokov v knižných vydaniach. Československá otázka (Praha 1935); Česi a Slováci v strednej Európe (Praha 1938); Naše problémy – úvahy o základných otázkach Československa (Praha 1938); Slovenský vývoj a ľudácka zrada (Praha)

^{42/}Robotnícké noviny, 26, č. 114, 19. 5. 1929, str. 1

Použitá literatúra:

- 1/ Janota, Milan: 10 rokov oslobodeného Slovenska. Bratislava 1928, 121 s.
- 2/ Zpráva o činnosti československé sociálně demokratické strany dělnické v l. 1927 – 29. Praha 1930, 231 s. + přílohy grafy.
- 3/ Československý výber. Baťova cena čs. novinářství 1937. Soubor oceněných článků a pojednání. Zlín 1937, 126 s.
- 4/ Weingart, Miluš: Sborník přednášek o T. G. Masarykovi. Praha 1931, 259 s.
- 5/ Hodža, Milan: Slovenský rozchod s Maďarmi roku 1918. 206 s.
- 6/ Slováci. Turč. Sv. Martin 1910.
- 7/ Lipscher, L.: Ľudácka autonómia. Ilúzie a skutočnosť. SVPL Bratislava 1957, 319 s.
- 8/ Gosiorovský, Miloš: Príspevok k dejinám slovenského robotníckeho hnutia. Pravda. Bratislava 1951, 156 s.
9. Kolektív autorů: Kapitoly z dějin čs. tisku II. Sešity novináře, roč. III. 1968, č. 5, 169 s.
- 10/ Sidor, Karol – Vnuk, František: Za Boha a národ. Náčrt životopisu Andreja Hlinku. Toronto – Bratislava 1990, 71 s.
- 11/ Duffack, J. J.: Štefánik a Československo. Fakta a svědectví. Nakladatelství Naše vojsko 2007, 203.
- 12/ Husár, Jozef: Musel generál M. R. Štefánik zahynúť? (Fakty, svedectvá, dokumenty). Bratislava 2000, 176 s. Dokumenty
- 13/ Štvrtecký, Štefan: Náš Milan Rastislav Štefánik. Smena. Bratislava 1990, 305 s.
- 14/ Slovensko a Maďarsko v rokoch 1918 – 1920. Zborník referátov z konferencie v Michalovciach 14. – 15. 6. 1994. Matica slovenská. Martin 1995, 181 s.
- 15/ Maťovčík, Augustín: Život a dielo Antona Bernoláka. Bratislava 1997, 149 s.
- 16/ Vároš, Milan: Posledný let generála Štefánika. Vyd. Obzor. Bratislava 1991, 191 s.
- 17/ Kantský, Emil, Karol: Kauza Štefánik. Legendy, fakty a otázky okolo vzniku Česko-Slovenskej republiky. Matica slovenská. Martin 2004, 295 s.
- 18/ Slováci v Maďarsku: Zborník z vedeckej konferencie. Bratislava 1992. 402 s. + obrazová príloha.
- 19/ Medrický, Gejza: Minister spomína. Litera. Bratislava 1993. 348 s. Obrazová príloha
- 20/ Hlinka, Andrej: Zápisky z Mírova. Bratislava 1991. 117 s.
- 21/ Milan Hodža politik a žurnalista. Veda. Bratislava 2008, 267 s.
- 22/ Pekník, Miroslav a kol.: Ferdinand Juriga ľudový smer slovenskej politiky. Veda. Bratislava 2009, 443 s.
- 23/ Hronský, Marián: Mikulášska rezolúcia 1. mája 1918. Veda. Bratislava 2008, 133 s.
- 24/ Hronský, Marián – Pekník, Miroslav: Martinská deklarácia. Cesta slovenskej politiky k vzniku Česko-Slovenska. Veda. Bratislava 2008. 383 s.
- 25/ Mach, Alexander: Z ďalekých ciest. MS. Martin 2008. 367 s.
- 26/ Korec, J. Ch.: Čo nepoznáme z histórie. LÚČ. Nitra 2010. 352 s.
- 27/ Darmo, Jozef: Slovenská žurnalistika 2, Martin 1966.
- 28/ Panslavizmus, tradícia a perspektívy. Zborník. Bratislava 2009, 79 s.
- 29/ Slováci a ich národné bytie v Európe. Zborník. Bratislava 2010. 224 s.
- 30/ Storočie propagandy. Slovensko v osídľach ideológií. AEP Bratislava 2005, 233 s.

31/ Dérer, Ivan: Československá otázka, Praha 1935.

32/ Hodža, Milan – Škultéty, Jozef: Polemika o československom rozkole. MS. Bratislava 2008, 437 s.

+++++

DIAMANTOVE BANE

Ked' sa pán Jozef Petrov pred 39-rokmi rozhodol, že zo zahraničného

zájazdu sa nevráti do socialistického Československa, vtedy zaručene netušil, ako sa bude odvíjať ďalší osud vtedy len 19-ročného mladíka, ktorý sa postupne svojou vlastnou pracovitosťou a tvrdou vôľou dokázal vypracovať na špičkového drahokamového experta. Presadiť sa, a byť uznávaný v tejto najtvrdšej profesii bez akejkoľvek podpory, dokonca, ako sám tvrdí, "že bol jeden z mála nežidov v tejto internacionálnej drahokamovej branži", len dokazuje jeho vytrvalosť a schopnosti.

Ked' vo februári 1997 Luxemburské národné múzeum usporiadalo výstavu drahokamov, tak pána Petrova, vtedy už ako svetového špecialistu v tejto branži, oficiálne pozvali, aby návštevníkom vysvetľoval, ako napríklad môžu rozpoznať pravé drahokamy od falošných. Jeho osobe, dokonca s jeho fotografiou, priamo pri prednáške, venovali obsiahly článok francúzske noviny Le Républicain Lorrain z 9. februára 1997, či luxemburské noviny Luxemburger Wort z 7. februára 1997. Keďže patrí medzi zakladateľov novej technológie špeciálneho brúsenia drahokamov, dostáva aj ponuku od Smithsonian Institution, aby bol tri mesiace ich hosťom, či ponuku od časopisu JQ MAGAZINE. A takto by som mohol pokračovať.

Čitateľom musí byť jasné, že pán Petrov nie je žiadny podvodník či hochštapler. Nie je ani žiadny parazit, darmožráč a tupohlavec, ako drvivá väčšina členov ponovembrových vlád a parlamentov. Preto tento úvod, ktorý je pre ďalšie pokračovanie príbehu mimoriadne dôležitý.

Ako sa Jozef Petrov stretol s Ivanom Miklošom

Niekedy v septembri či októbri 1990 sa pán Petrov s dvojčlennou delegáciou cez istú osobu stretol na Úrade vlády SR s **Ivanom Miklošom** a jeho kolegom **Štefanom Veselovským**, kde im ponúkol investovať (kúpiť) siedmu najväčšiu diamantovú baňu na svete **Kimberley West v JAR**. **Ivan Mikloš** pri tomto stretnutí dostal príslušnú dokumentáciu a projekty. Po ich preštudovaní pána Petrova a dvoch členov delegácie osobne poslal do **Martimexu v Martine a Geologického prieskumu do Spišskej Novej Vsi**. S vtedajším riaditeľom tohto druhého podniku **Jánom Kobichom** bol **Ivan Mikloš** vo veľmi blízkom vzťahu. O niekoľko mesiacov prišli do JAR štyria experti z Martimexu Martin a Geologického prieskumu zo Spišskej Novej Vsi. Pobudli tam desať dní, a všetky náklady im platil pán Petrov. Letenky, ubytovanie v hoteli, stravovanie a ďalšie výlohy s tým spojené. Dokonca dostali všetky originálne účty, ktoré im boli

Slovenskou republikou opätovne preplatené, pričom ale pán Petrov si urobil kópie všetkých týchto účtov. **Jednalo sa o Jána Ďurecha z Martina, ktorý je v zväzkoch ŠtB v Ústave pamäti národa evidovaný ako KTS, reg. č. 11589, krycie meno TURČAN, Miroslava Štrbu z Martina, ktorý je vo zväzkoch ŠtB v Ústave pamäti národa evidovaný ako KTS a agent, reg. č. 10080, krycie meno MARTIN, Eduarda Jablonského** zo Žiliny a Jána Kobicha zo Spišskej Novej Vsi. Ich komplicom pri neskoršom podvode a okradnutí pána Petrova bol **Ján Mikuláš z Martina, ktorý je vo zväzkoch ŠtB v Ústave pamäti národa evidovaný ako KTS, reg. č. 12982, krycie meno BELO a František Dlhopolček**, toho času pracovník **Ministerstva zahraničných vecí SR**. Ich adresy a dátumy narodenia zatiaľ neuvádzam.

Po odlete týchto štyroch slovenských expertov z JAR sa Ján Kobich začal tajne stretávať s Ivanom Miklošom, o čom pána Petrova niekoľkokrát informoval Eduard Jablonský. Aby som upresnil, tak Ján Kobich sa s ním tajne stretával v Bratislave.

O nejaký čas pán Petrov dostal list podpísaný Miklošom a Kobichom, že na projekt a odkúpenie bane nemajú peniaze, že mu prajú pevné nervy, a zároveň mu oznamujú, že už nemôžu byť s ním v kontakte.

Privlastnili si tento projekt pána Petrova, získali pôžičku, a za ktorú kúpili baňu.

Napriek tomu vo februári 1991 títo experti z Martimexu a Geologického prieskumu prišli opätovne do JAR ohľadom projektu pána Petrova, **kde Ján Ďurech, Miroslav Štrba a Eduard Jablonský** s ním podpisujú zmluvu v prítomnosti jeho advokáta, čo môžem doložiť fotografickým dokumentom, kde pán Petrov má štatút reprezentanta a agenta pre Martimex s tým, že keď sa baňa predá, dostane 10%. To ale ešte netušil, že sa pripravuje podvod voči jeho osobe. S jeho prisvojeným projektom, v snahe okradnúť ho o jeho podiel, **z pôžičiek od Svetovej banky a Medzinárodného menového fondu, takto SLOVENSKÁ VLÁDA** cez štyroch nastrčených Nemcov diamantovú baňu oficiálne kúpila, a títo zaplatili prvých desať miliónov dolárov.

Bolo by žiadúce, keby sa k týmto desiatim miliónom dolárov vyjadril aj bývalý exprezident Michal Kováč, ktorý do 18. mája 1991 pôsobil ako minister financií SR.

Pomocou detektívnych a

spravodajských šetrení sa zistilo, že týchto "Nemcov", ktorí v

skutočnosti robili "stenu", sprevádzali tri ženy. **Dve z nich**

spolupracovali s bývalou ŠtB, ktoré aj túto kúpnu zmluvu

podpisali, spolu s treťou ženou zastupujúcu slovenskú stranu.

Týchto tzv. nemeckých kupcov zaistila jedna zo žien spolupracujúcich s **bývalou ŠtB**

JUDr. Ivana Č. Z Prahy. Jedná sa o mimoriadne chytrú a nebezpečnú ženu, ktorá aj napriek tomu, že vekom sa blíži k päťdesiatke, stále je ešte atraktívna. Perfektne ovláda angličtinu, nemčinu a francúzštinu. Dokonca, keď pracovala pre český konzulát v Bonne, neváhala najat' bodygarda, ktorý pracoval na dotyčnom konzuláte, a **ten mal pána Petrova v Luxembursku fyzicky zlikvidovať'** pomocou pištole s tlmivcom. Paradoxom je taktiež to, že šéf týchto "Nemcov", najatých JUDr. Ivanou Č. ako fingovaných kupcov pre slovenskú stranu, ktorá ju o to požiadala, v tom čase neovládal angličtinu.

Nebudem tu teraz rozoberať všetky snahy pána Petrova za posledných sedemnást' rokov, kde sa snaží domôcť pravdy a spravodlivosti. O tom niekedy inokedy. Keďže poškodený a okradnutý Slovenskou republikou je špičkovým svetovým odborníkom na diamanty, čo som už v úvode názorne zdokumentoval, opäť sa vrátim k odborným veciam a argumentom.

V máji 2008 pán Petrov poslal z Ameriky cez internet stovkám Slovákov žijúcich doma a v zahraničí, ako aj cez poštu a fax otvorený list, súčasťou ktorého bolo aj 25 stránok príloh. Z najzávažnejších pasáží, ktoré som gramaticky upravil, vyberám:

Chcem Vás upozorniť a dať Vám na vedomie, že Vy, slovenský národ, vlastníte už od júla 1991 v JAR siedmu najväčšiu diamantovú baňu sveta (ja osobne vlastním o tomto doklady a dôkazy). Táto diamantová baňa patrí slovenskému národu a nie malej hŕstke v tejto záležitosti zapletených kriminálnych korupčných slovenských štátnych činiteľov a politických činiteľov. Spýtajte sa Vašej premiérky, kde sú tie milióny a milióny dolárov, získané finančné podiely vyťažené z tej bane počas posledných 17-tých rokov od júla 1991? Vo Švajčiarsku???, na tom istom bankovom konte tunelovaním Braniska???, alebo, kde zmizli tie vyťažené diamantové milióny a milióny dolárov z tej diamantovej bane??? Preto si SDKÚ-DS (**Slovenský Demokraticko Komunistický Útvar-Demoralizovaných Slovákov**), alebo KDH (**Komunistické Demoralizované Hnutie**) tak napchávali privátne vrecká pri tom tunelovaní Braniska???

Len pre Vaše lepšie porozumenie a následné vysvetlenie. Tá diamantová baňa na základe toho prospektu a dokumentov ktoré vlastním, mala produkovať za 100 ton rozdrveného kimberlitu, čo je vulkanická uschnutá láva, sa dalo vyťažiť 29,78 ct. S dobrými mašinami sa tam malo dať vyťažiť 6000 ton za deň, čo znamená x 30 ct, čo je 1800 ct diamantov za deň x 25 dní do mesiaca - to je 45000 ct za mesiac, a z toho malo byť 70% Gem kvality, čo je 31500 ct plus 30% Industriel kvality, čo znamená 13500 ct a počítané v tom čase (rok 1991) veľmi lacno počítaná priemerná veľkoobchodná banská cena za surové diamanty, tak prídete k záveru:

31 500 ct mesačnej dobrej kvality x 300 dolárov za ct sa rovná:

9 450 000 za mesiac,

13 500 ct mesačnej indust. kvality x 40 dolárov za ct sa rovná

540 000 za mesiac

45 000 ct mesačnej produkcie - hrubý zárobok 9. 990 000 dolárov za mesiac. Keď toto vynásobíme dvanástimi mesiacmi, tak hrubý zárobok za jeden rok nám vyjde na

119 880 000 dolárov. No a keď toto vynásobíme x 17 rokov, nie je to fantastická suma.

A ZA 17 ROKOV TIE DIAMANTY ZDRAŽELI VIAC AKO DESAŤNÁSOBNE!!!

Pričom tie chudobné černošské výplaty v tých Juhoafrických zlatých a diamantových

baniach nestúpili ani o 5x,

teda, kde sa podeli tie vyťažené milióny?!

Milý slovenský národ, nemáte náhodou nárok v tej Vašej demokracii spýtať sa toho vášho "bojovníka" proti organizovanému zločinu Ivana Mikloša, ako plní ten svoj imidž? Čo za to dostal, aké peniaze, keď toto nechce vyšetrovať? Kde zmizlo a mizne každý rok minimálne **119 880 000 dolárov** od roku 1991 až dodnes, pričom ešte nepočítam to desaťnásobné zdraženie surových diamantov z tej Juhoafrickej diamantovej bane Kimberley West, podľa starého mena Theron Mine? Keď už slovenskí vládni kriminálnici kúpili tú baňu z nakradnutých peňazí Vašej štátnej pokladne, za 40 miliónov dolárov, z peňazí ktoré patria slovenskému národu, tak kde je tá

17-ročná vyťažená produkcia a tie milióny a milióny dolárov?

Prečo Ivan Mikloš protežuje tých štátnych kriminálnikov? Prečo nevyšetruje už od môjho prvého a s rešpektom voči nemu písaného 13-stránkového listu z 13. septembra 2006?

Kto je tzv. tichý podielnik či podielníci tých ročných zmiznutých miliónov dolárov zisku z tej siedmej najväčšej diamantovej bane na svete, v niektorej banke v Londýne alebo vo Švajčiarsku, a potichučky mu (im) už 17 rokov rastie bankové konto?

Slovo na záver :

Pán Petrov niekoľkokrát musel čeliť akciám vražedného - likvidačného komanda. Jeho písomné dokumenty vážiace 80 kg, nahrávky telefonických rozhovorov, filmové a fotografické dokumenty, čo postupne bude uverejňované, by mali poslúžiť aj k tomu, aby zločinecké a zlodejské zberby slovenskej národnosti z vysokej politiky a štátnych orgánov mu vrátili to, o čo ho okradli a naďalej okrádajú.

Vladimír Pavlík

www.diamantovabana.sk < <http://www.diamantovabana.sk/> >

http://www.youtube.com/watch?v=Pu47NTtcBeM&feature=player_embedded

Čítajte viac:

http://dolezite.sk/Ma_slovensky_narod_diamantovu_banu.html#ixzz1L5mAJKh1

Dosť by pomohlo a to pre nás všetkých ,ak by ste to rozposlali komu len môžete a kde sa len dá. Ďakujem za nás všetkých !!!

+++++

Cena Sebastian

Nominácia

za roky 2010 - 2011

Meno a priezvisko nominovanej osoby (názov organizácie): JÁN ZAVARSKÝ in memoriam

Zdôvodnenie nominácie: autor najvýznamnejšej domácej a aj medzinárodne akceptovanej monografie o JSB /vyšla prinajmenej nemecky/, kde zdôvodňuje aj biografické väzby jeho predkov na Bratislavu a Slovensko

(Nominujúci môže požiadať o doplnenie, či spracovanie svojich dôvodov odborníka)

Meno a priezvisko (názov organizácie) nominujúceho: Viliam Jablonický, historik kultúry a umenia

kompletná adresa: Kapicova 4

telefón:0905151861

fax:

e-mail: jablonickysk@gmail.com, vjablonicky@post.sk,

+++++

**PRIPOMIENKY K NÁVRHU ZÁKONA O UKONČENÍ A SPÔSOBE
USPORIADANIA NÁJOMNÝCH VZŤAHOV K BYTOM ...**

Ad Dôvodová správa

Predovšetkým treba konštatovať, že už zmena práva osobného užívania na nájom (podľa Ust. § 871, ods. 1 a 4) bolo porušením základného ľudského práva, ktorým bolo nadobudnuté právo osobného užívania.

Za nadobudnuté právo treba pokladať aj výšku nájomného, pričom v danom prípade neplatí zmluvná voľnosť. Lebo reštituenti išli vedome do zaťaženej veci. Avšak navrhovaný zákon chce veci vrátiť do stavu bez tiarch, čo nie je možné, rovnako ako nie je možné zvrátiť tok času alebo obrátiť tok Dunaja. A právny štát je taký štát, ktorý rešpektuje už nadobudnuté práva. Je tak namieste otázka, či by navrhovaný zákon nebol porušením zákazu retroaktivity.

Tvrdenie o rozdieloch medzi tzv. trhovým a regulovaným nájomným je zavádzajúce, keďže nejde o žiadnu dotáciu: dnes praktizované nájomné je ekonomické a pritom odstupňované a v každom prípade vychádza zo skutočných nákladov. To je ostatne aj v súlade s Ústavou SR, podľa ktorej je hospodárstvo SR založené na sociálne orientovanej trhovej ekonomike.

Sťažnosti reštituentov sú neoprávnené, veď o reštitúciu sa nemuseli uchádzať a keď ju už prijali, zobrali na seba aj záväzky, ktoré neboli len jednoducho záväzkami prenajímateľa a privatizácia nehnuteľnosti normálne nespôsobí podstatne zmeniť postavenie prvo nájomcu. Nič však nebráni reštituentovi-vlastníkovi dohodnúť iné zmluvné podmienky s novým nájomcom. Reštituenti tiež dlhujú štátu a obyvateľom tzv. reštituovaných domov poďakovanie za to, že domy udržiavali – slúžili naďalej tomu istému účelu - a do nich investovali. Poďakovanie, ktoré by malo byť spojené aj s odškodnením.

Ak ochrana nájmu a uplatňovanie vlastníckych práv stoja v protiklade, tak riešenie nemôže spočívať v zbavení (neodňateľných) práv jedných a pridaním práv druhým. Naďalej platí, že vlastnením veci vlastník nesmie ohrozovať výkon práv iného človeka, v danom prípade nájomcu, ktorého nájom je chránený. Že táto problematika nebola doteraz riešená? V skutočnosti by stačilo rešpektovať daný stav, keďže regulácia cien je normálne nástrojom vlády, a nie predmetom zákona.

Navrhované riešenie je rozvrhnuté na 6 a pol roka, teda je prenechané budúcej vláde. Vzťahuje sa na údajnú neschopnosť riešiť si bytovú situáciu prostredníctvom vlastného bytu. Ale veď tí ľudia bývajú, nie sú to sociálne prípady a za úroveň ich bývania je niekto zodpovedný. V skutočnosti a keďže ide väčšinou o obyvateľov Starého Mesta, návrh zákona sa v drvivej väčšine vzťahuje na staromešťanov. Ak inde bola motívom diskriminácie, napr. farba pleti, v danom prípade je takým motívom trvalý pobyt v Starom Meste.

Návrh je vlastne pokračovaním procesu zmeny skladby obyvateľov Starého Mesta. Podľa vyjadrenia býv. starostu Ing. arch. A. Petreka zo Starého Mesta „odišlo“ cca 10 tisíc obyvateľov s trvalým pobytom a namiesto nich prišlo iných 10 tisíc s netrvalým pobytom. To je zhruba štvrtina obyvateľov Starého Mesta, takže možno hovoriť o významnej zmene, ktorá nemôže byť dielom náhody a ako taká by mala byť predmetom zvýšeného záujmu zo strany predstaviteľov Hl. mesta a mestských častí, inak aj v súlade so Štatútom Hl. mesta SR Bratislavy (Čl. 5). Vec je však natoľko vážna, že by stála aj za podnet adresovaný Európskej komisii.

Návrh je odôvodňovaný slobodou podnikania a odstránením ingerencie štátu, avšak na druhej strane túto ingerenciu vyžaduje, keď povoľuje výpoveď bez udania dôvodu a jednostranné, rovnako bezdôvodné zvyšovanie nájomného.

Neobstojí ani argument o podaných žalobách na Európskom súde, či už zo strany slovenských alebo poľských vlastníkov nehnuteľností : na jednej strane pomery v oboch krajinách sú rozdielne a na druhej strane majú nájomcovia tiež svoje práva a rovnakú možnosť sa obrátiť na tento súd, ba možno predpokladať, že zákon, ak by bol prijatý, spustí lavínu ústavných a európskych sťažností zo strany postihnutých nájomcov.

Už na základe horeuvedeného sú problematické záverečné konštatovania Dôvodovej správy o tom, že návrh je v súlade s Ústavou SR a s medzinárodnými zmluvami, ktoré SR ratifikovala. Netreba vari pripomínať, že Európska sociálna charta, jej zrevidovanej podoby vrátane, ako aj Európsky dohovor a ochrane ľudských práv a základných slobôd obsahujú práva týkajúce sa bývania a jeho dostupnosti za primeranú cenu.

Ad § 2

Tento paragraf vychádza z predpokladu, že reštituované domy boli vydané v súlade so zákonom. V skutočnosti by tieto reštitúcie mali byť najskôr prehodnotené,

lebo na verejnosti koluje podozrenie, že prevažná väčšina týchto reštitúcií bola neoprávnená.

Ad § 3

Výpoveď z nájmu bez udania dôvodu je porušením zásady, podľa ktorej výkon práva a povinností v občianskoprávných vzťahoch nesmie zasahovať bez právneho dôvodu do práv a oprávnených záujmov iných. Nijaký zákon nemôže dodatočne zbaviť niekoho povinnosti svoje konanie odôvodniť. V konečnom dôsledku by to znamenalo, že ani navrhovaný zákon nemusí byť odôvodnený.

Ad § 4

Čo sa týka direktívneho a bezdôvodne (bez opory skutočných nákladov) – direktívne riadenie a jednostranné rozhodovanie sme tu už mali – stanovenej miery zvyšovania nájomného, je to v rozpore so slobodou podnikania na jednej strane a násilná deformácia vzťahov vyplývajúcich zo spotrebiteľskej zmluvy (akou je aj nájomná zmluva navyše chránená) na druhej strane.

Inak povedané, navrhované zvyšovanie nájomného je také, že možno hovoriť o nátlaku pri vypratání bytu či vystaňovania sa z neho. Nehovoriac už o tom, že právne akty vykonané pod nátlakom sú neplatné. Má snáď navrhovaný zákon zaručiť beztrestnosť?

Tento paragraf je vôbec v rozpore s ústavnými článkami 19 ods. 2, o ochrane rodiny súkromia a 23, o slobode pohybu a pobytu.

V neposlednom rade toto ustanovenie ide v ústrety úmyslu reštituentov reštituovanú nehnuteľnosť, hoci pôvodne určenú na bývanie, nepoužívať ďalej na bývanie, čo najskôr predať, čo by malo za následok aj zmenšenie bytového fondu v Hl. meste či v iných slovenských mestách.

Ad § 6

Účelové deklarovanie majetku je v rozpore s ďalšími ústavnými článkami: Čl. 19, ods. 1, o ľudskej dôstojnosti a Čl. 20, o práve vlastníť majetok. Lebo obmedzenie vlastníctva a prechodného užívania, napr. obývatelnej chaty, alebo vymedzenie maximálnej plochy náhradného bytu, sú porušením tohto práva aj u obyvateľov tzv. reštituovaných domov. Disproporcia v právach a povinnostiach medzi reštituentom-vlastníkom a nájomcom, ktorá by takto vznikla, je vôbec neprípustná. Inak povedané, riešenie, ktoré by spočívalo v tom, že vyzlečieme Pavla a oblečieme Petra, nie je riešením. Navyše, predmetné reštitúcie neboli väčšinou motivované bytovým problémom reštituentov, zatiaľ čo dotknutým nájomcom by taký problém (zbytočne) vznikol.

Ad §§ 12-13

Kým v Dôvodovej správe sa pripúšťa možnosť odkúpenia náhradného bytu, podľa zák. č. 182/1993 Z.z., v paragrafovom znení niet o tom ani zmienky, ak odhliadneme od položky „l) predkupné právo nájomcu“ ako náležitosti (novej) nájomnej zmluvy, ktorá mala byť predmetom samostatného paragrafu..

V tejto súvislosti sa však natíska otázka, či sa tento zákon už nevzťahoval aj na reštituované domy a byty, keďže nie sú výslovne vyňaté z jeho pôsobnosti. Podľa § 1, ods. 2 sa zákon o vlastníctve bytov a nebytových priestorov nevzťahuje len na byty osobitného určenia. V takom prípade by išlo o nečinnosť orgánov verejnej správy, ktorá nečinnosť nemôže ísť na ťarchu osôb, ktorých záležitosti je verejná správa povinná riešiť.

Záverom a na základe horeuvedeného by takto koncipovaný návrh zákona mal byť stiahnutý z plánu rokovania NR SR, keďže je zbytočný, zakladá nové krivdy, navyše je protiústavný a v rozpore s medzinárodnoprávnymi záväzkami SR. A vôbec nie sú v tejto súvislosti prehnané prirovnania k protižidovskému zákonodarstvu alebo k apartheidu.

Celkom na záver, alternatívou k predmetnému návrhu zákona by bolo dodatočne vyhovieť žiadostiam o prevod bytu – toto právo je už nadobudnuté - tých, ktorí o to požiadali a ostatných nájomcov s nájmom na dobu neurčitú odškodniť aspoň v tzv. tabuľkových cenách, ako to ostatne navrhuje občianske združenie Právo na bývanie. Stagnujúcemu trhu s bytmi, keď ponuka prevyšuje dopyt, by to len pomohlo.

20. mája 2011. Jozef Sivák, býv. expert pri RE a člen OZ „Právo na bývanie“

+++++

Morské aquarium v Japonsku

http://www.youtube.com/watch_popup?v=u7deClndzQw

+++++

Politický kujonizmus

Parlamente je **všetko politické** - komunikácia, citlivosť, zodpovednosť, dôstojnosť, stranické opel'ovanie a iné! Politika je však niekedy intelektuálne náročná na pochopenie, mentálnu výbavu a niekedy aj najpomalším po čase svitá v politike, ale sú aj takí, ktorí majú aj po roku **politickú TMU** !

Pre kultúrneho, mravného, uctivého, citlivého človeka je ťažké, až neprijateľné a ľudsky deprimujúce, desivé, ak vážnu, oficiálnu petičnú delegáciu Slovenskej komory sestier a pôrodných asistentiek víta oficiálne v NR SR akože **strážnik parkovania autobusov**, ktorý si privyrába ako predseda parlamentu NR SR. Akoby mu to nestačilo, ešte si privyrába ako aj urgentný strážca, „dohliadač“ skartovania písomností. Je to proste ľudský, pracovný unikát, ktorý by sa mal naozaj **vrátiť tam, kam patrí. Nie je nad OLO ! Surovému vidu však ťažko dokazovať prítomnosť duchovného, ľudského, kultúrneho, hodnotového, zmysluplného a ťažko ho vzkriesiť k politike kultúrou.**

Stratou osobnej identity pri rozpade kultúry osvojovanej v detstve, mládenectve v zahraničí sa stráca aj jeho schopnosť kultivovaného parlamentného správania,

spôsobilosť pochopiť a vnímať mravné, etické, spoločenské konotácie slovenskej politiky. Kto si neuchráni a nevyvíja obsah a kvalitu svojho pôvodného, rodného kultúrneho poznávacieho časopriestoru, zaostane a prejavuje sa aj reakciami neadekvátne svojmu spoločenskému a politickému postaveniu.

Parlament, politika, pozícia mu zjavne ubližujú a nezvláda všetky danosti parlamentného života. Treba ho oslobodiť od náročnej politickej a intelektuálnej povinnosti. Môže ešte vyvstať otázka, nebezpečenstvo, ako si vyučtuje svoju strážnu parkovaciú a kopirovaciu službu, lebo jeho predparlamentná činnosť je známa, že si vie sám účtovať, vyplatiť nemalé odmeny! A vie aj iné! A to nehovorím o verejných, mediálnych vulgárnych nadávkach na starostov, primátorov a množstve iných už skoro ročných politických kujonovinách. /HN blog: Spiderman = Komunistom!!! 11.2.2011/

Ani po roku nemá jasno v riadení NR SR. Proste nestačí politický, intelektuálne, hodnotovo na taký náročný kolos, politicky a národne reprezentačný vysoký post. Možno to iba odhadnúť a charakterizovať ako naivitu, detinskosť, osobná prostota, nedostatok širšieho rozhľadu, úzka orientácia, strata identity pri rozpade svojej kultúry osvojovanej rannom detstve v zahraničí, absencia historickej identity Slovenska. A navyše tiež kultúrna, spoločenská, diplomatická problémovosť, obmedzenosť sa už stali mediálne známe, jednoznačne priezračné, a to aj ľuďom z bežným prehľadom a voličom SaS.

Človek na jeho poste musí mať náročnejšiu, efektívnejšiu, širšiu politickú pracovnú náplň,

ako len byť strážnikom parkovania, kontrolórom objektu a dochádzky poslancov NR SR. Proste ani po mediálnych kritikách mu doteraz neprišlo, že **prezentuje nielen seba, ale aj Slovensko.** Toto **nekultúrne politické čudo** má nedôstojný osobný a politický habitus a odráža stav svojej jednoduchej, jednostrannej a straníckej mysle a misie. ONO nestačí mať iba peniaze na politiku a myslieť si, že všetko sa dá len kúpiť! Politika je podstatne viac ako si len „užívať“ postavenie! Má iný a vyšší rozmer a to úctu, česť, zodpovednosť, morálku voči občanovi, národu a štátu!

POLITIKA KULTÚROU je predovšetkým pohon na vnútorné intelektuálne poznanie, morálku, silu, energiu, pre rešpektovanie kvality života, umenie, poznanie hodnôt bytosti-človeka, štátu, civilizácie a je to otvorená dimenzia, rozmer a orientácia na nekonečno. Nato treba **prekonať zónu pohodlnosti**, poznať národné, európske bytie, byť sam sebou, prekročiť **privatne obmedzeného ducha**. Na pochopenie tejto hodnoty, duchovnej dospelosti je už potrebná určitá výška, čiže kultúrnosť. „Výsledkom kultúrnosti je dvíhanie a zušľachtovanie celého človeka s cieľom vymaniť **slovenského človeka z pudovosti a živelnosti**“. /L.Hanus/

Zmyslom je zjemňovať surovosť, pudovosť, živelnosť, nízkosť v myslení, v rečiach, v chovaní a vzbudzovať zmysel pre cnosti ako dôstojnosť, úcta, pokora, šľachetnosť, čestnosť a zdvorilosť.....

Slovensko je predsedom NR SR zhrozené a pobúrené! Sústavne potvrdzuje svoju neschopnosť, úbohosť, spravovať svoj post. Voliči v naivite volili akože slobodné

peniaze a vidíme, čo to znamená v parlamente. Ale to je aj ich chyba, hanba a následne aj koalíčnej rady, že ho nominovala a toleruje na najvyššom zákonodarnom poste štátu. Pre kultúrneho voliča, slovenského občana v Európe je to neprijateľné, zdrvivujúci, desivý pohľad na tento politický nekultúrny zjav.

Výsledok voľby generálneho prokurátora z decembra 2010 je **príčinou dlhodobých** politických ťahaníc, dohadov, špekulácií, ktoré obťažujú a vyrušujú občanov. **Nastala politická štvania** a politika „ solve et coagula“ / rozpusti a znovu sformuj /. Rozpusti tajnú voľbu a zariad' verejnú voľbu ! Je to teraz stranický príkaz, **jediná sofistikovaná politická starosť vládnjej koalície o vlastnú existenciu !** Napriek tomu, že /ne/má vládna koalícia v parlamente nadpolovičnú väčšinu. Občania, voliči zostali sú iba zneužitým inštrumentom dopredu určenej, definovanej politiky.

Sumarizácia je však čitateľná. Neistota, nespoľahlivosť poslancov vládnej koalície , strata nadpolovičného počtu poslancov v parlamente. Ide o veľa ! Ide o politickú, koalíčnú, vládnu moc ! Situácia sa však až tak vyvrbila, že **koalíčná rada nemá inú stranícku možnosť kontroly poslancov** a musí preorať, upratať, vysvetľovať špekulovať, zdôvodňovať všetky mocenské páky a dômyselné, sofistikované spôsoby, politické praktiky, aby sa jej **navrátila mocenská istota 79 poslancov v NR SR**. Takže všetky politické, mediálne reči o demokracii, zákonnosti, ústavnosti sú zbytočné. Sú to iba stranické, mediálne anomálie. Hrá sa **o istotu politickej MOCI !**

Samým záverom a vrcholom tejto politickej maškarády, mocenskej politickej úlisnosti akože parlamentnej demokracie je zrýchlená osobná **čestná stráž predsedu NR SR pri skartácii volebných lístkov**. Normálnemu človeku mocenská logika vecí hovorí jasnou rečou. A tá nepustí ! Občania naozaj nepotrebujú „ geniálne“, ale zbytočné, naivné dodatočné vysvetlenia strážcu skartácie, prečo práve ON musel byť prítomný... a pod ?! Proste smutno-smiešna samo dehonestácia, trapná politická kujonovina. MY občania vieme, komu a o čo ide! To iba stranícki **služobníci chcú obhajovať neobhajiteľné !**

História nepamätá takú akčnú , najviac chránenú skartáciu volebných lístkov. Je zjavné, že politika vypadla z rámca kultúry a demokratických hodnôt, preto nemáme kultúrnu ani našu parlamentnú politiku.

Politický naivný, tupý a priehľadný kujonizmus určite nepatrí do parlamentu !

+++++

Žirinovský hovoril o nových zbraniach

<http://www.youtube.com/watch?v=Ln5QSIhTSTg>

Mokry - Zirinovskij

<http://www.youtube.com/watch?v=RgSZfafi2tQ>

Tatu - interview for je to mozne

<http://www.youtube.com/watch?v=6kKhNXWF7Ek&NR=1>

Juraj Mokry

<http://www.youtube.com/watch?v=-59PfYeTJ7I&feature=related>

<http://www.youtube.com/watch?v=f3M8NAnECL4&feature=related>

Juraj Mokry a Iveta Bartošová-TV orava

<http://www.youtube.com/watch?v=I6VUSN8LOmY>

Helena Vondrackova – rozhovor

<http://www.youtube.com/watch?v=Iw2GOaEkhcQ&feature=related>

+++++

Jakarta's Dismal Record in Papua

1) Jakarta's Dismal Record in Papua

2) Police May Get Involved in PPP Leadership Fiasco

3) Lack of government interest in using Papuan construction companies

4) Scant attention to women's opinions in Papua

-----
http://online.wsj.com/article/SB10001424052702304520804576340793292830806.html?mod=googlenews_wsj

1) Jakarta's Dismal Record in Papua

A recent case shows how Indonesia is abusing the rights of citizens in West Papua.

By [AUDRYNE KARMA](#)

Jayapura, Indonesia

In Indonesia, there has been much to celebrate since the democratic *reformasi* began in May 1998. Most Indonesians are freer under President Susilo Bambang Yudhoyono than they ever were under the "Guided Democracy" of Sukarno or the "New Order" of Suharto. But for many West Papuans like me, the old regime dies hard. Indonesia has yet to realize the promise of democracy and human rights for all of its citizens.

In 2001, President Megawati Sukarnoputri promised West Papuans autonomy. But real autonomy has been denied. Worse, the government has systematically persecuted West Papuans for calling attention to this broken promise.

Only months ago, grisly video footage forced Indonesian authorities to admit that their soldiers had brutally tortured Papuan civilians, including by burning their genitals. The Indonesian soldiers were found guilty of torture and sentenced to months in prison, but Papuans who peacefully express dissent are punished with more than a decade of imprisonment.

My father, Filep Karma, is one of them. In 2005, a Jayapura District Court sentenced him to 15 years in prison for speaking about our survival as a nation and raising the West Papuan Morning Star flag at a ceremony organized to commemorate West Papua's liberation from Dutch rule back in 1961.

I suppose it is no coincidence that my father came to his pro-independence views in 1998, when freedom seemed within reach for all of Indonesia's citizens. But he was, and is, hardly a radical. Until his arrest in 2004, he was a civil servant of West Papua's Indonesian administration.

Despite the conviction, my sister and I were initially optimistic. My father's case garnered national and international media attention, and it quickly became a cause célèbre for West Papuan human rights activists. The U.S. State Department even cited his arrest as a violation of international human rights law. And his condemnation of violent tactics seemed like a welcome antidote to an emerging militant West Papuan insurgency. We thought that the Indonesian authorities, wary of martyring my father, would grant him an early release.

[View Full Image](#)

Instead, they transformed a humble civil servant into an icon of political persecution. An unabashedly biased judge gave him a sentence three times the one recommended by prosecutors. His Christian faith was openly ridiculed in court. A bloody dog head appeared at the doorstep of his lawyers' office.

The appeals process was just as unfair. The court ruled against him even though the lower court failed to forward his legal brief. And the Indonesian Supreme Court summarily dismissed his case despite these glaring violations of due process.

Not long after my father was imprisoned, he began to suffer from a severe prostate ailment. It became clear that he urgently needed surgery, but he was told to drink more water. My father was lucky. Because word of his case had spread, West Papuan, Indonesian and international organizations managed to help us raise money and pressure Jakarta to allow him the surgery he needed.

Then last December, my father was punished for trying to mediate a peaceful resolution in a prison riot. Since then, our family has had very limited access to him. My grandmother worries she will survive him.

My father is only one of more than 130 political prisoners in Indonesia. Many have been tortured. And many are being held in violation of not only international legal standards, but also Indonesian laws.

In 2007, Indonesia's Supreme Court struck down the sedition provisions of the Indonesian Criminal Code under which my father and many other political prisoners have been prosecuted. Yet none of these political prisoners has been released as a consequence. The Indonesian government seems willing to discredit its own Supreme Court in order to deny the rights of Papuans.

Last year, U.S. President Barack Obama visited Jakarta on Heroes Day in November, which commemorates Indonesia's struggle for independence. He rightly celebrated the country's democratic development. But he also said that the rights of citizens in Indonesia require that "every child born in this country should be treated equally, whether they come from Java or Aceh; Bali or Papua."

I hope that the world holds President Yudhoyono to this standard. The Indonesian government cannot be an exemplar of democracy, human rights and the rule of law while it persecutes those who peacefully insist that it live up to those very aspirations.

Ms. Karma is the eldest daughter of West Papuan political prisoner Filep Karma, who has been held in Abepura prison, West Papua, since December 2004.

<http://www.thejakartaglobe.com/news/police-may-get-involved-in-ppp-leadership-fiasco/442682>

2) Police May Get Involved in PPP Leadership Fiasco

Farouk Arnaz & Markus Junianto Sihaloho | May 23, 2011

A disagreement over who was elected chairman of the United Development Party's Papua branch at a meeting last weekend was brought to the attention of the police on Monday.

Former senior intelligence officer Muchdi Purwoprandjono filed a criminal complaint on Monday against Suryadharma Ali for defamation. Suryadharma is the chairman of the United Development Party (PPP), as well as the religious affairs minister.

Also named in the complaint were PPP deputy secretary general Romahurmuzy and two other party members, Emron Pangkapi and Husnan Bey Fananie.

“Police should charge them with slander, defamation and unpleasant conduct under the Criminal Code” Muchdi’s lawyer, Eggi Sudjana, told reporters.

“Suryadharma likely wants to prevent Muchdi from leading the party,” he added.

The disagreement stems from separate meetings held on May 14 involving the party’s district branches in Papua. One meeting involved 13 district branches, which backed Bachtiar Gaffar to head the party’s Papua branch. In a separate meeting, nine district branches voted for Muchdi.

Based on those results, Suryadharma announced that Bachtiar had been elected to head the provincial branch from 2011-16.

Muchdi, a former deputy head of the State Intelligence Agency (BIN) who was controversially acquitted in the murder of human rights activist Munir Said Thalib in 2009, said on Thursday that he had demanded that Suryadharma issue a formal decision recognizing him as the head of the PPP in Papua.

In February, Muchdi announced that he was abandoning the nationalist Great Indonesia Movement Party (Gerindra) he co-founded to join the Islamist PPP.

Ever since he made the move to PPP, observers have speculated that Muchdi has designs on the party chairmanship.

Publicly, PPP leaders have welcomed Muchdi, but insiders close to Suryadharma say he is privately worried about Muchdi’s reported

ambitions to lead the party

Romahurmuzy said on Monday that the party was prepared to respond to Muchdi's criminal complaint, and that it was confident it had done nothing wrong in naming Bachtiar over Muchdi.

He said the party's national leadership had made the decision based on the actual facts, while Muchdi had filed his complaint based on perception.

Muchdi is "just a new member of our party and should learn how to respect the regulations of the organization," Romahurmuzy added.

-----
from tapol

3) Lack of government interest in using Papuan construction companies

JUBI, 19 May 2011

Lack of involvement of Papuan companies in contractor work in Papua

The chairman of the central board of the Alliance of Memberamo Raya Businessmen and Contractors, Dorus Ayer, believes that the government is still giving priority to non-Papua contractors in all the construction work currently being undertaken in the district of Memberamo. As a result, no attention has been paid to the capability of indigenous Papuans in handling government projects.

He said that it was a matter of deep regret that the government has shown no confidence in our business capabilities but instead has shown a great deal of confidence in non-Papuan contractors.

As a result, the seeds of social envy have been sown because local contractors are ignored while others enjoy all the benefits, he said.

'The government should take a balanced position towards the indigenous and the non-indigenous contractors, he said.

He expressed the hope that indigenous contractors would soon start to dominate in the construction of government projects and other governmental assets.

Last year, hundreds of indigenous Papuan businessmen who belong to the FPPAP, a forum of concern about indigenous businessmen, held a demonstration at the office of the governor of West Papua calling on the provincial government to act more decisively in empowering indigenous businessmen, in particular by involving them in government projects.

-----
from tapol

4) Scant attention to women's opinions in Papua

JUBI, 19 May 2011

Hagas Aksamina Madai, a member of Commission E of the Papuan legislative assembly, the DPRP, has criticised the government for failing to show any interest in or concern for Papuan women.

She was speaking during a discussion held by Papuan women students on 'Perspectives for Papuan women regarding Papuan women's involvement in political issues.

She gave as an example the lack of government attention towards the construction of markets where women can function. 'All they have done is to establish some temporary markets for us,' she said. 'And moreover these markets have failed to take account of our needs.'

This had resulted in Papuan women traders being compelled to go back to the old market places in front of Gelael and the Ampera market even though these are far from adequate and have resulted in women traders suffering losses in their business activities.

She said that what the government should be doing is first of all to consult the local people about what they need 'In my opinion, before going ahead with anything, the government should get together with the local community to ask them what they think they need.'

+++++